

คู่มือ

การขับเคลื่อนสถานศึกษา ปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สำหรับสถานศึกษาต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการ
ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
กรมควบคุมโรค

สำนักงานกองทุนสนับสนุน
การส่งเสริมสุขภาพ

คู่มือ

การจับเคลื่อนสถานศึกษา ปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

สำหรับสถานศึกษาต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการ
ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
กรมควบคุมโรค

คู่มือการขับเคลื่อนสถานศึกษาปลอดภัยระดับแอลกอฮอล์ สำหรับสถานศึกษาต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา

ที่ปรึกษา

นายแพทย์ขจรศักดิ์ แก้วจรัส รองอธิบดีกรมควบคุมโรค
แพทย์หญิงปานทิพย์ โชติเบญจมาภรณ์ นายแพทย์ทรงคุณวุฒิ

บรรณาธิการ

นายแพทย์นิพนธ์ ชินานนท์เวช ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ
ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
นางสาวสิริกุล วงษ์สิริโสภาคย์ รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ
ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
นางสุธาทิพย์ ศรีธีรัญญ์ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
รักษาการในตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุข
ชำนาญการพิเศษ
นางสาวพจนา จิตรจำนงค์ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
นายภาสกร ชาญจิราวดี นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
นายอนุวัฒน์ ยิ่งผล นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
นางสาวณัฐวรรณ ขุนบุญ นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
นางสาวเปมิกา ออประเสริฐ นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

จัดทำโดย

สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

Website : <https://ddc.moph.go.th/oabc/>

ข้อมูลการพิมพ์

พิมพ์ครั้งที่ 1 สิงหาคม 2565 จำนวน 2,000 เล่ม

พิมพ์ที่

สำนักพิมพ์อักษรกราฟฟิคแอนดดีไซน์ กรุงเทพฯ

ISBN :

978-616-11-4871-3

คำนำ

คู่มือการขับเคลื่อนสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สำหรับสถานศึกษาต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา จัดทำเพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ประกอบไปด้วย สถานการณ์การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง มาตรการเพื่อสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ข้อเสนอแนะตามแนวทางการดำเนินงานสำคัญ การเข้าร่วมดำเนินงานและการประเมินเบื้องต้นของสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ความเชื่อมโยงการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานศึกษาของหน่วยงาน และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง บันทึกข้อตกลง ประกาศคำสั่งต่าง ๆ มาตรการทางด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตลอดจนเอกสารแบบฟอร์มต่าง ๆ

คู่มือการขับเคลื่อนสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สำหรับสถานศึกษาต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา จัดทำโดยความร่วมมือของหน่วยงาน และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องที่ร่วมเป็นคณะทำงานจัดทำและพัฒนามาตรฐาน คู่มือ หลักสูตร หรือแนวทางดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งกลุ่มเป้าหมายที่จะนำไปใช้ประกอบการดำเนินการ คือ สถานศึกษาระดับต่ำกว่าอุดมศึกษาทุกสังกัด สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และคณะทำงานฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือการขับเคลื่อนสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สำหรับสถานศึกษาต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา จะเป็นประโยชน์แก่สถานศึกษานำไปใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานให้บรรลุผลสำเร็จต่อไป

คณะทำงานฯ

2565

สารบัญ

ส่วนที่ 1

บทนำ

1

สถานการณ์ของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

1

ส่วนที่ 2

นิยามศัพท์

5

ส่วนที่ 3

การดำเนินงานสถานศึกษา
ปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

9

7 มาตรการเพื่อสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

10

การดำเนินงานเพื่อ
“สถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์”

12

ข้อเสนอแนะตามแนวทางการดำเนินงานสำคัญ

32

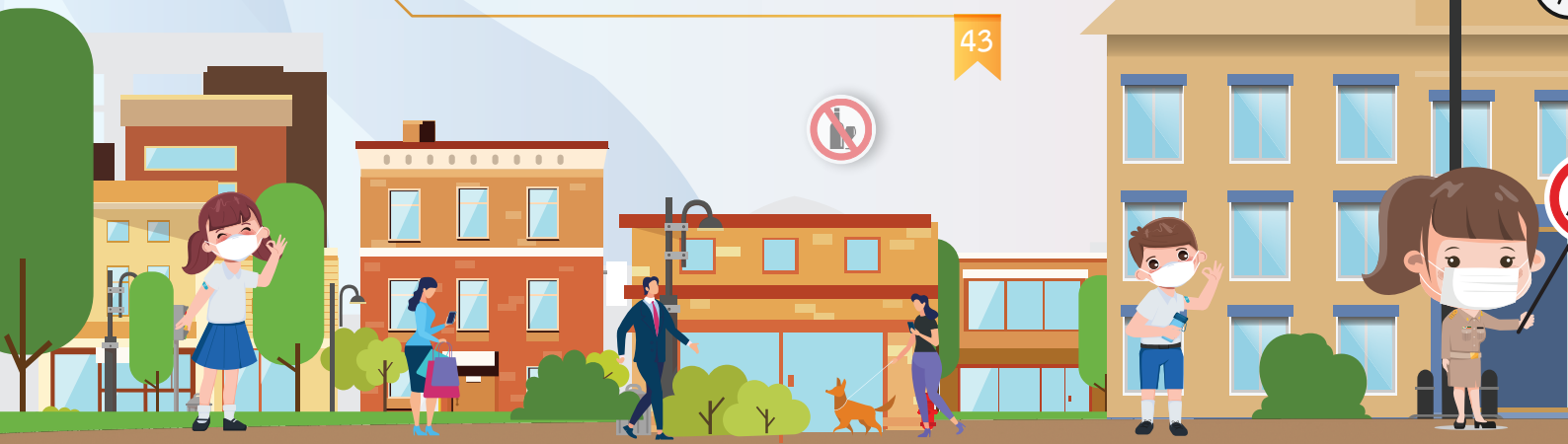
การเข้าร่วมดำเนินงานและการประเมินเบื้องต้น
ของสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

42

การประเมินเบื้องต้น 7 มาตรการ
เพื่อสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

43

ส่วนที่ 4

ความเชื่อมโยงการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในสถานศึกษาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ

ประเด็นความเชื่อมโยง

การดำเนินงานของหน่วยงาน/ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

ภาคผนวก

59

เอกสาร อ้างอิง

114

ภาคผนวก 1 บันทึกข้อตกลง ประกาศ และคำสั่งต่าง ๆ

ภาคผนวก 2 มาตรการด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
กับสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ภาคผนวก 3 ความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ภาคผนวก 4 การประเมินตนเองของสถานศึกษา

ภาคผนวก 5 แบบประเมินพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ภาคผนวก 6 เอกสารประกอบการดำเนินการสถานศึกษา
ปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการสนับสนุนสื่อ

ภาคผนวก 7 การใช้งานระบบบริการออนไลน์ (E-Service)
สำหรับสถานศึกษา เพื่อดำเนินการสถานศึกษาปลอด
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1	แผนภูมิแสดงความชุกของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป ที่ดื่มสุราหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จำแนกตามเพศ (ปี 2544-2564)	2
ภาพที่ 2	แผนภูมิแสดงความชุกของการดื่มสุราในประชากรผู้ใหญ่และวัยรุ่น จำแนกตามกลุ่มอายุ (ปี 2550-2564)	2
ภาพที่ 3	แผนภูมิแสดงอายุเฉลี่ยที่เริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก จำแนกตามเพศ (พ.ศ.2539-2564)	3
ภาพที่ 4	อัตราการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อายุ 15 ปีขึ้นไป พ.ศ. 2564 จังหวัด 10 อันดับแรก	4
ภาพที่ 5	ประเภทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นิยมดื่ม	4
ภาพที่ 6	ตัวอย่างการดำเนินการกำหนด และถ่ายทอดนโยบาย โรงเรียนบ้านสุรศักดิ์ จ.ชลบุรี	14
ภาพที่ 7	ตัวอย่างการดำเนินการกำหนด และถ่ายทอดนโยบาย โรงเรียนสามเสนนอก (ประชากรราษฎร์อนุกุล) กรุงเทพมหานคร	15
ภาพที่ 8	ตัวอย่างการจัดตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานสถานศึกษา โรงเรียนสามเสนนอก (ประชากรราษฎร์อนุกุล) กรุงเทพมหานคร	21
ภาพที่ 9	การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อ “สถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์” โรงเรียนบ้านสุรศักดิ์ จ.ชลบุรี	23
ภาพที่ 10	การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อ “สถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์” โรงเรียนพระยาประเสริฐสุนทราศรัยฯ กรุงเทพมหานคร	24
ภาพที่ 11	การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อ “สถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์” โรงเรียนบ้านสันต้นหม้อ จังหวัดเชียงใหม่	24
ภาพที่ 12	การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อ “สถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์” โรงเรียนวัดมงคลธรรมนิมิต จังหวัดอ่างทอง	24
ภาพที่ 13	การสอดแทรกเรื่องเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในการเรียนการสอนและกิจกรรมนอกหลักสูตร โรงเรียนบ้านเกาะทาก จังหวัดสงขลา	26
ภาพที่ 14	การมีส่วนร่วมของนักเรียน/นักศึกษา ในการขับเคลื่อน “สถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์” โรงเรียนบ้านเกาะทาก จังหวัดสงขลา	27
ภาพที่ 15	การมีส่วนร่วมของนักเรียน/นักศึกษา ในการขับเคลื่อน “สถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์” โรงเรียนพระยาประเสริฐสุนทราศรัยฯ กรุงเทพมหานคร	27
ภาพที่ 16	การมีส่วนร่วมของนักเรียน/นักศึกษา ในการขับเคลื่อน “สถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์” วิทยาลัยเทคนิคตาก จังหวัดตาก	27
ภาพที่ 17	การมีกิจกรรมร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชน วิทยาลัยเทคนิคตาก จังหวัดตาก	31
ภาพที่ 18	การมีกิจกรรมร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชน โรงเรียนบ้านเกาะทาก จังหวัดสงขลา	31

ส่วนที่ 1

บทนำ

สถานการณ์ของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

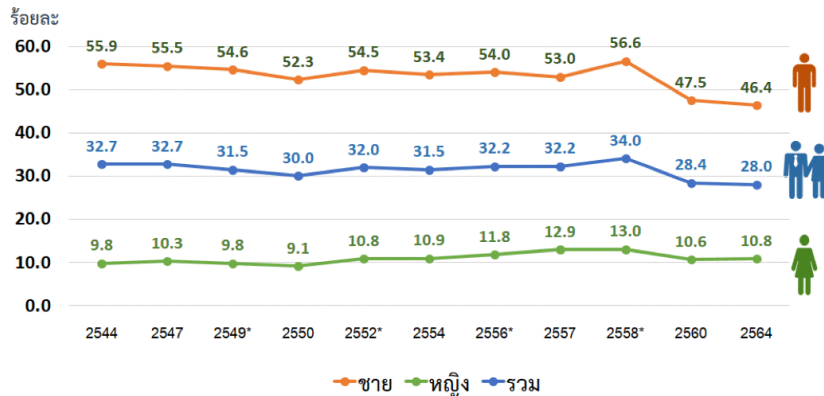
การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญต่อสุขภาพของประชากร ทำให้เกิดโรคและการเจ็บป่วยกว่า 230 ชนิด ตาม ICD-10 (หรือบัญชีการจำแนกโรคและปัญหาสุขภาพฯ เพื่อข้อมูลทางสถิติระหว่างประเทศ ฉบับทบทวนครั้งที่ 10) จากข้อมูลภาวะโรคและการบาดเจ็บจากผลกระทบจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับโลก ปี 2559 แอลกอฮอล์เป็นปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพในลำดับที่ 7 ของการตายและพิการของประชากรทั้งหมด และเป็นปัจจัยเสี่ยงอันดับหนึ่งของประชากรกลุ่มอายุ 15-49 ปี โดยมีคนเสียชีวิตด้วยโรคและการบาดเจ็บที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประมาณ 3 ล้านคนต่อปี (คิดเป็นร้อยละ 5.3 ของการเสียชีวิตทั้งหมดทั่วโลก) ในจำนวนนี้ส่วนใหญ่เป็นชาย (ร้อยละ 75) และในสัดส่วนของการตายด้วยโรคและความเจ็บป่วยจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นี้ ส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากการบาดเจ็บทั้งจากอุบัติเหตุจราจรและการฆ่าตัวตาย (ร้อยละ 29) โรคระบบทางเดินอาหาร (ร้อยละ 21) โรคหลอดเลือดหัวใจ (ร้อยละ 19) โรคติดเชื้อ (ร้อยละ 13) และโรคมะเร็ง (ร้อยละ 13) โดยคิดเป็นประมาณ ร้อยละ 7.2 ของการตายก่อนวัยอันควรทั้งหมด เมื่อพิจารณาทุกประเทศ พบว่า กลุ่มประเทศรายได้ต่ำมีสัดส่วนการเสียชีวิตด้วยโรคไม่ติดต่อ และการบาดเจ็บที่เกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูงกว่ากลุ่มประเทศรายได้สูง ในขณะที่กลุ่มประเทศรายได้สูงมีสัดส่วนการเสียชีวิตด้วยโรคมะเร็งที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่ากลุ่มประเทศรายได้ต่ำ ข้อมูลการเสียชีวิตจากโรคและการบาดเจ็บจากการบริโภคแอลกอฮอล์ในระดับโลก ปี 2559 และค่าสัดส่วนของปัจจัยแอลกอฮอล์ต่อการเสียชีวิตจากโรคและการบาดเจ็บต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ (Alcohol attributable fractions, %)¹

จากข้อมูลการสำรวจพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ระหว่างปี พ.ศ. 2544 – 2564 พบว่า แนวโน้มอัตราการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของผู้ที่อายุ 15 ปีขึ้นไป ในภาพรวมทั้งประเทศในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2547 – 2558 มีอัตราการดื่มฯ เพิ่มขึ้นหรือลดลงไม่มากนักอยู่ในช่วงระหว่าง 32.7 ถึง 34.0 หากเปรียบเทียบระหว่างปี พ.ศ. 2560 กับผลการสำรวจครั้งสุดท้ายคือปี พ.ศ. 2564 พบว่า อัตราการดื่มฯ ลดลงจากร้อยละ 28.4 ในปี พ.ศ. 2558 เป็นร้อยละ 28.0 ในปี พ.ศ. 2564 เมื่อเปรียบเทียบการลดลงของอัตราการดื่มฯ ระหว่างปี พ.ศ. 2560 กับปี พ.ศ. 2564 พบว่าอัตราการดื่มฯ ในเพศชายลดลงมากกว่าเพศหญิง โดยเพศชายลดลงจากร้อยละ 47.5 ในปี พ.ศ. 2560 เป็นร้อยละ 46.4 ในปี พ.ศ. 2564 ขณะที่เพศหญิงเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากร้อยละ 10.6 ในปี พ.ศ. 2560 เป็นร้อยละ 10.8 ในปี พ.ศ. 2564²

แผนภูมิแสดงความชุกของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป ที่ดื่มสุราหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

จำแนกตามเพศ (ปี พ.ศ. 2544 - 2564)

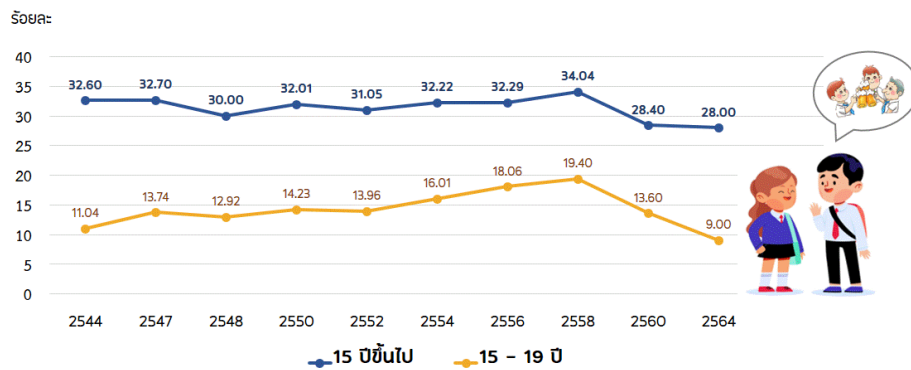
ที่มา : ปี 2544, 2547, 2550, 2554, 2557, 2560, 2564 จากการศึกษาพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชาชน, สำนักงานสถิติแห่งชาติ;
*ปี 2549, 2552, 2556, 2558 จากการศึกษาอนามัยและสวัสดิการ, สำนักงานสถิติแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ภาพที่ 1 แผนภูมิแสดงความชุกของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป ที่ดื่มสุราหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
จำแนกตามเพศ (ปี พ.ศ. 2544 - 2564)

ความชุกของการดื่มสุราในประชากรผู้ใหญ่และวัยรุ่น พบว่า แนวโน้มอัตราการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของผู้ที่อายุ 15 - 19 ปี ในภาพรวมทั้งประเทศ ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2552 - 2558 มีอัตราการดื่มฯ เพิ่มขึ้น อยู่ในช่วงระหว่าง 13.9 ถึง 19.4 หากเปรียบเทียบระหว่างปี พ.ศ. 2560 กับผลการสำรวจครั้งสุดท้าย คือปี พ.ศ. 2564 พบว่าอัตราการดื่มฯ ลดลงจากร้อยละ 19.4 ในปี พ.ศ. 2558 เป็นร้อยละ 9.0 ในปี พ.ศ. 2564

แผนภูมิแสดงความชุกของการดื่มสุราในประชากรผู้ใหญ่และวัยรุ่น จำแนกตามกลุ่มอายุ (ปี พ.ศ. 2550 - 2564)

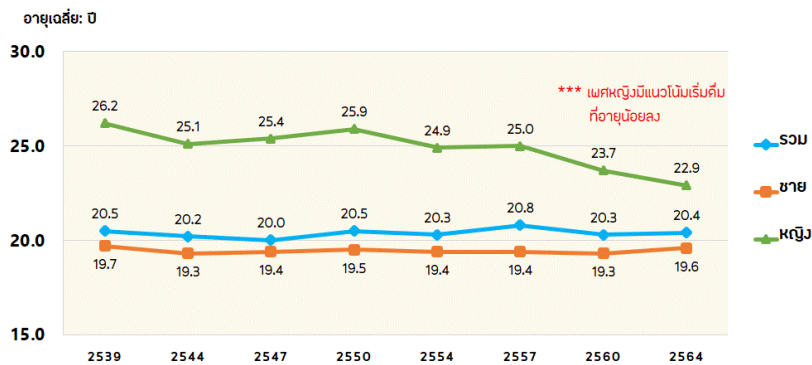
ที่มา : ปี 2544, 2547, 2550, 2554, 2557, 2560 จากการศึกษาพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชาชน, สำนักงานสถิติแห่งชาติ;
*ปี 2548, 2552, 2556, 2558 จากการศึกษาอนามัยและสวัสดิการ, สำนักงานสถิติแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ภาพที่ 2 แผนภูมิแสดงความชุกของการดื่มสุราในประชากรผู้ใหญ่และวัยรุ่น
จำแนกตามกลุ่มอายุ (ปี พ.ศ. 2550 - 2564)

อายุที่เริ่มดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ในปี พ.ศ. 2564 ในภาพรวมของประเทศส่วนใหญ่ อายุเฉลี่ยที่เริ่มดื่มครั้งแรกของประเทศ คือ 20.4 ปี อายุเฉลี่ยที่เริ่มดื่มครั้งแรกของเพศชายน้อยกว่าหญิง (19.6 ปี และ 22.9 ปี) อายุเฉลี่ยที่เริ่มดื่มครั้งแรกในเพศชายเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปี พ.ศ. 2560 จาก 19.3 ปี เป็น 19.6 ปี ในปี พ.ศ. 2564 แต่กลับพบว่าอายุเฉลี่ยที่เริ่มดื่มครั้งแรกในเพศหญิงลดลงจากปี พ.ศ. 2560 จาก 23.7 ปี เป็น 22.9 ปี ในปี พ.ศ. 2564

แผนภูมิแสดงอายุเฉลี่ยที่เริ่มดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก จำแนกตามเพศ (ปี พ.ศ. 2539 - 2564)

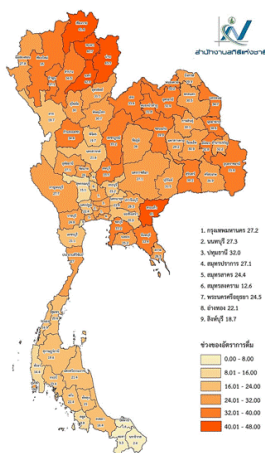
ที่มา: การสำรวจเกี่ยวกับอนามัยและสวัสดิการ พ.ศ. 2539 สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานยศจีรุมตย์
การสำรวจพฤติกรรมสุขภาพของประชากร พ.ศ. 2544, 2547, 2550, 2554, 2557 และ 2560 สำนักงานสถิติแห่งชาติ
การสำรวจพฤติกรรมสุขภาพของประชาชน พ.ศ. 2564 สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

ภาพที่ 3 แผนภูมิแสดงอายุเฉลี่ยที่เริ่มดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก
จำแนกตามเพศ (ปี พ.ศ. 2539 - 2564)

จังหวัดที่มีอัตราการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์สูงสุด ในปี พ.ศ. 2564 เมื่อพิจารณาอัตราการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์สูงสุดของจังหวัดใน 5 ลำดับแรก ได้แก่ จังหวัดน่าน (ร้อยละ 43.3) จังหวัดแพร่ (ร้อยละ 42.9) จังหวัดเชียงราย (ร้อยละ 41.4) จังหวัดสระแก้ว (ร้อยละ 41.0) และจังหวัดพะเยา (ร้อยละ 40.7) เป็นที่น่าสังเกตว่าเป็นจังหวัดที่อยู่ในภาคเหนือถึง 4 จังหวัด ส่วนที่เหลืออีก 1 จังหวัดอยู่ในภาคกลาง และจังหวัดที่มีอัตราการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์น้อยสุด เมื่อพิจารณาอัตราการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์น้อยสุดของจังหวัดใน 5 ลำดับแรก ได้แก่ จังหวัดปัตตานี (ร้อยละ 1.6) จังหวัดนราธิวาส (ร้อยละ 2.4) จังหวัดยะลา (ร้อยละ 3.3) จังหวัดสตูล (ร้อยละ 9.8) และจังหวัดสมุทรสงคราม (ร้อยละ 12.6) เป็นที่น่าสังเกตว่าเป็นจังหวัดที่อยู่ในภาคใต้ถึง 4 จังหวัด ส่วนที่เหลืออีก 1 จังหวัดอยู่ในภาคกลาง

อัตราการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อายุ 15 ปีขึ้นไป ในปี พ.ศ. 2564 จำแนก 10 จังหวัดมากที่สุดและน้อยที่สุด

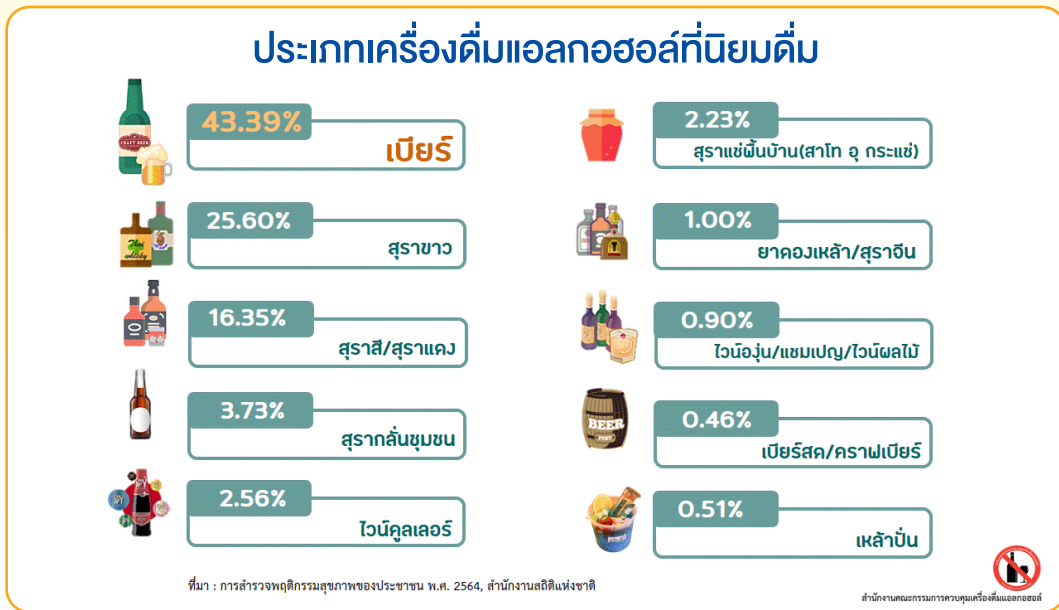

อันดับ	จังหวัด	มากที่สุด	อันดับ	จังหวัด	น้อยที่สุด
1	น่าน	43.3	1	ปัตตานี	1.6
2	แพร่	42.9	2	นราธิวาส	2.4
3	เชียงราย	41.4	3	ยะลา	3.3
4	สระแก้ว	41.0	4	สตูล	9.8
5	พะเยา	40.7	5	สมุทรสงคราม	12.6
6	ขอนแก่น	39.9	6	พังงา	14.4
7	สุรินทร์	39.2	7	สุพรรณบุรี	15.1
8	มุกดาหาร	38.6	8	สงขลา	16.4
9	ลำพูน	37.1	9	ระนอง	16.9
10	ลำปาง	36.5	10	สิงห์บุรี	18.7

ที่มา : การสำรวจพฤติกรรมสุขภาพของประชาชน พ.ศ. 2564, สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ภาพที่ 4 อัตราการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อายุ 15 ปีขึ้นไป ในปี พ.ศ. 2564
จำแนก 10 จังหวัดที่มีปริมาณการดื่มมากที่สุด น้อยที่สุด

ประเภทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นิยมดื่มในปี พ.ศ. 2564 สูงสุด 5 ลำดับแรก ได้แก่ เบียร์ ร้อยละ 43.39 รองลงมา ได้แก่ สุราขาว ร้อยละ 25.60 สุราสี/สุราแดง ร้อยละ 16.35 สุรากลั่นชุมชน ร้อยละ 3.73 และไวน์คูลเลอร์ ร้อยละ 2.56

ภาพที่ 5 ประเภทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นิยมดื่ม

ส่วนที่ 2

นิยามศัพท์

คำนิยาม

1. นิยามศัพท์ ตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551³

“เครื่องดื่มแอลกอฮอล์” หมายความว่า สุราตามกฎหมายว่าด้วยสุรา ทั้งนี้ไม่รวมถึง ยา วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท ยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

2. นิยามศัพท์ ตามพระราชบัญญัติกาสิโน พ.ศ. 2560⁴

“สุรา” ให้ความหมายรวมถึงวัตถุทั้งหลายหรือของผสมที่มีแอลกอฮอล์ ซึ่งสามารถดื่มกินได้ เช่นเดียวกับน้ำสุรา หรือซึ่งดื่มกินไม่ได้แต่เมื่อได้ผสมกับน้ำหรือของเหลวอย่างอื่นแล้วสามารถดื่มกินได้ เช่นเดียวกับน้ำสุรา แต่ไม่รวมถึงเครื่องดื่มที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ไม่เกินศูนย์จุดห้าดีกรี

“สุราแช่” หมายความว่า สุราที่ไม่ได้กลั่น และให้ความหมายรวมถึงสุราแช่ที่ได้ผสมกับ สุรากลั่นแล้ว แต่ยังมีแรงแอลกอฮอล์ไม่เกินสิบห้าดีกรีด้วย

“สุรากลั่น” หมายความว่า สุราที่ได้กลั่นแล้ว และให้ความหมายรวมถึงสุรากลั่นที่ได้ผสมกับสุราแช่แล้ว แต่มีแรงแอลกอฮอล์เกินกว่าสิบห้าดีกรีด้วย

3. นิยามศัพท์ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542⁵ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545⁶ (ฉบับที่ 3)⁷ พ.ศ. 2553 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562⁸

“สถานศึกษา” หมายความว่า สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน ศูนย์การเรียนรู้ วิทยาลัย สถาบันมหาวิทยาลัย หน่วยงานการศึกษา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือของเอกชน ที่มีอำนาจหน้าที่ หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา

“ผู้สอน” หมายความว่า ครูและคณาจารย์ในสถานศึกษาระดับต่าง ๆ

“ครู” หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน

“คณาจารย์” หมายความว่า บุคลากรซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการสอนและการวิจัยในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับปริญญาของรัฐและเอกชน

“คณาจารย์” ในหมวดนี้ให้หมายความว่า บุคลากรซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการสอนและการวิจัยในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษาระดับปริญญาของรัฐและเอกชน แต่ไม่รวมถึงบุคลากรซึ่งสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

“ผู้บริหารสถานศึกษา” หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่ง ทั้งของรัฐ และเอกชน

“ผู้บริหารการศึกษา” หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารการศึกษานอกสถานศึกษา ตั้งแต่ระดับเขตพื้นที่การศึกษาขึ้นไป

“บุคลากรทางการศึกษา” หมายความว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา รวมทั้งผู้สนับสนุนการศึกษา ซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ให้บริการ หรือปฏิบัติงานเกี่ยวเนื่องกับการจัดกระบวนการเรียนการสอน การนิเทศ และการบริหาร การศึกษาในหน่วยงานการศึกษาต่าง ๆ

4. นิยามศัพท์ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546⁹

“เด็ก” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ แต่ไม่รวมถึงผู้ที่บรรลุนิติภาวะด้วยการสมรส

“นักเรียน” หมายความว่า เด็กซึ่งกำลังรับการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ทั้งประเภทสามัญศึกษาและอาชีวศึกษาหรือเทียบเท่าอยู่ในสถานศึกษาของรัฐหรือเอกชน

“นักศึกษา” หมายความว่า เด็กซึ่งกำลังรับศึกษาระดับอุดมศึกษาหรือเทียบเท่าอยู่ในสถานศึกษาของรัฐหรือเอกชน

“บิดามารดา” หมายความว่า บิดามารดาของเด็กไม่ว่าจะสมรสกันหรือไม่

“ผู้ปกครอง” หมายความว่า บิดามารดา ผู้อนุบาล ผู้รับบุตรบุญธรรม และผู้ปกครอง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้หมายความรวมถึงพ่อเลี้ยงแม่เลี้ยง ผู้ปกครองสวัสดิภาพนายจ้าง ตลอดจนบุคคลอื่นซึ่งรับเด็กไว้ในความอุปการะเลี้ยงดูหรือซึ่งเด็กอาศัยอยู่ด้วย

5. นิยามศัพท์ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2550¹⁰

และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560¹¹

“เด็ก” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์

“เยาวชน” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์ถึงยี่สิบห้าปีบริบูรณ์

6. นิยามศัพท์ ที่กำหนดใช้ในคู่มือแนวทางดำเนินสถานศึกษาปลอดภัยระดับแอลกอฮอล์

“อาจารย์” หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอน และการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษา ทั้งของรัฐและเอกชน

“สถานศึกษา” หมายถึง สถานศึกษาดำรงระดับอุดมศึกษา ทุกสังกัด ประกอบด้วย กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ (สำนักงานศึกษากรุงเทพมหานครหรือเมืองพัทยา) กระทรวงสาธารณสุข (วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรมการแพทย์) กระทรวงวัฒนธรรม (สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์) กระทรวงกลาโหม กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยงานอื่น ๆ ที่มีสถานศึกษาในกำกับดูแล

“นักศึกษา” หมายความว่า เด็กซึ่งกำลังรับการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับอาชีวศึกษาหรือเทียบเท่าอยู่ในสถานศึกษาของรัฐหรือเอกชน

“สถานศึกษาปลอดเครื่องดีมีแอลกอฮอล์” หมายถึง สถานศึกษาที่มีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(1) สถานศึกษาที่มีการจัดให้สถานที่ทุกพื้นที่ของสถานศึกษาเป็นเขตปลอดเครื่องดีมีแอลกอฮอล์ โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดีมีแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 และอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้อง

(2) มีการดำเนินการตามมาตรการและแนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดีมีแอลกอฮอล์อย่างเป็นระบบ

(3) มีการเสริมสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับเครื่องดีมีแอลกอฮอล์ พร้อมการสร้างตระหนักรู้ พิษภัย และผลกระทบ และการปลูกฝังค่านิยมเพื่อการไม่บริโภคเครื่องดีมีแอลกอฮอล์ให้แก่เด็กและเยาวชน ทั้งนี้ แม้ว่าจะยังมีบุคลากรหรือนักเรียน/นักศึกษาที่ยังเลิกบริโภคเครื่องดีมีแอลกอฮอล์ไม่ได้ก็ตาม แต่บุคคลเหล่านั้นต้องไม่ดื่มในบริเวณเขตสถานศึกษา

“การเข้าร่วมดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดีมีแอลกอฮอล์” หมายถึง สถานศึกษาต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา เข้าร่วมสถานศึกษาปลอดเครื่องดีมีแอลกอฮอล์ และมีการดำเนินงานตามแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินการสถานศึกษาปลอดเครื่องดีมีแอลกอฮอล์

“เกณฑ์ประเมินสถานศึกษาปลอดเครื่องดีมีแอลกอฮอล์” หมายถึง เกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดขึ้นตาม 7 มาตรการ เพื่อสถานศึกษาปลอดเครื่องดีมีแอลกอฮอล์ เพื่อใช้ในการประเมินเพื่อรับรองสถานศึกษาปลอดเครื่องดีมีแอลกอฮอล์ สำหรับสถานศึกษาต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา

“ระดับการประเมินสถานศึกษาปลอดเครื่องดีมีแอลกอฮอล์” หมายถึง ผลประเมินระดับต่าง ๆ ที่บ่งบอกของการประเมินการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดีมีแอลกอฮอล์ โดยแบ่งเป็น 4 ระดับ คือ ระดับพัฒนา ระดับดี ระดับดีเด่น และระดับต้นแบบ

“สถานศึกษาปลอดเครื่องดีมีแอลกอฮอล์ ระดับพัฒนา” หมายถึง สถานศึกษาที่ประเมินตนเองตามแบบฟอร์มประเมินตนเองในการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดีมีแอลกอฮอล์ ตาม 7 มาตรการ เพื่อสถานศึกษาปลอดเครื่องดีมีแอลกอฮอล์ และได้คะแนนรวมตามเกณฑ์ประเมิน 7 มาตรการฯ (คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 80)

“สถานศึกษาปลอดเครื่องดีมีแอลกอฮอล์ ระดับดี” หมายถึง สถานศึกษาที่ดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดีมีแอลกอฮอล์ครบ 7 มาตรการฯ โดยผ่านเกณฑ์การประเมินและได้รับการรับรองเป็นสถานศึกษาปลอดเครื่องดีมีแอลกอฮอล์ จากทีมประเมินสถานศึกษาปลอดเครื่องดีมีแอลกอฮอล์ ระดับจังหวัดหรือระดับเขต และได้คะแนนรวมตามเกณฑ์ประเมิน 7 มาตรการฯ (คะแนน 81 – 90)

“สถานศึกษาปลอดเครื่องดีมีแอลกอฮอล์ ระดับดีเด่น” หมายถึง สถานศึกษาที่ดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดีมีแอลกอฮอล์ครบ 7 มาตรการฯ โดยผ่านเกณฑ์การประเมินและได้รับการรับรองเป็นสถานศึกษาปลอดเครื่องดีมีแอลกอฮอล์ จากทีมประเมินสถานศึกษาปลอดเครื่องดีมีแอลกอฮอล์ ระดับจังหวัดและระดับเขต และได้คะแนนรวมตามเกณฑ์ประเมิน 7 มาตรการฯ (ตั้งแต่คะแนน 91 -100)

“สถานศึกษาปลอดเครื่องดีมีแอลกอฮอล์ ระดับต้นแบบ” หมายถึง ได้รับการรับรองเป็นสถานศึกษาปลอดเครื่องดีมีแอลกอฮอล์ ระดับต้นแบบ จากทีมประเมินระดับส่วนกลาง และสถานศึกษาที่ดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดีมีแอลกอฮอล์ครบทั้ง 7 มาตรการฯ โดยผ่านเกณฑ์การประเมินฯ ระดับดีเด่น (คะแนนสูงอันดับ 1) และได้การรับรองเป็นสถานศึกษาปลอดเครื่องดีมีแอลกอฮอล์จากทีมประเมินสถานศึกษาปลอดเครื่องดีมีแอลกอฮอล์ระดับเขต มาแล้ว 2 ปี รวมทั้งเป็นแหล่งเรียนรู้ศึกษาดูงานแก่สถานศึกษาอื่นและ/หรือมีนวัตกรรมเกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดีมีแอลกอฮอล์เกิดขึ้น

“ทีมประเมินสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์” หมายถึง การจัดตั้งบุคคลที่มีความหลากหลายมีคุณลักษณะด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะคติ และทักษะเหมาะสม เพื่อตรวจประเมินสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามความเหมาะสม

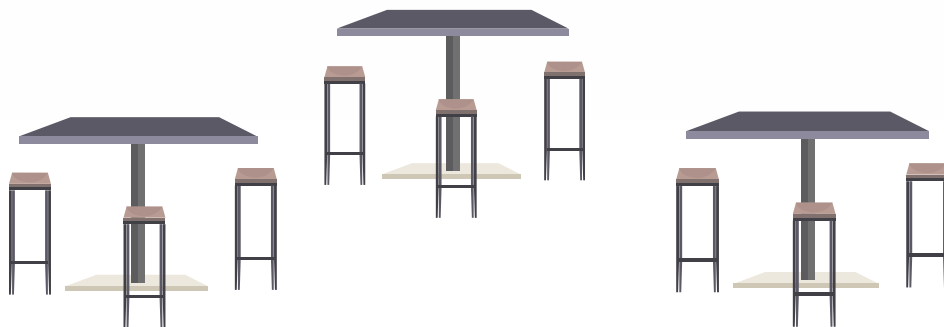
“ระดับจังหวัด” หมายถึง หน่วยการปกครองส่วนภูมิภาคที่รวมท้องที่หลาย ๆ อำเภอเข้าด้วยกันและมีฐานะเป็นนิติบุคคล มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นหัวหน้าปกครอง และมีสถานศึกษาในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาและประถมศึกษา สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดน และหน่วยงานอื่น ๆ ที่มีสถานศึกษาในสังกัด

“ระดับเขต” หมายถึง เขตพื้นที่รับผิดชอบเขตตรวจราชการของกระทรวงศึกษา กระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) กระทรวงกลาโหม กรมควบคุมโรค กองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค และหน่วยงานอื่น ๆ ที่มีสถานศึกษาในสังกัด

“ระดับส่วนกลาง” หมายถึง หน่วยงานระดับส่วนกลางที่เป็นต้นสังกัดของสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงวัฒนธรรม หน่วยงานส่วนกลางของกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

“ภาคีเครือข่ายภายนอก” หมายถึง บุคคล/ชมรม/ชุมชน/กลุ่มคน/กลุ่มองค์กร ที่อยู่ภายนอกสถานศึกษา

“ระดับพื้นที่” หมายถึง หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้องระดับอำเภอ ตำบล หมู่บ้านหรือชุมชน

ส่วนที่ 3

การดำเนินงานสถานศึกษา ปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

การป้องกันนักดื่มหน้าใหม่ถือเป็นหัวใจของการลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพราะปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์พยายามที่จะเริ่มต้นที่เยาวชน เพราะเยาวชนจะเป็นผู้บริโภคที่ยาวนานของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการจึงมีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ในสถานศึกษา โดยให้สถานศึกษาดำเนินการตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 อย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา โดยให้สถานศึกษาทุกระดับเป็นสถานที่ปลอดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ให้ผู้บริหารส่วนราชการ ผู้บริหารหน่วยงานราชการ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างแก่นักเรียน/นักศึกษา ไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานศึกษา ห้ามนักเรียน/นักศึกษา บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ขณะสวมเครื่องแบบของสถานศึกษา สอดแทรกและเน้นย้ำ เรื่องพิษภัยของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในการเรียนการสอนทุกระดับ ให้สถานศึกษาทุกแห่งจัดกิจกรรมรณรงค์ สร้างวัฒนธรรมด้านสุขภาพอนามัย ตัดปายห้ามบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในบริเวณสถานศึกษาทุกระดับ และให้หน่วยงานต้นสังกัด สถานศึกษาสนับสนุนการผลิตสื่อนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ด้านพิษภัยจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึงวิจัยกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ

สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กรมควบคุมโรค ได้เสนอจัดทำแนวทาง 7 มาตรการดำเนินการสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อให้สถานศึกษาได้มีแนวปฏิบัติให้มีความสอดคล้องกับการดำเนินงานตาม 7 มาตรการสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งจะต้องมีการกำหนดแนวปฏิบัติร่วมกันกับหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้อง รวมถึงจำเป็นต้องให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางนี้ เพื่อใช้เป็นแนวทางให้แก่สถานศึกษาที่สนใจเข้าร่วมดำเนินการสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยมีการกำหนดแนวทางดำเนินการที่สำคัญเพื่อสนับสนุนให้การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประสบผลสำเร็จในการส่งเสริมสุขภาพที่ดีแก่นักเรียน/นักศึกษา ในทุกมิติ

7 มาตรการเพื่อสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

มีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

มาตรการ	แนวทางการดำเนินงานสำคัญ
1. การกำหนดนโยบายของสถานศึกษา	<p>1.1 จัดทำนโยบายสถานศึกษาเป็นเขตปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นลายลักษณ์อักษร และลงนามโดยผู้บริหารสถานศึกษา</p> <p>1.2 ถ่ายทอดนโยบายสู่การปฏิบัติ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> • ประกาศเป็นลายลักษณ์อักษร • เผยแพร่ นโยบายสู่นักเรียน/นักศึกษา ครู อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา <p>1.3 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์นโยบายผ่านช่องทางที่หลากหลาย</p>
2. การบริหารจัดการในสถานศึกษา	<p>2.1 จัดตั้งคณะทำงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน</p> <p>2.2 ประเมินตนเองในการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์</p> <p>2.3 จัดทำฐานข้อมูลโดยการสำรวจการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น จำนวนผู้ดื่ม ความต้องการเลิก การพบเห็นการดื่ม การละเมิดการขายในสถานศึกษา</p> <p>2.4 ติดตามผลการดำเนินงาน โดยคณะทำงานของสถานศึกษา</p>
3. การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อสถานศึกษา	<p>3.1 จัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เป็นเขตปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และต้องมีการดำเนินการ ดังนี้</p> <p>3.1.1 ประชาสัมพันธ์ แจ้งเตือน เรื่อง สถานศึกษาเป็นเขตปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึงมีมาตรการควบคุม ห้าม ปราบหรือดำเนินการอื่นใดไม่ให้มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานศึกษา</p> <p>3.1.2 เผื่อระวังไม่ให้มีการดื่มและขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึงการโฆษณาผลิตภัณฑ์ในบริเวณสถานศึกษา</p> <p>3.1.3 สถานศึกษาไม่รับการสนับสนุนใด ๆ จากผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์</p> <p>3.2 มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อม ไม่ให้เอื้อต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานศึกษา</p>
4. การสอดแทรกในการเรียนการสอนและกิจกรรมนอกหลักสูตร	<p>4.1 วางแผนและกำหนดกิจกรรมเพื่อสอดแทรก เรื่อง โทษ พิษภัย และผลกระทบของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรายวิชาและกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งใน และนอกหลักสูตร</p> <p>4.2 ถ่ายทอด/สื่อสาร/สอดแทรก/เน้นย้ำ เรื่องโทษ พิษภัย และผลกระทบของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในรายวิชาและกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งใน และนอกหลักสูตร</p>

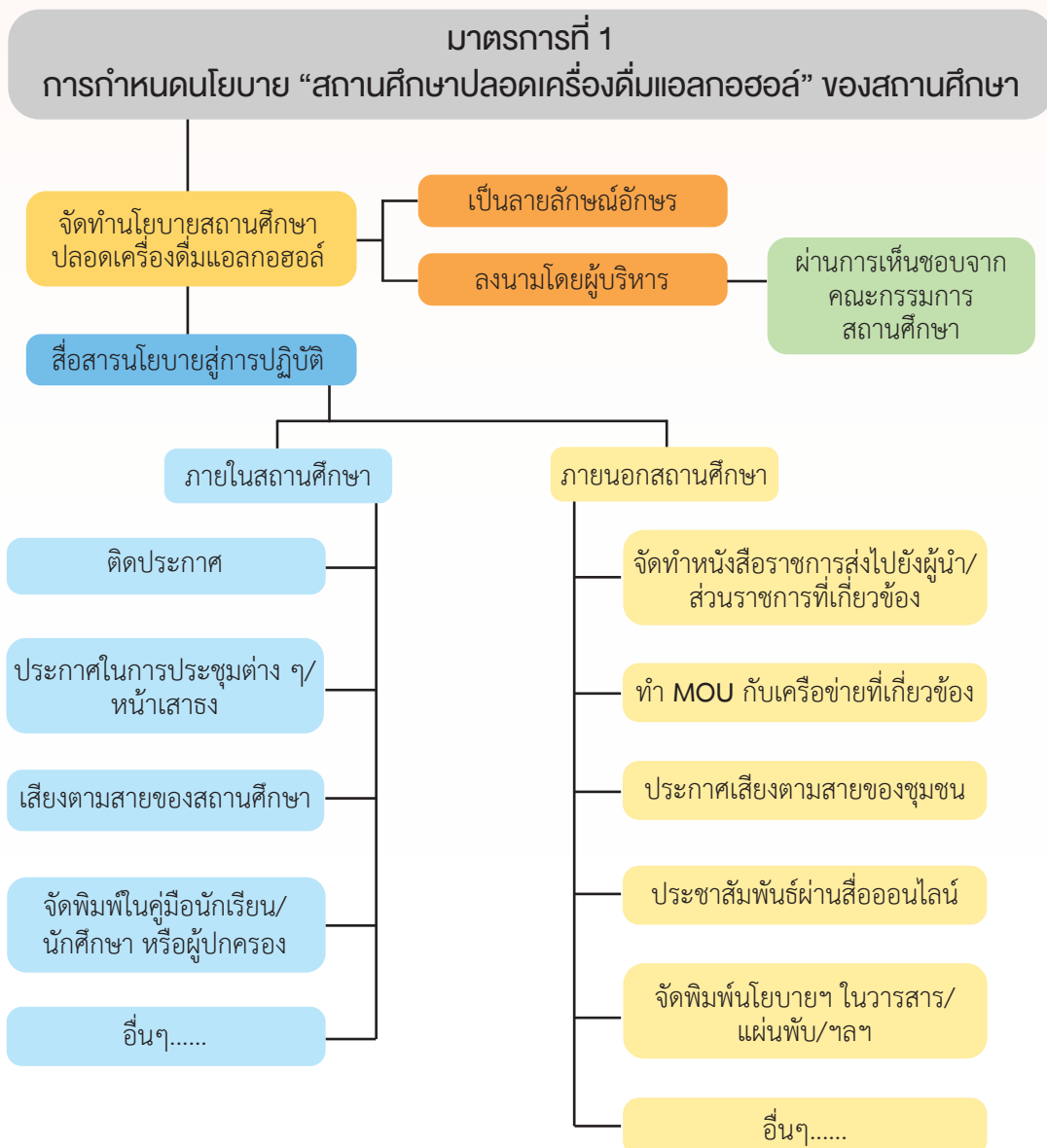

มาตรการ	แนวทางการดำเนินงานสำคัญ
5. การมีส่วนร่วมของนักเรียน/นักศึกษา	<p>5.1 ส่งเสริมให้นักเรียน/นักศึกษามีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง ป้องกันเพื่อควบคุมเครื่องตัดแอลกอฮอล์ทั้งบริเวณใน และนอกสถานศึกษา</p> <p>5.2 ส่งเสริมให้นักเรียน/นักศึกษา ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างค่านิยมการไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่องทางที่หลากหลาย</p> <p>5.3 ส่งเสริมให้นักเรียน/นักศึกษา สร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้ เพื่อให้มีภูมิคุ้มกันในการปกป้องตนเองจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์</p> <p>5.4 ส่งเสริมให้นักเรียน/นักศึกษาร่วมรณรงค์บ้านและชุมชนปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และชักชวนให้คนในบ้านเลิกดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์</p>
6. การดูแลช่วยเหลือ นักเรียน/นักศึกษา ให้ช่วยเล็ก (เครื่องดื่มแอลกอฮอล์)	<p>6.1 มีกระบวนการป้องกัน คัดกรอง และติดตามนักเรียน/นักศึกษากลุ่มเสี่ยง เพื่อป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน/นักศึกษา</p> <p>6.2 มีกระบวนการดูแลช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา และติดตามผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เพื่อการไม่ดื่มของนักเรียน/นักศึกษาแบบบูรณาการ</p> <p>6.3 มีกระบวนการส่งต่อนักเรียน/นักศึกษาที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เข้าสู่ระบบบริการช่วยเหลือตามความเหมาะสม และติดตามผลของนักเรียน/นักศึกษาที่เข้าสู่ระบบบริการฯ อย่างต่อเนื่อง</p>
7. การมีกิจกรรมร่วมระหว่างสถานศึกษากับชุมชน	<p>7.1 มีกิจกรรมสร้างความตระหนักเรื่องโทษ พิษภัย และผลกระทบของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ร่วมกับชุมชน</p> <p>7.2 ชี้แจงและขอความร่วมมือร้านค้าในชุมชน ไม่ให้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้แก่เยาวชน ตามที่กฎหมายกำหนด</p> <p>7.3 ผลักดันให้ผู้นำชุมชนกำหนดนโยบายสนับสนุนการดำเนินงานบ้าน และชุมชนปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์</p>

การดำเนินงานเพื่อ “สถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์”

มาตรการที่ 1 การกำหนดนโยบายของสถานศึกษา

มาตรการที่ 1 การกำหนดนโยบาย “สถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์” ของสถานศึกษา การกำหนดนโยบาย เป็นการกำหนดทิศทางการดำเนินการ ซึ่งต้องมีการถ่ายทอด และประชาสัมพันธ์ เพื่อให้นักเรียน/นักศึกษา บุคลากร และ ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบอย่างทั่วถึง มีความเข้าใจที่ตรงกัน และสามารถปฏิบัติตามได้ ดังแผนภาพตัวอย่างการดำเนินการ ด้านล่าง

นโยบายสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

(ชื่อ.....สถานศึกษา.....)

1. สถานศึกษา/โรงเรียน.....ดำเนินการตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างเคร่งครัด
2. สถานศึกษา/โรงเรียน.....เป็นสถานที่ปลอดจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
3. ผู้บริหารสถานศึกษา/โรงเรียน.....ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างแก่นักเรียน/นักศึกษา ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานศึกษา
4. ห้ามนักเรียน/นักศึกษา ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ขณะที่สวมเครื่องแบบของสถานศึกษา
5. สถานศึกษา/โรงเรียน.....สอดแทรกและเน้นย้ำ เรื่อง ผลกระทบและโทษพิษภัยของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
6. สถานศึกษา/โรงเรียน.....จัดกิจกรรมรณรงค์ สร้างวัฒนธรรมด้านสุขภาพอนามัย ตัดปายห้ามดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานศึกษา
7. สถานศึกษา/โรงเรียน.....จัดการเรียนรู้ ผลิตสื่อนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ด้านผลกระทบ โทษพิษภัยจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึงวิจัยกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านสุขภาพ
8. สถานศึกษา/โรงเรียน..... มีกระบวนการช่วยเหลือนักเรียนในการลด ละ เลิกการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยการแสดงตัวว่าเป็นผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่ถือเป็นความผิด
9. สถานศึกษา/โรงเรียน..... ดำเนินการจัด/ปรับปรุงสภาพแวดล้อมไม่ให้เอื้อต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
10. สถานศึกษา/โรงเรียน..... สนับสนุนการพิจารณาจับบุคลากร หรือผู้ประกอบการร้านค้าที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เข้ามาทำงานในสถานศึกษาเป็นอันดับแรก
11. สถานศึกษา/โรงเรียน..... ปฏิเสธการรับการอุปถัมภ์หรือการสนับสนุนจากธุรกิจหรืออุตสาหกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
12. สถานศึกษา/โรงเรียน..... สนับสนุนการสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนในการเฝ้าระวังการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน/นักศึกษา และสร้างค่านิยมไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ประกาศ ณ วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

(.....)

ผู้อำนวยการ.....

ประกาศ โรงเรียนบ้านสุรศักดิ์
เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่และการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานศึกษา
ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๓

ตามที่รัฐบาลได้กำหนดให้การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเป็นวาระแห่งชาติ ที่หน่วยงานทุกภาคส่วนต้องร่วมมือกันในการควบคุม ป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ประชาชนมีความรู้สึกมั่นคงปลอดภัยในการดำรงชีวิต อีกทั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้มอบหมายให้สถานศึกษาดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ด้วยกระบวนการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดที่เข้มแข็ง ต่อเนื่อง และยั่งยืน ป้องกันปัญหาผู้เสพติดรายใหม่ และให้การช่วยเหลือผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ที่สืบเนื่องจากสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการแพร่ระบาดของสิ่งเสพติดสู่สถานศึกษา โดยกระทรวงศึกษาธิการได้ออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่และการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานศึกษา นั้น

โรงเรียนบ้านสุรศักดิ์ ได้มีความตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด บุหรี่และการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในสถานศึกษา ดังนั้น โรงเรียนบ้านสุรศักดิ์ จึงได้ออกมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่และการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานศึกษา ดังนี้

๑. โรงเรียนบ้านสุรศักดิ์ ไม่ขอรับการสนับสนุน งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ หรือทรัพยากรอื่นใดก็ตาม ที่มีการดำเนินงานจากบริษัทที่ผลิตหรือจำหน่าย บุหรี่และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

๒. โรงเรียนบ้านสุรศักดิ์ ดำเนินการตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ อย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา

๓. โรงเรียนบ้านสุรศักดิ์เป็นสถานที่ปลอดจากการสูบบุหรี่และการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยเด็ดขาด

๔. ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู และบุคลากรทางการศึกษา ของโรงเรียนบ้านสุรศักดิ์ทุกคน ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างแก่นักเรียน โดยไม่สูบบุหรี่และดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียน

๕. ห้ามนักเรียนโรงเรียนบ้านสุรศักดิ์ สูบบุหรี่หรือดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกชนิด

๖. ให้มีการสอดแทรกและเน้นย้ำ เรื่อง พิษภัยของการสูบบุหรี่และการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในการเรียนการสอนทุกระดับชั้น

๗. ให้มีการจัดกิจกรรมรณรงค์ สร้างวัฒนธรรมด้านสุขภาพอนามัย ตัดปายห้ามสูบบุหรี่ และห้ามดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายในบริเวณโรงเรียน

๘. ให้มีการผลิตสื่อรณรงค์เพื่อการเรียนรู้ด้านพิษภัยจากบุหรี่และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึงการวิจัยกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านสุขภาพ

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นางกนกกริช สุวรรณ)
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสุรศักดิ์

ภาพที่ 6 ตัวอย่างการดำเนินการกำหนด และถ่ายทอดนโยบาย โรงเรียนบ้านสุรศักดิ์ จังหวัดชลบุรี

นโยบายโรงเรียนปลอดยาเสพติด บุหรี่ และแอลกอฮอล์
โรงเรียนสามเสนนอก (ประชากรราษฎร์อนุกุล) สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร

๑. โรงเรียนดำเนินงานตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ.๒๕๖๐ พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.๒๕๕๑ และอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้อง
๒. โรงเรียนเป็นสถานที่ปลอดยาเสพติด บุหรี่ และแอลกอฮอล์ตามกฎหมายทั้งในและนอกเวลาราชการ รวมถึงการเข้ามาใช้สถานที่ของบุคคลภายนอก
๓. ผู้อำนวยการสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากรุงเทพมหานคร ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างแก่นักเรียน โดยไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด บุหรี่ และแอลกอฮอล์ ในโรงเรียนและขณะที่สวมเครื่องแบบ
๔. ห้ามนักเรียนยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด บุหรี่ และแอลกอฮอล์ภายในโรงเรียน และขณะที่สวมเครื่องแบบของโรงเรียน
๕. โรงเรียนสอดแทรกและเน้นย้ำ เรื่องโทษของยาเสพติด บุหรี่ และแอลกอฮอล์และกลยุทธ์ทางการตลาดในการเรียนการสอนทุกระดับ ทั้งในและนอกหลักสูตร
๖. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันยาเสพติด บุหรี่ และแอลกอฮอล์ เช่น ติดป้ายห้ามสูบบุหรี่ในโรงเรียน และบริเวณทางเข้า - ออก การเดินรณรงค์ต่างๆ เป็นต้น
๗. โรงเรียนสนับสนุนการผลิตสื่อ นวัตกรรม เรื่องการเรียนรู้เกี่ยวกับยาเสพติด บุหรี่ และแอลกอฮอล์ รวมถึงการวิจัยกิจกรรมเรียนรู้เพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านสุขภาพ
๘. โรงเรียนมีกระบวนการช่วยเหลือนักเรียนในการลด ละ เลิก และการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด บุหรี่ และแอลกอฮอล์
๙. โรงเรียนดำเนินการจัดและปรับปรุงสภาพแวดล้อมไม่ให้เอื้อต่อการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด บุหรี่ และแอลกอฮอล์
๑๐. โรงเรียนสนับสนุนการพิจารณาจับบุคลากร หรือผู้ประกอบการร้านค้าที่ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด บุหรี่ และแอลกอฮอล์เข้ามาทำงานในโรงเรียนเป็นอันดับแรก
๑๑. โรงเรียนปฏิเสธการรับการอุปถัมภ์หรือการสนับสนุน จากธุรกิจหรืออุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด บุหรี่ และแอลกอฮอล์
๑๒. โรงเรียนสนับสนุนการสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนในการเฝ้าระวังเรื่อง ยาเสพติด บุหรี่ และแอลกอฮอล์

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

ลงชื่อ.....

(นายธนะ สันติสวัสดิ์)

ผู้อำนวยการสถานศึกษา

โรงเรียนสามเสนนอก (ประชากรราษฎร์อนุกุล)

ภาพที่ 7 ตัวอย่างการดำเนินการกำหนด และถ่ายทอดนโยบาย
โรงเรียนสามเสนนอก (ประชากรราษฎร์อนุกุล) กรุงเทพมหานคร

มาตรการที่ 2 การบริหารจัดการใน “สถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์”

การขับเคลื่อนการดำเนินการสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ต้องมีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน จึงต้องมีการจัดตั้ง คณะทำงานหรือคณะกรรมการสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อให้ทราบถึงบทบาทหน้าที่ของแต่ละบุคคล ในการดำเนินงาน และควรมีข้อมูลพื้นฐานในการประเมินสถานการณ์ของแต่ละสถานศึกษา เพื่อใช้ในการวางแผน การดำเนินการ และทำให้การแก้ไขปัญหาตรงประเด็นและตรงกลุ่มเป้าหมายรวมทั้งควรมีการติดตาม/ประเมินผล การดำเนินงาน เพื่อให้ทราบความก้าวหน้า ทบทวนปัญหา/อุปสรรคต่าง ๆ รวมถึงสิ่งที่ทำให้ประสบความสำเร็จในการ ดำเนินงาน เพื่อใช้ในการพัฒนาการดำเนินงานต่อไป ดังแผนภาพตัวอย่างการดำเนินการด้านล่าง

คำสั่ง สถานศึกษา/โรงเรียน.....

ที่ ...../.....

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

เพื่อให้การดำเนินงาน การรณรงค์ควบคุม ป้องกัน แก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานศึกษา/โรงเรียน..... ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2547 ลงวันที่ 7 กรกฎาคม 2546 มาตราที่ 39 (1) ว่าด้วยการบริหารกิจการของสถานศึกษาให้เป็นไปตามกฎหมายกฎระเบียบข้อบังคับของทางราชการและสถานศึกษา และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 ข้อ 27 ให้ผู้บริหาร สถานศึกษาเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา จึงได้แต่งตั้ง คณะกรรมการ ดังนี้

1. คณะกรรมการอำนวยการ/ที่ปรึกษา

- 1.1 ..... ประธานกรรมการ
- 1.2 ..... รองประธานกรรมการ
- 1.3 ..... กรรมการ
- 1.4 ..... กรรมการ
- 1.5 ..... กรรมการ
- 1.6 ..... กรรมการและเลขานุการ

(อาจจะประกอบด้วย ผู้อำนวยการ ผู้อำนวยการชุมชน ผู้นำศาสนา กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตำรวจ ผู้ปกครอง หรือเครือข่ายอื่น ๆ ในชุมชน)

มีหน้าที่และอำนาจ

1. ขับเคลื่อนการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
2. กำหนดเป้าหมาย กรอบแนวทางการดำเนินการสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
3. ให้คำปรึกษา ประสานงาน วางแผนการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
4. อำนวยการให้การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

มีประสิทธิภาพ และบรรลุตามวัตถุประสงค์

2. คณะกรรมการดำเนินการ

- 2.1 ..... ประธานกรรมการ
- 2.2 ..... รองประธานกรรมการ
- 2.3 ..... กรรมการ
- 2.4 ..... กรรมการ
- 2.5 ..... กรรมการ
- 2.6 ..... กรรมการและเลขานุการ

(อาจจะประกอบด้วยครู/อาจารย์ แต่ละระดับชั้น นักเรียน/นักศึกษาแกนนำ โดยแต่งตั้งแบบรวม หรือแบ่งตาม 7 มาตรการ)

มีหน้าที่และอำนาจ

1. ดำเนินการเกี่ยวกับสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย
2. สำรวจข้อมูลการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานศึกษา เช่น จำนวนผู้ดื่มความต้องการเลิก การพบเห็นการละเมิดการขาย และการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
3. กำหนดขั้นตอนการดำเนินงาน กระบวนการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
4. ดำเนินการตามแผนการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

3. คณะกรรมการติดตาม ประเมินผล

- 3.1 ..... ประธานกรรมการ
- 3.2 ..... รองประธานกรรมการ
- 3.3 ..... กรรมการ
- 3.4 ..... กรรมการ
- 3.5 ..... กรรมการ
- 3.6 ..... กรรมการและเลขานุการ

(อาจจะประกอบด้วยครู/อาจารย์แต่ละระดับชั้น นักเรียน/นักศึกษาแกนนำ หรือเครือข่ายอื่น ๆ ในชุมชน)

มีหน้าที่และอำนาจ

1. ติดตาม ประเมิน และสรุปผลการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
2. นำเสนอผลการดำเนินงานให้คณะอำนาจการ/ที่ปรึกษา และผู้บริหารรับทราบ
3. เสนอแนะแนวทางการดำเนินการสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

สั่ง ณ วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

.....

( )

ผู้อำนวยการ.....

หมายเหตุ : การแต่งตั้งคณะกรรมการฯ ข้างต้น สามารถปรับเปลี่ยนเป็นแต่งตั้งคณะทำงานได้ตามความเหมาะสม

คำสั่ง สถานศึกษา/โรงเรียน.....

ที่ ...../.....

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

เพื่อให้การดำเนินงาน การรณรงค์ ควบคุม ป้องกัน แก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานศึกษา/โรงเรียน..... ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ลงวันที่ 7 กรกฎาคม 2546 มาตราที่ 39 (1) ว่าด้วยการบริหาร กิจการของสถานศึกษาให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับของทางราชการและสถานศึกษาและพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 ข้อ 27 ให้ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการ ดังนี้

1. คณะทำงาน

- 1.1 ..... ประธานคณะทำงาน
- 1.2 ..... รองประธานคณะทำงาน
- 1.3 ..... คณะทำงาน
- 1.4 ..... คณะทำงาน
- 1.5 ..... คณะทำงานและเลขานุการ

(อาจจะประกอบด้วยครู/อาจารย์แต่ละระดับชั้น นักเรียน/นักศึกษาแกนนำ และเครือข่ายในพื้นที่ โดยแต่งตั้งแบบรวมหรือแบ่งตาม 7 มาตรการ)

มีหน้าที่และอำนาจ

1. ขับเคลื่อนการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
2. กำหนดเป้าหมาย กรอบแนวทางการดำเนินการศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
3. ดำเนินการเกี่ยวกับสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย
4. สืบหาข้อมูลการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในสถานศึกษา เช่น จำนวนผู้ดื่ม ความต้องการเลิก การพบเห็นการละเมิดการขาย และการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
5. วางแผน กำหนดขั้นตอน และกระบวนการการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และประสาน งานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
6. ดำเนินการตามแผนการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
7. สรุปผลการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และนำเสนอผลการดำเนินงาน ให้ผู้บริหารรับทราบ

2. คณะติดตามและประเมินผล

- 2.1 ..... ประธานคณะติดตามและประเมินผล
- 2.2 ..... รองคณะติดตามและประเมินผล
- 2.3 ..... คณะติดตามและประเมินผล
- 2.4 ..... คณะติดตามและประเมินผล
- 2.5 ..... คณะติดตามและประเมินผลและเลขานุการ

(อาจจะประกอบด้วยครู/อาจารย์แต่ละระดับชั้น นักเรียน/นักศึกษาแกนนำ และเครือข่ายในพื้นที่ โดยแต่งตั้งแบบรวมหรือแบ่งตาม 7 มาตรการ)

มีหน้าที่และอำนาจ

1. ติดตาม ประเมิน และสรุปผลการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
2. นำเสนอผลการดำเนินงานให้ผู้บริหารรับทราบ
3. เสนอแนะแนวทางการดำเนินงานการสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ให้คณะทำงานฯและผู้บริหาร

รับทราบ

สั่ง ณ วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

.....

( )

ผู้อำนวยการ.....

คำสั่งโรงเรียนสามเสนนอก(ประชาราษฎร์อนุกุล)

ที่ ๑๕๓/ ๒๕๖๔

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโรงเรียนปลอดภัยเสพติด บุหรี่ และแอลกอฮอล์
ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๔

ตามที่ โรงเรียนสามเสนนอก (ประชาราษฎร์อนุกุล) ได้กำหนดให้มีการดำเนินงานการจัดกิจกรรมต่างๆ การรณรงค์ ควบคุม ป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด บุหรี่ และแอลกอฮอล์ในโรงเรียน

เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.๒๕๔๗ ข้อ ๒๗ ให้ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา จึงแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโรงเรียนปลอดภัยเสพติด บุหรี่ และแอลกอฮอล์ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๔ ดังนี้

๑. คณะกรรมการอำนวยการ

๑.๑ นายธนะ สันติสวัสดิ์	ผู้อำนวยการสถานศึกษา	ประธาน
๑.๒ นางสาวสุรภา ดุลยพัฒน์	รองผู้อำนวยการฝ่ายงบประมาณ	กรรมการ
๑.๓ นางนัยนา คล้อยคล้าย	รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานบุคคล	กรรมการ
๑.๔ นางนัฐธาวลัย โสภี	รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารวิชาการ	กรรมการ
๑.๕ นายเอกรัตน์ พรหมฉิม	รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทั่วไป	กรรมการและเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. ขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงเรียนปลอดภัยเสพติด บุหรี่ และแอลกอฮอล์
๒. กำหนดเป้าหมาย กรอบแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนปลอดภัยเสพติด บุหรี่ และแอลกอฮอล์
๓. ให้คำปรึกษา ประสานงาน วางแผนการดำเนินงานโรงเรียนปลอดภัยเสพติด บุหรี่ และแอลกอฮอล์
๔. อำนวยการให้การดำเนินงานโรงเรียนปลอดภัยเสพติด บุหรี่ และแอลกอฮอล์ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบรรลุตามวัตถุประสงค์

๒. คณะกรรมการดำเนินการ

๒.๑ นายเจษฎา นิมิตลุง	ครูผู้ช่วย	หัวหน้า
๒.๒ นางรัชนิกร ประทีปะจิตติ	ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๒.๓ นางสาวสมาลี สาเกตุ	ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๒.๔ นางสาวรัชดาภรณ์ พลชัย	ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๒.๕ นายวีระ วาดวิจิตร	ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๒.๖ นายพูนศักดิ์ แนวทอง	ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ	กรรมการ
๒.๗ นางกนกพรพรรณ คำปล้อง	ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ	กรรมการ
๒.๘ นางสาวนราภรณ์ เหลืองทอง	ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ	กรรมการ
๒.๙ นายสุเมธ ประชาสุขสิน	รับเงินเดือนอันดับ คศ.๑	กรรมการ
๒.๑๐ นางสาวอังคณา สุพศุตร์	ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ	กรรมการและเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. ดำเนินงานเกี่ยวกับโรงเรียนปลอดภัยเสพติด บุหรี่ และแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย
๒. สืบค้นข้อมูลการติดยาเสพติด บุหรี่ และแอลกอฮอล์ของนักเรียนในโรงเรียน เช่น จำนวนผู้ติดยาเสพติด บุหรี่ และแอลกอฮอล์ ความต้องการเลิก การพบเห็น การละเมิด การขายการสูบบุหรี่ เป็นต้น

ภาพที่ 8 ตัวอย่างการจัดตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานสถานศึกษา

โรงเรียนสามเสนนอก (ประชาราษฎร์อนุกุล) กรุงเทพมหานคร

๓. วางแผน กำหนดขั้นตอน และกระบวนการ การดำเนินงานโรงเรียนปลอดภัยเสพติด บุหรี่ และแอลกอฮอล์ และประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔. ดำเนินการตามแผนการดำเนินงานโรงเรียนปลอดภัยเสพติด บุหรี่ และแอลกอฮอล์ และนำเสนอผลการดำเนินงานให้ผู้อำนวยการสถานศึกษา รับทราบ

๓. คณะกรรมการติดตาม ประเมินผล

๓.๑ นางวราภรณ์ พิมพ์ครู	ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ	หัวหน้า
๓.๒ นายทรงเสน่ห์ ยินดี	ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ	กรรมการ
๓.๓ นางอารมณี แก้ววรรณมา	ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการและเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. ติดตาม ประเมิน และสรุปผลการดำเนินงานโรงเรียนปลอดภัยเสพติด บุหรี่ และแอลกอฮอล์
๒. เสนอแนะแนวทางการดำเนินการโรงเรียนปลอดภัยเสพติด บุหรี่ และแอลกอฮอล์
๓. นำเสนอผลการดำเนินงานให้คณะอำนวยการ/ที่ปรึกษา รับทราบ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป จนกว่างานจะแล้วเสร็จ

สั่ง ณ วันที่ ๑๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

นายธนะ สันติสวัสดิ์

ผู้อำนวยการสถานศึกษา

โรงเรียนสามเสนนอก (ประชาราษฎร์อนุกุล)

ภาพที่ 8 ตัวอย่างการจัดตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานสถานศึกษา
โรงเรียนสามเสนนอก (ประชาราษฎร์อนุกุล) กรุงเทพมหานคร (ต่อ)

มาตรการที่ 3 การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อ “สถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์”

การจัดสภาพแวดล้อมสถานศึกษาให้เป็นเขตปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นการจัดบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมให้เป็นเขตปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นการกระตุ้นเตือนและเน้นย้ำให้บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน/นักศึกษา ผู้ปกครอง และบุคคลภายนอกที่เข้ามาใช้สถานที่ของสถานศึกษารับทราบถึงนโยบายของสถานศึกษา ในเรื่อง “สถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์” จนเกิดความตระหนัก และยังเป็นการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อีกด้วย

ตัวอย่างการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อ “สถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์”

ภาพที่ 9 การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อ “สถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์”
โรงเรียนบ้านสุรศักดิ์ จังหวัดชลบุรี

ภาพที่ 10 การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อ “สถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์”
โรงเรียนพระยาประเสริฐสุนทราศรัยฯ กรุงเทพมหานคร

ภาพที่ 11 การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อ “สถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์”
โรงเรียนบ้านสันต้นหม้อ จังหวัดเชียงใหม่

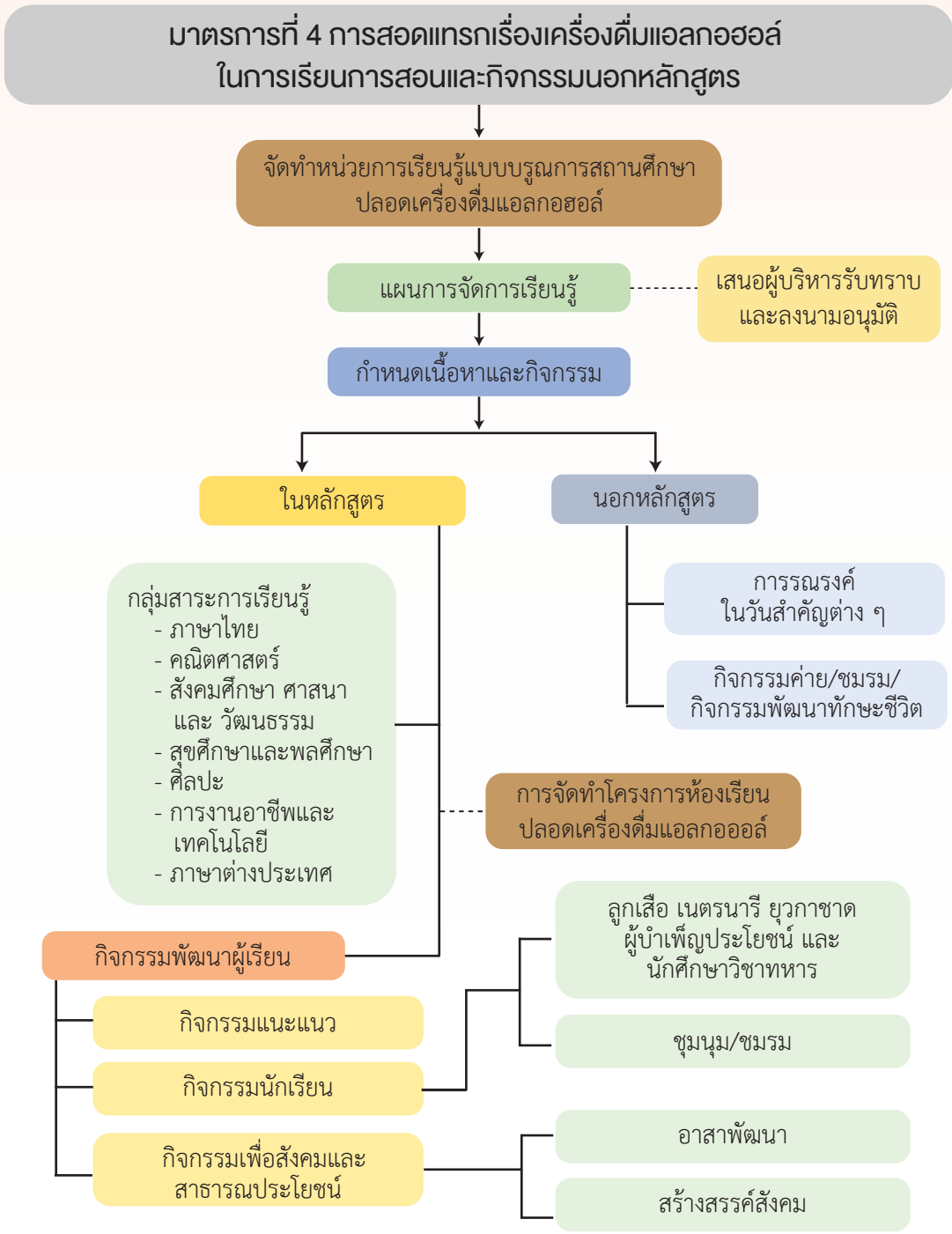

ภาพที่ 12 การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อ “สถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์”
โรงเรียนวัดมงคลธรรมนิมิตร จังหวัดอ่างทอง

มาตรการที่ 4 การสอดแทรกเรื่องเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในการเรียนการสอนและกิจกรรมนอกหลักสูตร

การสอดแทรกเรื่องเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในการเรียนการสอน เป็นการวางแผนการจัดกิจกรรมที่ใช้เป็นแนวทางการผสมผสานความรู้เรื่องเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้เข้ากับแต่ละกลุ่มสาระวิชา ประกอบด้วย เนื้อหา กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อการสอน และวิธีวัดผลประเมินผลที่ชัดเจน เป็นต้น และควรมีการเสนอแผนการเรียนการสอนต่อผู้บริหารให้รับทราบ

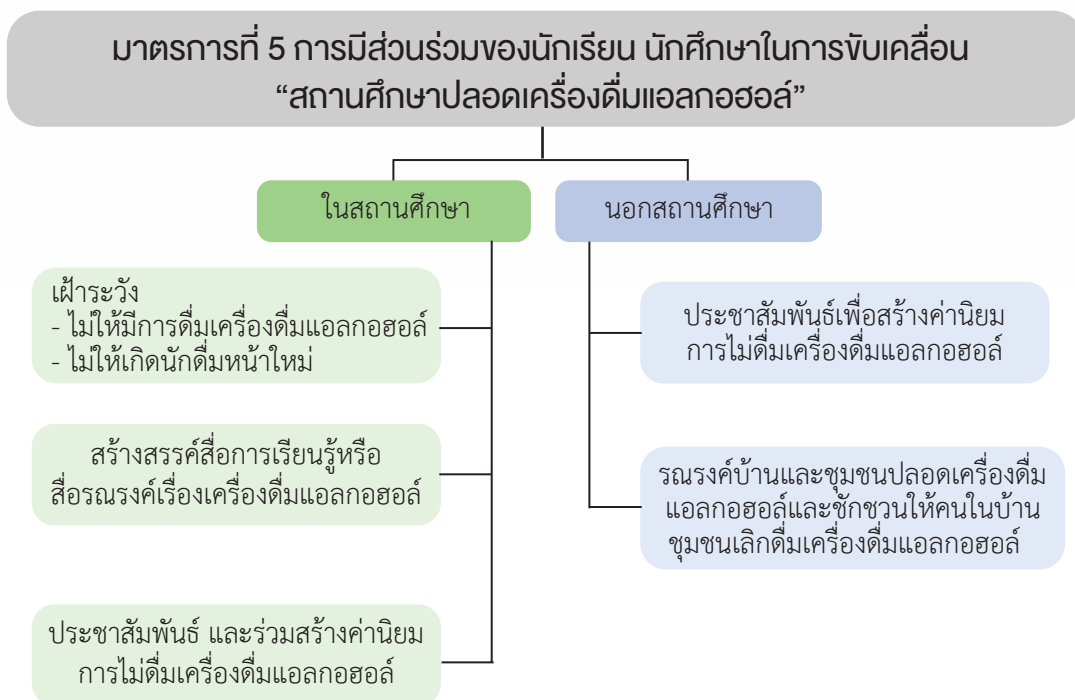

ภาพที่ 13 การสอดแทรกเรื่องเครื่องต็มแอลกอฮอล์ในการเรียนการสอนและกิจกรรมนอกหลักสูตร
โรงเรียนบ้านเกาะทาก จังหวัดสงขลา

มาตรการที่ 5 การมีส่วนร่วมของนักเรียน/นักศึกษา ในการขับเคลื่อน “สถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์”

การมีส่วนร่วมของนักเรียน/นักศึกษา เป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพราะเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลักและเป้าหมายที่สำคัญในการดำเนินการป้องกันนักดื่มหน้าใหม่ และการลดจำนวนผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ภาพที่ 14 การมีส่วนร่วมของนักเรียน/นักศึกษา ในการขับเคลื่อน “สถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์”
โรงเรียนบ้านเกาะทาก จังหวัดสงขลา

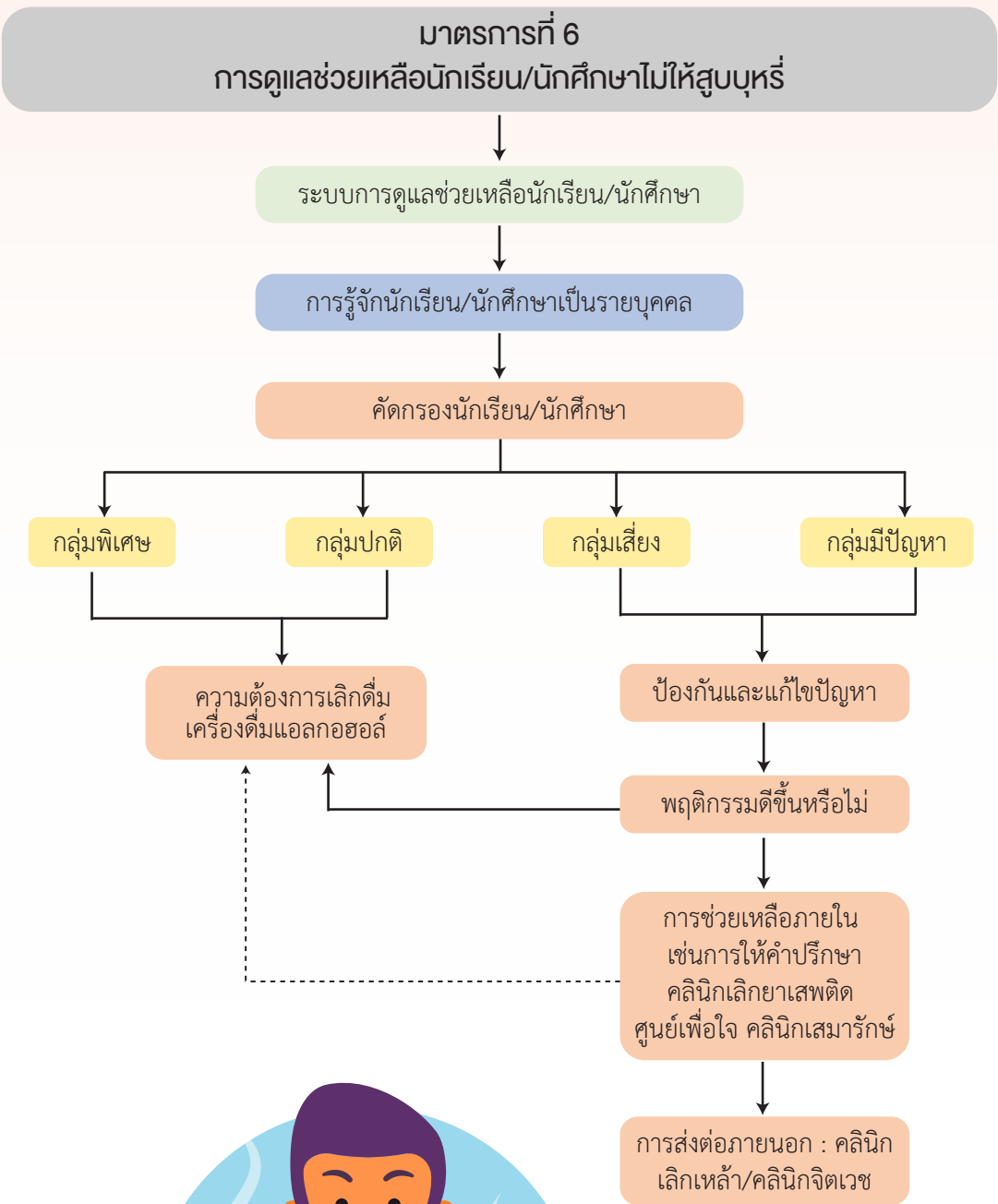
ภาพที่ 15 การมีส่วนร่วมของนักเรียน/นักศึกษา ในการขับเคลื่อน “สถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์”
โรงเรียนพระยาประเสริฐสุนทราศรัยฯ กรุงเทพมหานคร

ภาพที่ 16 การมีส่วนร่วมของนักเรียน/นักศึกษา ในการขับเคลื่อน “สถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์”
วิทยาลัยเทคนิคตาก จังหวัดตาก

มาตรการที่ 6 การดูแลช่วยเหลือนักเรียน/นักศึกษาไม่ให้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ครู/อาจารย์มีบทบาทสำคัญในการดูแล ช่วยเหลือ และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียน/นักศึกษาให้เลิกบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จึงต้องมีความพร้อม เปิดใจ และเข้าถึงนักเรียน/นักศึกษาที่ตกเป็นเหยื่อเพราะรู้ไม่เท่าทันกลยุทธ์ของอุตสาหกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยมีกระบวนการในการดูแลช่วยเหลือ โดยการคัดกรองนักเรียน/นักศึกษา แบ่งเป็นกลุ่ม เพื่อการวางแผนและดำเนินการแก้ไขปัญหาได้ตรงตามความต้องการของนักเรียน/นักศึกษา

นียมการแบ่งกลุ่มนักเรียน/นักศึกษา

1. กลุ่มปกติ คือ นักเรียน/นักศึกษาที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ตามเกณฑ์การคัดกรองของสถานศึกษา อยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มปกติซึ่งควรได้รับการส่งเสริมภูมิคุ้มกันและการส่งเสริมพัฒนา
2. กลุ่มเสียง คือ นักเรียน/นักศึกษาที่อยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสียงตามเกณฑ์การคัดกรองของสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาต้องให้การป้องกันและแก้ไขตามกรณี
3. กลุ่มมีปัญหา คือ นักเรียน/นักศึกษาที่อยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มมีปัญหาตามเกณฑ์การคัดกรองของสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาต้องช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาโดยเร่งด่วน
4. กลุ่มพิเศษ คือ นักเรียน/นักศึกษาที่มีความสามารถพิเศษ มีความเป็นอัจฉริยะแสดงออกซึ่งความสามารถ อันโดดเด่นด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านอย่างเป็นที่ประจักษ์ เมื่อเทียบกับผู้มีอายุในระดับเดียวกันภายใต้ สภาพแวดล้อมเดียวกัน ซึ่งสถานศึกษาต้องให้การส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาศักยภาพความสามารถพิเศษนั้นจนถึง ขั้นสูงสุด

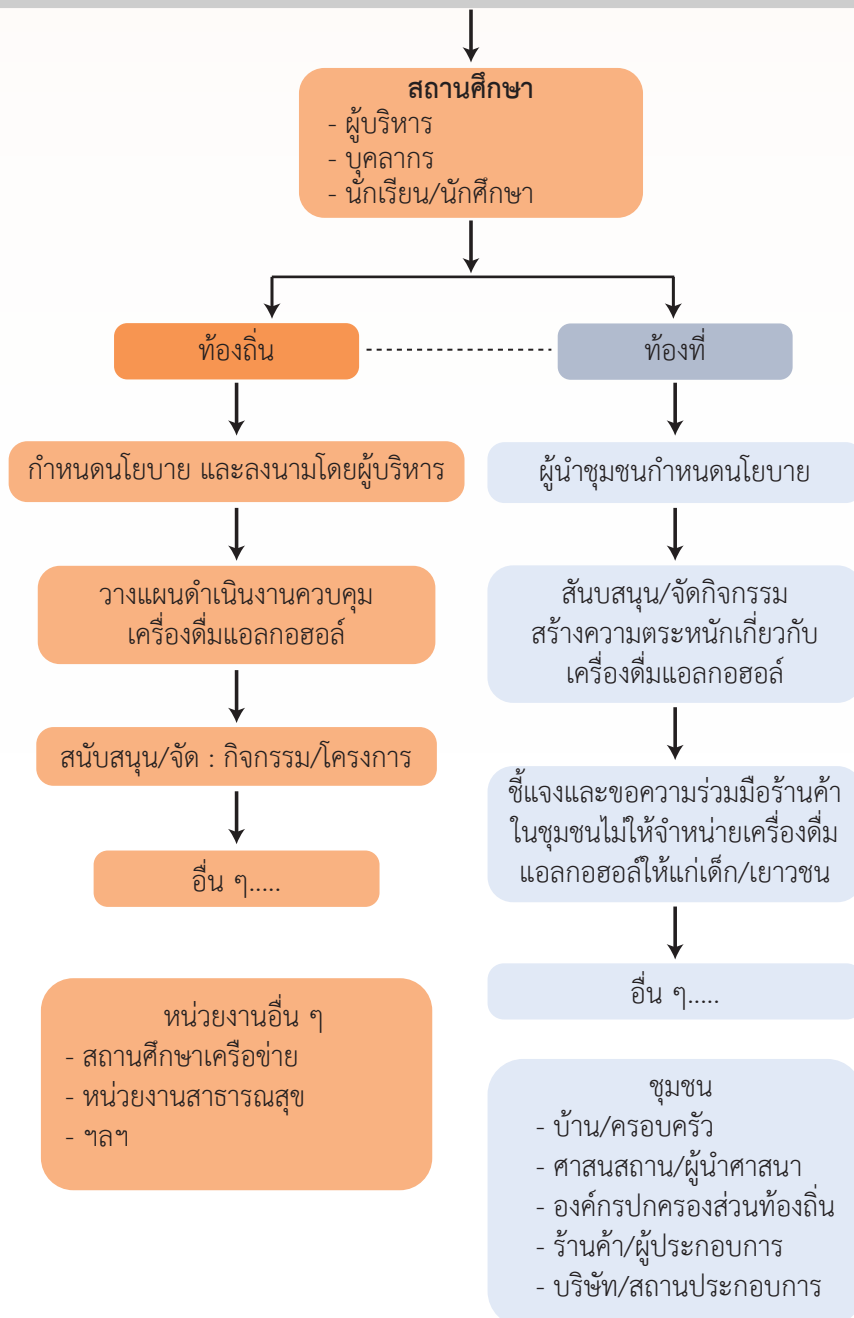
ตัวอย่างการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตีเครื่องตีแมลงกอสอลในสถานศึกษา

- กลุ่มปกติ/กลุ่มพิเศษ คือ จัดกิจกรรมรณรงค์ผ่านมุมให้ความรู้ เสียงตามสาย กิจกรรมหน้าเสาธง อบรม แกนนำ และจัดงานวันงดดื่มสุราแห่งชาติ หรือบูรณาการในโครงการ TO BE NUMBER ONE เพื่อสร้างความตระหนัก และคอยย้ำเตือน ถึงโทษพิษภัยของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- กลุ่มเสียง คือ จัดอบรมให้ความรู้และย้ำเตือน ถึงโทษพิษภัยของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อสร้างความตระหนัก และมีการเฝ้าระวังไม่ให้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างใกล้ชิด
- กลุ่มมีปัญหา (บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์) คือ สร้างแรงจูงใจในการเลิกบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และ จัดกิจกรรมบำบัดเพื่อช่วยเลิกบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้แก่ การอบรมให้ความรู้การให้คำปรึกษารายบุคคลและ รายกลุ่ม เพื่อนช่วยเพื่อน และติดตามผลการเลิกเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

มาตรการที่ 7 การมีกิจกรรมร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ควรมีการจัดกิจกรรมทั้งภายในสถานศึกษา และนอกสถานศึกษา โดยสร้างการมีส่วนร่วมซึ่งอาจใช้หลัก บวร คือ บ้าน วัด โรงเรียน เพื่อสร้างชุมชนปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ควบคู่กัน กับสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เนื่องจากชุมชนมีอิทธิพลต่อความคิด ความเชื่อ และการดำรงชีวิตของนักเรียน/นักศึกษา ถ้ายิ่งเติมไปด้วยค่านิยมที่มองว่าการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คือ “เรื่องปกติ” จะบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เมื่อไร บริโภคที่ไหนก็เป็นเรื่องส่วนบุคคล การขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้เด็กและเยาวชน เป็นเรื่องที่ไม่ผิดอะไร หรือการใช้ลูกหลานไปซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นวิถีชีวิตปกติของคนในชุมชนแล้ว การหลีกเลี่ยงของนักเรียน/นักศึกษาที่จะเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์คงเป็นไปได้ยาก ดังนั้น การมีส่วนร่วมของชุมชน และเครือข่ายภายในชุมชนจึงเป็นสิ่งสำคัญ สิ่งแรกที่ต้องดำเนินการ คือ ผลักดันให้ผู้นำชุมชนมีนโยบายที่เอื้อกับการดำเนินงานเรื่องเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วยการสนับสนุนของคนในชุมชน

มาตรการที่ 7 การมีกิจกรรมร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชนปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

หมายเหตุ

ท้องถิ่น หมายถึง ราชการส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย มี 2 รูปแบบใหญ่ ๆ คือ

1. การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป เป็นรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอยู่ทั่วประเทศ ทุกจังหวัด มี 3 ประเภท ได้แก่ เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.)

2. การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ มีการบริหารจัดการไม่เหมือนกับรูปแบบทั่วไป จะมีขึ้นเป็นกรณี ๆ ไป ส่วนใหญ่จะเป็นเขตเมืองใหญ่ เช่น เมืองหลวงหรือเมืองท่องเที่ยว ซึ่งไม่เหมาะสมที่จะนำรูปแบบทั่วไปมาใช้ในการปกครอง ปัจจุบันมีกรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยาที่เป็นประเภหานี้

ท้องถิ่น หมายถึง 1) หมู่บ้าน 2) ตำบล 3) อำเภอและกิ่งอำเภอ

ภาพที่ 17 การมีกิจกรรมร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชน วิทยาลัยเทคนิค จังหวัดตาก

ภาพที่ 18 การมีกิจกรรมร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชน โรงเรียนบ้านเกาะทาก จังหวัดสงขลา

ข้อเสนอแนะตามแนวทางการดำเนินงานสำคัญ

มาตรการ	แนวทางการดำเนินงานสำคัญ	ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน
<p>1. การกำหนดนโยบายของสถานศึกษา</p>	<p>1.1 จัดทำนโยบายสถานศึกษาเป็นเขตปลอดภัยด้วยชื่อแอกโฮสต์ เป็นลายลักษณ์อักษร และลงนามโดยผู้บริหารสถานศึกษา</p>	<p>1.1.1 นโยบายควรครอบคลุมทุกด้าน และสามารถปฏิบัติได้จริง</p> <p>1.1.2 การกำหนดนโยบายของสถานศึกษา อาจมีสาระสำคัญเป็นไปตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ ปี 2560 ลงวันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2560 เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ด้วยกระบวนการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดที่เข้มแข็ง ต่อเนื่อง และยั่งยืน</p> <p>1.1.3 ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดทำ และกำหนดนโยบายสถานศึกษาปลอดภัยดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อให้เกิดการยอมรับและรู้สึกถึงการเป็นเจ้าของนโยบาย รวมถึงสร้างกระแสสถานศึกษาปลอดภัยดื่มแอลกอฮอล์ โดยมีภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ภายในสถานศึกษา เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ครูอาจารย์นักเรียน/นักศึกษา บุคลากร ผู้ประกอบการ ในสถานศึกษา ฯลฯ - ภายนอกสถานศึกษา เช่น ผู้นำชุมชน สถานที่ราชการที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา เช่น โรงพยาบาล โรงเรียน วิทยาลัยเสริมสุขภาพตำบล สถานีตำรวจ องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล ฯลฯ
<p>1.2 ถ่ายทอดนโยบายสู่การปฏิบัติ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> • ประกาศเป็นลายลักษณ์อักษร • เผยแพร่ นโยบายสู่นักเรียน/นักศึกษา ครู อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา 	<p>1.2.1 ถ่ายทอดนโยบายสู่การปฏิบัติ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> • ประกาศเป็นลายลักษณ์อักษรให้รับทราบอย่างชัดเจน • ประกาศในการประชุมต่าง ๆ หน้าเสาธง เสียงตามสายภายในสถานศึกษา เน้นย้ำเป็นประจำ • จัดพิมพ์นโยบายฯ ในคู่มือนักเรียน หรือผู้ปกครอง ฯลฯ ทุกปีการศึกษา • ระบุนโยบาย สถานศึกษาเป็นเขตปลอดภัยดื่มแอลกอฮอล์ ไม่สามารถบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายในสถานศึกษาได้ในการจัดทำสัญญาจัดซื้อจัดจ้าง หรือสัญญาการขออนุญาตเข้าใช้พื้นที่ในสถานศึกษา หรือ การเข้ามาเป็นผู้ประกอบการในสถานศึกษา ฯลฯ 	<p>1.2.1 ติดประกาศเป็นลายลักษณ์อักษรให้รับทราบอย่างชัดเจน</p> <p>1.2.2 ประกาศในการประชุมต่าง ๆ หน้าเสาธง เสียงตามสายภายในสถานศึกษา เน้นย้ำเป็นประจำ</p> <p>1.2.3 จัดพิมพ์นโยบายฯ ในคู่มือนักเรียน หรือผู้ปกครอง ฯลฯ ทุกปีการศึกษา</p> <p>1.2.4 ระบุนโยบาย สถานศึกษาเป็นเขตปลอดภัยดื่มแอลกอฮอล์ ไม่สามารถบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายในสถานศึกษาได้ในการจัดทำสัญญาจัดซื้อจัดจ้าง หรือสัญญาการขออนุญาตเข้าใช้พื้นที่ในสถานศึกษา หรือ การเข้ามาเป็นผู้ประกอบการในสถานศึกษา ฯลฯ</p>
<p>1.3 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์นโยบายผ่านช่องทางที่หลากหลาย</p>	<p>1.3.1 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์นโยบายผ่านช่องทางที่หลากหลาย</p>	<p>1.3.1 จัดทำหนังสือราชการส่งไปยัง ผู้นำชุมชน สถานที่ราชการที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา เช่น โรงพยาบาล โรงเรียน วิทยาลัยเสริมสุขภาพ สถานีตำรวจ องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล ฯลฯ รับทราบ</p> <p>1.3.2 การลงนามร่วมกันขับเคลื่อนนโยบายฯ (MOU) ระหว่างสถานศึกษา กับผู้นำชุมชน สถานที่ราชการที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา หรือสถานศึกษาเครือข่าย</p> <p>1.3.3 ถ่ายทอดนโยบายสถานศึกษาปลอดภัยดื่มแอลกอฮอล์ผ่านเสียงตามสายของชุมชนรอบสถานศึกษาเป็นประจำ</p> <p>1.3.4 ประชาสัมพันธ์นโยบายสถานศึกษาปลอดภัยดื่มแอลกอฮอล์ผ่านสื่อออนไลน์ เช่น Facebook เว็บไซต์ของสถานศึกษา</p> <p>1.3.5 จัดพิมพ์นโยบายสถานศึกษาปลอดภัยดื่มแอลกอฮอล์ลงในวารสาร แผ่นพับ ฯลฯ ของสถานศึกษา</p>

มาตรการ	แนวทางการดำเนินงานสำคัญ	ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน
2. การบริหารจัดการในสถานศึกษา	2.1 จัดตั้งคณะทำงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน	<p>2.1.1 คณะทำงานหรือคณะกรรมการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และคณะทำงานหรือคณะกรรมการติดตาม/ประเมินผล ควรมีองค์ประกอบของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนฯ ตัวอย่างเช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้อำนวยการ ผู้บริหาร ครูผู้ปกครอง - บุคลากรสาธารณสุข - ตัวแทนองค์กรในชุมชน ฯลฯ - ตัวแทนนักเรียน/นักศึกษา หรือแกนนำนักเรียน/นักศึกษา ในห้องเรียนหรือแผนกศึกษา ในส่วนของสถานศึกษา - สนิทฯ หรือแกนนำ TO BE NUMBER ONE หรือชุดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง <p>2.1.2 การแต่งตั้งคณะทำงานหรือคณะกรรมการฯ ทำได้ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การแต่งตั้งฯ เฉพาะส่วนของการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นองค์รวม หรือ แยกรายมาตรการ ตาม 7 มาตรการสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ - คณะทำงานหรือคณะกรรมการฯ และคณะกรรมการติดตาม/ประเมินผล เป็นชุดเดียวกับสถานศึกษา สนิทฯ หรือ TO BE NUMBER ONE หรืออาสาสมัครฯ หรือชุดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สะดวกในการดำเนินการ แต่มีการระบุเน้น เรื่อง สถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไว้ในรายละเอียด เพื่อเป็นการเน้นย้ำบทบาทหน้าที่ในการดำเนินการสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
2.2 ประเมินตนเองในการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	2.2 ประเมินตนเองในการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	<p>การสำรวจหรือการเก็บข้อมูลการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานศึกษา เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - จำนวนผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (นักเรียน/นักศึกษา บุคลากรของสถานศึกษา และผู้ปกครอง) - ความต้องการเลิกบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ - การพบเห็นการละเมิดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายในสถานศึกษา <p>ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการประเมินสถานการณ์การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และทำให้มองเห็นสภาพปัญหาภายในสถานศึกษา และสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนงาน โครงการ หรือกำหนดเป้าหมายในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสถานศึกษา รวมทั้งใช้เป็นข้อมูลการเฝ้าระวังสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งอาจใช้ข้อมูลร่วมกับ CATAS System (Care And Trace Addiction in School System) เป็นระบบสารสนเทศเพื่อดูแลและติดตามการใช้สารเสพติด ในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ</p>

มาตรการ	แนวทางการดำเนินงานสำคัญ	ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน
3. การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อสถานศึกษา	<p>2.3 จัดทำฐานข้อมูลโดยการสำรวจการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น จำนวนผู้ดื่ม ความต้องการเลิก การพบเห็นการดื่ม การละเมิดกฎระเบียบในสถานศึกษา</p> <p>2.4 ติดตามผลการดำเนินงาน โดยคณะทำงานของสถานศึกษา</p> <p>3.1 จัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เป็นเขตปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และต้องมีการดำเนินการ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชาสัมพันธ์ แจกเตือน เรื่อง สถานศึกษาเป็นเขตปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึงมีมาตรการควบคุม ห้าม ปราบหรือดำเนินการอื่นใด ไม่ให้มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานศึกษา - ฝ้าระวังไม่ให้มีการดื่มและขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึงการโฆษณาผลิตภัณฑ์ในบริเวณสถานศึกษา - สถานศึกษาไม่รับการสนับสนุนใด ๆ จากผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 	<p>2.3.1 คณะทำงาน/คณะกรรมการดำเนินงานฯ ประเมินตนเองในการดำเนินงานตาม 7 มาตรการ เพื่อสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์</p> <p>2.3.2 คณะทำงาน/คณะกรรมการติดตาม/ประเมินผลฯ ติดตาม/ประเมินผลการดำเนินงาน 7 มาตรการ เพื่อสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อทราบถึงแนวทางการดำเนินงานที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และวางแผนการพัฒนาการดำเนินงานในอนาคต</p>
3. การจัดการสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษา	<p>3.1.1 จัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เป็นเขตปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และต้องมีการดำเนินการ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชาสัมพันธ์ แจกเตือน เรื่อง สถานศึกษาเป็นเขตปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึงมีมาตรการควบคุม ห้าม ปราบหรือดำเนินการอื่นใด ไม่ให้มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานศึกษา - ฝ้าระวังไม่ให้มีการดื่มและขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึงการโฆษณาผลิตภัณฑ์ในบริเวณสถานศึกษา - สถานศึกษาไม่รับการสนับสนุนใด ๆ จากผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 	<p>3.1.1 ควรมีการติดแสดงเครื่องหมาย ภายในสถานศึกษา เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - อาคารเรียน ห้องน้ำ โรงอาหาร ร้านค้าภายในสถานศึกษา โรงครัว - บ้านพักบุคลากร - จุติรับ - ส่งนักเรียน/นักศึกษา - มุมอับ/จุดเสี่ยงที่เอื้อต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ <p>โดยสามารถขอรับสื่อ/เครื่องหมายเขตปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ที่ เว็บไซต์สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ http://www.ddc.moph.go.th/oabc/ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานป้องกันควบคุมโรค สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง และสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กรมควบคุมโรค</p> <p>3.1.2 การฝ้าระวังไม่ให้มีการขาย/บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต้องดำเนินการภายในสถานศึกษา เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> • มีผู้รับผิดชอบหรือกระบวนกรรมการสร้างความตระหนักอย่างสร้างสรรค์โดยนักเรียน/นักศึกษาแกนนำหรืออาสาสมัครจากชมรมต่าง ๆ ให้ช่วยกันคอยดูแล ตรวจสอบตราและฝ้าระวัง • การมีอาสาสมัครหรือแกนนำนักเรียน ในการช่วยกันคอยดูแล ตรวจสอบตราและฝ้าระวัง • นักเรียนทุกคนเป็นผู้ดูแล ตรวจสอบตราและฝ้าระวัง เช่น นักเรียนตาสีปัสเบรด • การติดตั้งกล้องวงจรปิดในพื้นที่เสี่ยง/จุดอับ - บริเวณด้านหน้าและด้านข้างสถานศึกษา

มาตรฐาน	แนวทางการดำเนินงานสำคัญ	ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน
3.1	จัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เป็นเขตปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และต้องมีการดำเนินการ (ต่อ)	<ul style="list-style-type: none"> - บริเวณด้านหน้าและด้านข้างสถานศึกษา - บริเวณที่จอดรถจักรยานยนต์ของนักเรียน/นักศึกษา - จุดรับ - ส่งนักเรียน/นักศึกษา - ห้องนำนักเรียน/นักศึกษา - หลังอาคารเรียน - ห้องเรียนช่วงเย็นหลังเลิกเรียนไม่ให้มีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นต้น
3.2	มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อม ไม่ให้อื้อตอ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานศึกษา	<p>3.2.1 ปรับปรุง/แก้ไข “เครื่องหมายเขตปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์” ที่ชำรุด</p> <p>3.2.2 การจัดนิทรรศการรณรงค์ให้ทุกพื้นที่ของสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์</p> <p>3.2.3 การใช้สื่อหรือพจนานุกรมเป็นรูปเครื่องหมายความปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือห้ามบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในจุดที่เด่นชัดเพื่อให้คงทนถาวร เช่น แท่งค้ำน้ำ สถานศึกษา สนามกีฬา รั้ว/กำแพงสถานศึกษา เป็นต้น โดยขึ้นอยู่กับดุลพินิจของผู้บริหารสถานศึกษาและความเหมาะสมของสถานศึกษา</p> <p>3.2.4 ปรับภูมิทัศน์ที่เสียง/จุดอับ ให้โล่ง เห็นได้ชัดเจน</p>
4. การสอดแทรกในการเรียนการสอนนอกหลักสูตร	4.1 วางแผนและกำหนดกิจกรรมเพื่อสอดแทรกเรื่อง โทษ พิษภัย และผลกระทบของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรายวิชาและกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในและนอกหลักสูตร	<p>4.1.1 จัดทำแผนการเรียนการสอนที่สอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องโทษ พิษภัย ผลกระทบของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมทั้งกลยุทธ์ของธุรกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทั้งในและนอกหลักสูตร</p> <p>4.1.2 เสนอแผนการเรียนการสอนต่อผู้บริหารให้รับทราบ</p> <p>4.1.3 มีการกำหนดกิจกรรมในการเรียนการสอน</p>
4.2	ถ่ายทอด/สื่อสาร/สอดแทรก/เน้นย้ำ เรื่อง โทษ พิษภัย และผลกระทบของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในรายวิชาและกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในและนอกหลักสูตร	<p>4.2.1 การจัดกิจกรรมถ่ายทอด/สื่อสาร/สอดแทรก/เน้นย้ำ ในแต่ละกลุ่มสาระวิชา ที่ได้ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยสอดแทรกในรูปแบบต่าง ๆ ตัวอย่างเช่น ป้ายรณรงค์ ไปสเตอร์ คลิปเสียง ภาษาไทย เช่น แต่งกลอน แต่งคำขวัญ คำคม เขียนเรียงความ เขียนสคริป เขียนบทละคร ละครร้อง และบทความ - ภาษาอังกฤษ เช่น การจัดนิทรรศการเกี่ยวกับโทษ พิษภัย และผลกระทบจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ - วิทยาศาสตร์ เช่น สารพิษในเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผลกระทบต่อระบบร่างกายที่เกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ <p>• การงานอาชีพและเทคโนโลยี โดยการสร้างสื่อการเรียนรู้เพื่อการณรงค์การไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น ออกแบบ ไปสเตอร์ เว็บไซต์ เป็นต้น</p>

มาตรการ	แนวทางการดำเนินงานสำคัญ	ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน
<p>4.2 ถ่ายทอดสื่อสาร/สอดแทรก/เน้นย้ำเรื่อง โทษพิษภัย และผลกระทบของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในรายวิชาและกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในและนอกหลักสูตร (ต่อ)</p>	<p>4.2.1 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น กิจกรรมแนะแนว</p> <p>4.2.2 กิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี</p> <p>4.2.3 กิจกรรมนอกหลักสูตร เช่น กิจกรรมวันงดดื่มสุราแห่งชาติ กิจกรรมกีฬาต่อต้านภัยเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กิจกรรมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา กิจกรรมวันพ่อและแม่แห่งชาติ เป็นต้น</p> <p>4.2.4 การออกแบบการเรียนการสอนแบบบูรณาการ โดยนำแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education) ซึ่งเป็นแนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการวิทยาศาสตร์ วิศวกรรม เทคโนโลยี และคณิตศาสตร์ โดยเน้นการนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตจริง รวมทั้งการพัฒนากระบวนการที่เน้นปฏิบัติ และการดำรงชีวิต และการทำางผ่านกิจกรรมหรือโครงงาน เพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ ทักษะชีวิต และความคิดสร้างสรรค์นำไปสู่การสร้างนวัตกรรมเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน/นักศึกษา</p> <p>4.2.5 การเรียนการสอนโดยวิทยากรภายนอก เช่น ครูตำรวจ D.A.R.E. บุคลากรสาธารณสุข พระวิทยากร และผู้ที่ได้รับโทษพิษภัย ผลกระทบของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยตรงจากสถานบำบัดผู้ติดยาเสพติด เป็นต้น</p> <p>4.2.6 การสนับสนุนทุกห้องเรียนให้มีการจัดทำโครงการห้องเรียนปลอดภัยและเผยแพร่ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมหน้าเสาธง กิจกรรมชุมนุมวิทยาศาสตร์ เป็นต้น</p>	<p>4.2.1 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น กิจกรรมแนะแนว</p> <p>4.2.2 กิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี</p> <p>4.2.3 กิจกรรมนอกหลักสูตร เช่น กิจกรรมวันงดดื่มสุราแห่งชาติ กิจกรรมกีฬาต่อต้านภัยเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กิจกรรมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา กิจกรรมวันพ่อและแม่แห่งชาติ เป็นต้น</p> <p>4.2.4 การออกแบบการเรียนการสอนแบบบูรณาการ โดยนำแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education) ซึ่งเป็นแนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการวิทยาศาสตร์ วิศวกรรม เทคโนโลยี และคณิตศาสตร์ โดยเน้นการนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตจริง รวมทั้งการพัฒนากระบวนการที่เน้นปฏิบัติ และการดำรงชีวิต และการทำางผ่านกิจกรรมหรือโครงงาน เพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ ทักษะชีวิต และความคิดสร้างสรรค์นำไปสู่การสร้างนวัตกรรมเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน/นักศึกษา</p> <p>4.2.5 การเรียนการสอนโดยวิทยากรภายนอก เช่น ครูตำรวจ D.A.R.E. บุคลากรสาธารณสุข พระวิทยากร และผู้ที่ได้รับโทษพิษภัย ผลกระทบของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยตรงจากสถานบำบัดผู้ติดยาเสพติด เป็นต้น</p> <p>4.2.6 การสนับสนุนทุกห้องเรียนให้มีการจัดทำโครงการห้องเรียนปลอดภัยและเผยแพร่ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมหน้าเสาธง กิจกรรมชุมนุมวิทยาศาสตร์ เป็นต้น</p>
<p>5. การมีส่วนร่วมของ นักเรียน/นักศึกษา</p>	<p>5.1 ส่งเสริมให้นักเรียน/นักศึกษามีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง ป้องกันเพื่อควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทั้งบริเวณในและนอกสถานศึกษา</p>	<p>5.1.1 มีการพัฒนาศักยภาพนักเรียนแกนนำ/นักเรียนกลุ่มเสี่ยงให้เข้ามามีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึงมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่สื่อน้อง เพื่อนช่วยเพื่อน ทั้งในและนอกสถานศึกษา และขยายผลการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สู่สถานศึกษาใกล้เคียง/เครือข่าย ผลักดันให้นักเรียนได้พัฒนาศักยภาพความสามารถในการเป็นวิทยากร/แกนนำ</p> <p>5.1.2 มีการบูรณาการการทำงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยมีนักเรียนแกนนำในกิจกรรมต่าง ๆ เข้าร่วมในการดำเนินงาน เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียน/นักศึกษาเพื่อนที่ปรึกษา (Youth Counselor: YC) - แกนนำ TO BE NUMBER ONE - สภานักเรียน คณะกรรมการนักเรียน สรวัดนักเรียน/นักศึกษาวิชาทหาร ลูกเสือ ยุวกาชาด และเนตรนารี - นักเรียนด้านส่งเสริมสุขภาพ - นักเรียนแกนนำขับเคลื่อนป้องกันยาเสพติด เป็นต้น

มาตรการ	แนวทางการดำเนินงานสำคัญ	ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน
5.2 ส่งเสริมให้นักเรียน/นักศึกษาประชาชนสัมพันธ์ เพื่อสร้างค่านิยมการไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในช่องทางที่หลากหลาย	5.2 ส่งเสริมให้นักเรียน/นักศึกษาประชาชนสัมพันธ์ เพื่อสร้างค่านิยมการไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในช่องทางที่หลากหลาย	<p>มีการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างค่านิยมการไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่องทางที่หลากหลาย เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - เสียงตามสายในสถานศึกษา และชุมชน - การจัดนิทรรศการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ - กีฬาด้านภัยเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ - การเดินรณรงค์รอบสถานศึกษา - การจัดกิจกรรมสัญจร - การรณรงค์ทางสื่อออนไลน์ เช่น Line Facebook Twitter เป็นต้น
5.3 ส่งเสริมให้นักเรียน/นักศึกษา สร้างสรรค์สื่อ การเรียนรู้ เพื่อเพิ่มภูมิคุ้มกันในการปกป้องตนเองจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	5.3 ส่งเสริมให้นักเรียน/นักศึกษา สร้างสรรค์สื่อ การเรียนรู้ เพื่อเพิ่มภูมิคุ้มกันในการปกป้องตนเองจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	<p>5.3.1 นักเรียน/นักศึกษาร่วมออกแบบผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น คลิปสั้น หนังสั้น การขับเสภา การแต่งเพลงน้อยตำนานภัย เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การแต่งเพลงแปลงไทย/พินัยกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หนังสั้นละครเรื่องดื่มแอลกอฮอล์ การวาดภาพ การเขียนป้ายผ้า การจัดทำเกมส์และสื่อรณรงค์ เป็นต้น โดยมีการเผยแพร่ผ่านช่องทางต่าง ๆ เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีต่อการไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์</p> <p>5.3.2 การแข่งขันออกแบบเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามภูมิหาย เพื่อติด/แสดง และเผยแพร่/ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น หน้าจอบอร์ดคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์การเรียน ที่รองแก้วน้ำรับแขกของสถานศึกษา เป็นต้น</p> <p>5.3.3 มีการจัดทำสื่อการเรียนรู้ การสอน และสื่อสำหรับจัดกิจกรรมรณรงค์เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น ป้ายรณรงค์ หนังสือป๊อปปัพ (Pop up) E-book ความรู้ และหุ่นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากวัสดุเหลือใช้รวมถึงมีการจัดทำ รายงาน/โครงการ/โครงงาน/การศึกษาค้นคว้าอิสระ</p>
5.4 ส่งเสริมให้นักเรียน/นักศึกษาร่วมรณรงค์บ้าน และชุมชนปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และชักชวนให้คนในบ้านเลิกดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	5.4 ส่งเสริมให้นักเรียน/นักศึกษาร่วมรณรงค์บ้าน และชุมชนปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และชักชวนให้คนในบ้านเลิกดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	<p>การสร้าง/ประสานความร่วมมือการดำเนินการร่วมกับเครือข่ายที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง เช่น</p> <p>5.4.1 การขอความร่วมมือร้านค้ารอบสถานศึกษาไม่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้นักเรียน/นักศึกษา</p> <p>5.4.2 การขอความร่วมมือผู้นำชุมชนในการขับเคลื่อนการดำเนินงานและชุมชนปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยชักชวนให้คนในบ้านเลิกบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึงการสร้างตระหนักรู้และค่านิยม ในการไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้กับเพื่อน ๆ ในชุมชน</p>

มาตรฐาน	แนวทางการดำเนินงานสำคัญ	ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน
<p>6. การดูแลช่วยเหลือนักเรียน/นักศึกษาให้ช่วยเหลือ (เครื่องดื่มแอลกอฮอล์)</p>	<p>6.1 มีกระบวนการป้องกัน คัดกรอง และติดตามนักเรียน/นักศึกษากลุ่มเสี่ยง เพื่อป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน/นักศึกษา</p> <p>6.2 มีกระบวนการดูแลช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา และติดตามผลอย่างต่อเนื่องเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การไม่ดื่มของนักเรียน/นักศึกษา แบบบูรณาการ</p>	<p>มีการนำข้อมูลจากมาตรการที่ 2 การบริหารจัดการใน “สถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์” ข้อ 2.2 สารวจข้อมูลการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานศึกษา เช่น จำนวนผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ความต้องการเลิกเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การพบเห็นการละเมิดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใช้ในการจัดกลุ่มนักเรียน โดยครู/อาจารย์ที่ปรึกษาคัดกรองนักเรียน/นักศึกษาจากการสังเกตและการสัมภาษณ์หรือวิธีการอื่น ๆ แยกออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา (บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์) เพื่อป้องกันกลุ่มเสี่ยงที่ไม่บริโภค และให้ความช่วยเหลือกลุ่มบริโภคที่ต้องการเลิกเครื่องดื่มแอลกอฮอล์</p> <p>6.2.1 มีการคัดกรองและประเมินความรุนแรงของการติดยาเสพติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อช่วยให้นักเรียน/นักศึกษา ลด ละ เลิก เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึงประเมินกระบวนการในการบำบัดรักษาฟื้นฟูและติดตาม</p> <p>6.2.2 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องร่วมมือกับสถานศึกษาและเข้าร่วมกระบวนการฯ โดยเฉพาะผู้ปกครอง ซึ่งเป็นผู้ดูแล กำกับ ติดตาม และให้กำลังใจนักเรียน/นักศึกษาที่ต้องการเลิกเครื่องดื่มแอลกอฮอล์</p> <p>6.2.3 ควรใช้กิจกรรมการสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การให้คำปรึกษาทางจิตใจ การใช้สื่อต่าง ๆ ช่วยในการป้องกันและฟื้นฟู ซึ่งควรใช้กิจกรรม/กระบวนการเชิงบวก ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การแนะนำให้เลิกเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และสร้างแรงจูงใจ/แรงบันดาลใจในการเลิกเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 2) นักเรียน/นักศึกษาที่ต้องการเลิกเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เข้าสู่กระบวนการเลิกเครื่องดื่มแอลกอฮอล์/คลินิกเลิกเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานศึกษา (ครูที่รับผิดชอบ ดูแลต้องผ่านการอบรม) ซึ่งสามารถบูรณาการคลินิกเลิกเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร่วมกับคลินิกเสมารักษ์ ศูนย์เพื่อนใจ หรือกิจกรรม เพื่อนที่ปรึกษา (Young Counselor) <p>กระบวนการในการประเมินและวางแผน ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การประเมินพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 2) วางแผนร่วมกับนักเรียน/นักศึกษาที่ต้องการเลิกบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 3) การให้ข้อมูลถึงวิธีการปฏิบัติตน หากมีอาการจากกาการหยุดบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 4) ติดตามดูแลนักเรียน/นักศึกษาอย่างใกล้ชิดต่อเนื่อง เพื่อเป็นกำลังใจและช่วยเหลือผ่านพันวิภาคได้ หากเลิกบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้แล้ว ควรส่งเสริมให้เป็นแกนนำในการดูแลช่วยเหลือเพื่อนหรือรุ่นน้องที่ต้องการเลิกเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

มาตรฐาน	แนวทางการดำเนินงานสำคัญ	ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน
6.3 มีกระบวนการส่งต่อนักเรียน/นักศึกษาที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เข้าสู่ระบบบริการช่วยเหลือนักเรียน/นักศึกษาที่เหมาะสม และติดตามผลของนักเรียน/นักศึกษาที่เข้าสู่ระบบบริการอย่างต่อเนื่อง	6.3 มีกระบวนการส่งต่อนักเรียน/นักศึกษาที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เข้าสู่ระบบบริการช่วยเหลือนักเรียน/นักศึกษาที่เหมาะสม และติดตามผลของนักเรียน/นักศึกษาที่เข้าสู่ระบบบริการอย่างต่อเนื่อง	<p>กรณีนักเรียน/นักศึกษาที่ต้องการเลิกเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มานาน ไม่สามารถเลิกเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ด้วยตนเอง และเกินขีดความสามารถของสถานศึกษาควรมี</p> <p>6.3.1 ระบบการส่งต่อเพื่อเข้ารับบริการการบำบัดจากผู้เชี่ยวชาญในคลินิกที่ให้บริการเลิกเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - คลินิกฟ้าใส คลินิกจิตเวชและยาเสพติด ที่อยู่ภายในโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลชุมชน - สถานศึกษาเชิญเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมาให้บริการบำบัดเลิกเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานศึกษา พร้อมทั้ง - การพัฒนาศักยภาพบุคลากร ที่รับผิดชอบให้สามารถดำเนินการช่วยเลิกเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ <p>6.3.2 การติดตามผลเป็นขั้นตอนที่สำคัญในการช่วยเหลือนักเรียน ไม่ให้กลับมาบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งนอกจากการติดตามผลแล้ว การให้คำปรึกษา และการเสริมแรง/ให้กำลังใจ ช่วยให้นักเรียน/นักศึกษามีความคิดเชิงบวกต่อการไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และไม่กลับไปมีพฤติกรรมบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อีก โดยมีการติดตามหลายวิธีดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสังเกตพฤติกรรม การพบปะพูดคุย - การบันทึกผลการลดจำนวน/ระยะเวลาที่หันใจไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สอบถามเพื่อนและผู้ปกครอง - การติดตามทางโทรศัพท์/ไลน์/อีเมล/เฟซบุ๊ก - การให้เพื่อนคอยสังเกตพฤติกรรม เป็นต้น ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาติดตาม ผู้รางวัลเพื่อป้องกันการกลับไปบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างน้อย 6 เดือน หากเลิกเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้สำเร็จ/อย่างถาวร ต้องมีการติดตามอย่างน้อย 1 ปี
7. การมีกิจกรรมร่วมระหว่างสถานศึกษากับชุมชน	7.1 มีกิจกรรมสร้างความตระหนักเรื่องโทษ พิษภัย และผลกระทบของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ร่วมกับชุมชน	<p>7.1.1 ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา สามารถสอดแทรกความรู้เรื่องโทษ พิษภัย และผลกระทบของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในวันประชุม/นิเทศ/นักเรียนใหม่และประชุมผู้ปกครองนักเรียน โดยมีการชี้แจงให้ผู้ปกครองรับทราบ</p> <p>7.1.2 ประชาสัมพันธ์ความรู้เรื่องโทษ พิษภัยของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผ่านสื่อความรู้อื่นๆ เช่น แผ่นพับ สติกเกอร์ เป็นต้น</p> <p>7.1.3 ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน และนักศึกษา จัดกิจกรรมเดินรณรงค์รอบสถานศึกษา ร่วมกับผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และคณะกรรมการสถานศึกษา ในวันสำคัญต่าง ๆ เช่น วันงดดื่มสุราแห่งชาติ วันต่อต้านยาเสพติด ฯลฯ</p> <p>7.1.4 การบูรณาการความรู้เรื่องโทษ พิษภัยของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร่วมกับกิจกรรมตามงานประเพณีต่าง ๆ ในท้องถิ่น</p> <p>7.1.5 นักเรียน/นักศึกษา (แกนนำ) จัดเสียงตามสายให้ความรู้เรื่องโทษ พิษภัย และผลกระทบของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สู่ชุมชน โดยผ่านสถานีวิทยุ/หอกระจายข่าวของสถานศึกษา หรือสถานีวิทยุ/หอกระจายชุมชน</p>

มาตรฐาน	แนวทางการดำเนินงานสำคัญ	ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน
7.1 มีกิจกรรมสร้างความตระหนักเรื่องโทษ พิษภัย และผลกระทบของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ร่วมกับชุมชน (ต่อ)		<p>7.1.6 ครูที่ปรึกษา และบุคลากรทางการศึกษา มีการเยี่ยมบ้านนักเรียน และสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง และชุมชน พร้อมชักชวนให้ดูแล สอดส่องนักเรียนไม่ให้ยุ่งเกี่ยวกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์</p> <p>7.1.7 ครู บุคลากรทางการศึกษา ครู D.A.R.E. เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และผู้นำชุมชน ร่วมกันจัดการอบรม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องเกี่ยวกับโทษ พิษภัย และผลกระทบของผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และกลยุทธ์สหสาขาการรณรงค์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้คนในชุมชน</p> <p>7.1.8 ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน (แกนนำ) ร่วมสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน เช่น การบำเพ็ญประโยชน์ในชุมชน การซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า การซ่อมรถยนต์ เป็นต้น</p>
7.2 ชี้แจงและขอความร่วมมือร้านค้าในชุมชน ไม่ให้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้แก่เยาวชน ตามที่กฎหมายกำหนด	7.2 ชี้แจงและขอความร่วมมือร้านค้าในชุมชน ไม่ให้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้แก่เยาวชน ตามที่กฎหมายกำหนด	<p>7.2.1 คณะครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน/นักศึกษา (แกนนำ) เติมนรณรงค์ประชาสัมพันธ์ แจกเอกสารแผ่นพับ และสติ๊กเกอร์ รวมทั้งชี้แจงและขอความร่วมมือร้านค้าไม่ให้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้กับเยาวชน ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปีตามกฎหมายกำหนด (พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551)</p> <p>7.2.2 สถานศึกษามีการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ในการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ระหว่างสถานศึกษาและร้านค้า ไม่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้แก่เยาวชน</p>
7.3 ผลักดันให้ผู้นำชุมชนกำหนดนโยบายสนับสนุน การดำเนินงานบ้าน และชุมชนปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	7.3 ผลักดันให้ผู้นำชุมชนกำหนดนโยบายสนับสนุน การดำเนินงานบ้าน และชุมชนปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	<p>มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ระหว่างสถานศึกษากับผู้นำชุมชน ผู้นำทางศาสนา สถาบันตำรวจ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดนโยบายชุมชนปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และแสดงเจตนารมณ์การปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551</p> <p>7.3.1 มีการนำนโยบายหมู่บ้านสี 5 มาเป็นมาตรการให้ชุมชนปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และสุรา โดยเชิญพระอาจารย์ ผู้นำชุมชนและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง มาเข้าร่วมกิจกรรมปฎิญาณตนร่วมกับสถานศึกษา</p> <p>7.3.2 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการคณะกรรมการดำเนินงานในชุมชน เพื่อคอยช่วยสอดส่องดูแล ป้องกัน ควบคุมปัญหายาเสพติด และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน</p> <p>7.3.3 การประชุมประจำเดือนหมู่บ้าน ควรมีการกำหนดเรื่องยาเสพติด เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อยุ่ในวาระการประชุมทุกครั้ง เพื่อเป็นการหาแนวทางในการดำเนินการแก้ไขปัญหาต่างๆ ของชุมชนร่วมกันอย่างต่อเนื่อง</p> <p>7.3.4 สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนทำกิจกรรมบ้านปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น ทำการตรวจพบ เพื่อชักชวนพ่อ ให้เลิกบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมทั้งมีการมอบเกียรติบัตรให้กับนักเรียนที่สามารถทำให้ผู้ปกครองสามารถ เลิกบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้สำเร็จ</p>

มาตรการ	แนวทางการดำเนินงานสำคัญ	ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน
7.3	<p>7.3 ผลักดันให้ผู้มีชุมชนกำหนดนโยบายสนับสนุนการดำเนินงานบ้าน และชุมชนปลอดภัยต่อเนื่องตามแอลกอฮอล์ (ต่อ)</p>	<p>7.3.5 ผู้นำชุมชนมีการจัดทำค่ายชุมชนด้านภัยยาเสพติด โดยใช้งบประมาณของชุมชน หรือเครือข่ายที่สนับสนุน เพื่อให้ความรู้ และสร้างความตระหนักเรื่องยาเสพติดให้แก่เยาวชน โดยเฉพาะวิทยากรที่เกี่ยวข้องมาให้ความรู้ เช่น เจ้าหน้าที่สาธารณสุข เจ้าหน้าที่ตำรวจ และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น</p> <p>7.3.6 ผู้นำทางศาสนา (โต๊ะอิหม่าม/พระ/อื่นๆ) มีการสอดแทรกความรู้เรื่องโทษ พิษภัยของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้ศาสนิกชนทราบ และยึดถือปฏิบัติตามกฎหมายเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เช่น วันสำคัญทางศาสนาอิสลาม วันประชุมคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด เป็นต้น</p>

การเข้าร่วมดำเนินงานและการประเมินเบื้องต้นของสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

สถานศึกษาสามารถติดต่อ/สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่หน่วยงาน ดังต่อไปนี้

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
- สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัด
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
- สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 1 - 12 และสถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัด
- สำนักการศึกษา และสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร
- สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

ทีมประเมิน

ทีมประเมินระดับอำเภอ หมายถึง คณะทำงานที่ได้รับการแต่งตั้งจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ให้เป็นทีมประเมิน ประกอบด้วย สาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลชุมชนที่รับผิดชอบ ผู้แทนสถานศึกษาในพื้นที่ ภาครีหรือข่ายระดับอำเภอ (ผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) และอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

ทีมประเมินระดับจังหวัด หมายถึง คณะทำงานที่ได้รับการแต่งตั้งจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ให้เป็นทีมประเมิน ประกอบด้วย สาธารณสุขจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในพื้นที่ ภาครีหรือข่ายระดับจังหวัด และอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

ทีมประเมินระดับเขตบริการสุขภาพ หมายถึง คณะทำงานที่ได้รับการแต่งตั้งจากสำนักงานป้องกันควบคุมโรค/สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง ให้เป็นทีมประเมิน ประกอบด้วย สำนักงานป้องกันควบคุมโรค/สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง หน่วยงานต้นสังกัดในส่วนกลางสาธารณสุขจังหวัด ภาครีหรือข่ายที่เกี่ยวข้อง และอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

ทีมประเมินระดับส่วนกลาง หมายถึง คณะทำงานที่ได้รับการแต่งตั้งจากสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กรมควบคุมโรค ให้เป็นทีมประเมิน ประกอบด้วย สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ภาครีหรือข่ายที่เกี่ยวข้อง และอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

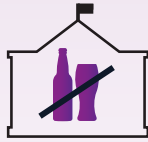
การประเมินเบื้องต้น 7 มาตรการเพื่อสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

มาตรการ	แนวทางการดำเนินงานสำคัญ	ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน
1. การกำหนดนโยบายของสถานศึกษา	1.1 จัดทำนโยบายสถานศึกษาเป็นเขตปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นลายลักษณ์อักษร และลงนามโดยผู้บริหารสถานศึกษา	- เอกสาร/ประกาศ/นโยบายสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
	1.2 ถ่ายทอดนโยบายสู่การปฏิบัติ ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> • ประกาศเป็นลายลักษณ์อักษร • เผยแพร่ นโยบายสู่นักเรียน/นักศึกษา ครู อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา 	- บันทึกรายงานการประชุมที่เกี่ยวข้อง - ภาพถ่ายการดำเนินงาน - สรุปผลการดำเนินงาน/โครงการที่เกี่ยวข้อง - สุ่มสอบถาม ครู/อาจารย์/บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน/นักศึกษา/ผู้ปกครอง/เครือข่ายที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับนโยบาย
	1.3 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์นโยบายผ่านช่องทางที่หลากหลาย	- คู่มือนักเรียน/วารสารโรงเรียน/หนังสือพิมพ์โรงเรียน/เว็บไซต์โรงเรียน/ เป็นต้น - ประชาสัมพันธ์ผ่านป้าย ให้เห็นเด่นชัดทั้งภายใน/นอกบริเวณโรงเรียน
2. การบริหารจัดการในสถานศึกษา	2.1 จัดตั้งคณะทำงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน	- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ/ คณะทำงาน ที่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานอย่างชัดเจน
	2.2 ประเมินตนเองในการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	- เอกสารการประเมินตนเอง
	2.3 จัดทำฐานข้อมูลโดยการสำรวจการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น จำนวนผู้ดื่ม ความต้องการเลิกการพบเห็นการดื่ม การละเมิดการขายในสถานศึกษา	- เอกสาร/ข้อมูล/รายงานหรือผลการดำเนินการสำรวจการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ - ภาพถ่ายการดำเนินกิจกรรม
	2.4 ติดตามผลการดำเนินงาน โดยคณะทำงานของสถานศึกษา	- รายงานการประชุม/เอกสารที่เกี่ยวข้อง - สรุปผลการดำเนินงาน
3. การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อสถานศึกษา	3.1 จัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เป็นเขตปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และต้องมีการดำเนินการ ดังนี้	
	3.1.1 ประชาสัมพันธ์ แจ้งเตือน เรื่อง สถานศึกษาเป็นเขตปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึงมีมาตรการควบคุม ห้าม ปราบหรือดำเนินการอื่นใดไม่ให้มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานศึกษา	- ภาพถ่ายกิจกรรม/การดำเนินงาน - การสังเกต
	3.1.2 ฝักระวังไม่ให้มี การดื่มและขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึงการโฆษณาผลิตภัณฑ์ในบริเวณสถานศึกษา	- ภาพถ่ายกิจกรรม/การดำเนินงาน - การสังเกต
	3.1.3 สถานศึกษาไม่รับการสนับสนุนใดๆ จากผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	- ภาพถ่ายกิจกรรม/การดำเนินงาน - การสังเกต

มาตรการ	แนวทางการดำเนินงานสำคัญ	ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน
3. การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อสถานศึกษา (ต่อ)	3.2 มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อม ไม่ให้เอื้อต่อการตีมีเครื่องมือแอลกอฮอล์ในสถานศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพถ่ายกิจกรรม/การดำเนินงาน - การสังเกต
4. การสอดแทรกในการเรียนการสอนและกิจกรรมนอกหลักสูตร	4.1 วางแผนและกำหนดกิจกรรมเพื่อสอดแทรกเรื่องโทษ พิษภัย และผลกระทบของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรายวิชาและกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในและนอกหลักสูตร	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร/แผนการจัดการเรียนรู้ - เอกสาร/แผนการจัดการกิจกรรมทั้งในและนอกหลักสูตร
	4.2 ถ่ายทอด/สื่อสาร/สอดแทรก/เน้นย้ำ เรื่องโทษ พิษภัย และผลกระทบของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรายวิชาและกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งใน และนอกหลักสูตร	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพกิจกรรม/ผลงานของนักเรียน/เอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง - สุ่มสัมภาษณ์นักเรียน/นักศึกษา อย่างน้อย 10 คน
5. การมีส่วนร่วมของ นักเรียน/นักศึกษา	5.1 ส่งเสริมให้นักเรียน/นักศึกษามีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง ป้องกันเพื่อควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งบริเวณในและนอกสถานศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - รายงานผลการดำเนินงาน/ผลงานของนักเรียนนักศึกษา - ภาพถ่ายกิจกรรม/การดำเนินงาน - เอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
	5.2 ส่งเสริมให้นักเรียน/นักศึกษา ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างค่านิยมการไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่องทางที่หลากหลาย	<ul style="list-style-type: none"> - รายงานผลการดำเนินงาน/ผลงานของนักเรียนนักศึกษา - ภาพถ่ายกิจกรรม/การดำเนินงาน - เอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
	5.3 ส่งเสริมให้นักเรียน/นักศึกษา สร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้ เพื่อให้มีภูมิคุ้มกันในการปกป้องตนเองจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	<ul style="list-style-type: none"> - รายงานผลการดำเนินงาน/ผลงานของนักเรียนนักศึกษา - ภาพถ่ายกิจกรรม/การดำเนินงาน - เอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
	5.4 ส่งเสริมให้นักเรียน/นักศึกษาร่วมรณรงค์บ้านและชุมชนปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และชักชวนให้คนในบ้านเลิกดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	<ul style="list-style-type: none"> - รายงานผลการดำเนินงาน/ผลงานของนักเรียนนักศึกษา - ภาพถ่ายกิจกรรม/การดำเนินงาน - เอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
6. การดูแลช่วยเหลือนักเรียน/นักศึกษาให้ช่วยเหลือ (เครื่องดื่มแอลกอฮอล์)	6.1 มีกระบวนการป้องกัน คัดกรอง และติดตามนักเรียน/นักศึกษากลุ่มเสี่ยง เพื่อป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน/นักศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารขั้นตอน/กระบวนการการป้องกัน คัดกรอง และติดตามนักเรียน/นักศึกษากลุ่มเสี่ยง - เอกสาร/รายงานผลการป้องกัน คัดกรอง และติดตามนักเรียน/นักศึกษากลุ่มเสี่ยง - ภาพถ่ายกิจกรรม/การดำเนินงาน - เอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
	6.2 มีกระบวนการดูแลช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา และติดตามผลอย่างต่อเนื่องเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เพื่อการไม่ดื่มของนักเรียน/นักศึกษาแบบบูรณาการ	<ul style="list-style-type: none"> - รายงานผลการดูแล ช่วยเหลือให้คำปรึกษา เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียน/นักศึกษาที่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ - รายงานการติดตามผล การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม - สุ่มสัมภาษณ์นักเรียน/นักศึกษา “กลุ่มเสี่ยง และ/หรือที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์”

มาตรการ	แนวทางการดำเนินงานสำคัญ	ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน
6. การดูแลช่วยเหลือนักเรียน/นักศึกษาให้ช่วยเหลือ (เครื่องตัดแอลกอฮอล์) (ต่อ)	6.3 มีกระบวนการส่งต่อนักเรียน/นักศึกษาที่ดื่มเครื่องตัดแอลกอฮอล์เข้าสู่ระบบบริการช่วยเหลือตามความเหมาะสม และติดตามผลของนักเรียน/นักศึกษาที่เข้าสู่ระบบบริการฯ อย่างต่อเนื่อง	<ul style="list-style-type: none"> - รายงานผลการส่งต่อนักเรียน/นักศึกษาที่ดื่มเครื่องตัดแอลกอฮอล์เข้าสู่ ขั้นตอน/กระบวนการ/ระบบบริการ เลิกดื่มเครื่องตัดแอลกอฮอล์ - รายงานการติดตามผลการเลิกดื่มเครื่องตัดแอลกอฮอล์ - สัมภาษณ์นักเรียน/นักศึกษา “กลุ่มเสียง และ/หรือ ที่ดื่มเครื่องตัดแอลกอฮอล์”
7. การมีกิจกรรมร่วมระหว่างสถานศึกษากับชุมชน	7.1 มีกิจกรรมสร้างความตระหนักเรื่องโทษ พิษภัย และผลกระทบของเครื่องตัดแอลกอฮอล์ร่วมกับชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> - รายงานผลการดำเนินงาน - ภาพถ่ายกิจกรรม/การดำเนินงาน - เอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
	7.2 ชี้แจงและขอความร่วมมือร้านค้าในชุมชนไม่ให้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ให้แก่เยาวชนตามที่กฎหมายกำหนด	<ul style="list-style-type: none"> - รายงานผลการดำเนินงาน - ภาพถ่ายกิจกรรม/การดำเนินงาน - เอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง - สุ่มสัมภาษณ์ร้านค้าในชุมชน/รอบสถานศึกษา
	7.3 ผลักดันให้ผู้นำชุมชนกำหนดนโยบายสนับสนุนการดำเนินงานบ้าน และชุมชนปลอดเครื่องตัดแอลกอฮอล์	<ul style="list-style-type: none"> - รายงานผลการดำเนินงาน - ภาพถ่ายกิจกรรม/การดำเนินงาน - เอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง - สุ่มสัมภาษณ์ร้านค้าในชุมชน/รอบสถานศึกษา

ส่วนที่ 4

ความเชื่อมโยงการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานศึกษาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ

การดำเนินการป้องกันนักดื่มหน้าใหม่ การช่วยเลิก หรือการควบคุมและป้องกันผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์รูปแบบต่าง ๆ หรือแม้กระทั่งกลยุทธ์ทางการตลาดที่ดึงดูดใจกลุ่มเป้าหมายเด็กและเยาวชนนั้น ต้องให้ความสำคัญในการดำเนินงานภายในสถานศึกษา เนื่องจากเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ยังอยู่ในระบบการศึกษา ซึ่งมีหลายหน่วยงานเข้ามาเกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ดังนั้นการดำเนินงาน 7 มาตรการ เพื่อสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้เกิดประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องเชื่อมโยงกับบริบทของสถานศึกษา และหน่วยงาน/ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมอนามัย โครงการ TO BE NUMBER ONE สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย ฯลฯ เพื่อไม่ให้เป็นภาระในการดำเนินงานให้กับสถานศึกษา โดยมีความเชื่อมโยงประเด็นการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลัก ดังนี้

ประเด็นความเชื่อมโยง แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านนโยบาย/มาตรการ/การบริหารจัดการ/การจัดสภาพแวดล้อม: โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติด และอบายมุข และโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โครงการโรงเรียนคำพ่อสอน โครงการครูดี/โรงเรียนดีไม่มีอบายมุข
2. ด้านการสอดแทรกเรื่องเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในการเรียนการสอน และกิจกรรมนอกหลักสูตร: โครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้สารเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. แห่งประเทศไทย)
3. ด้านระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน: คู่มือการคัดเลือกสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อรับรางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน, โครงการรณรงค์และป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด TO BE NUMBER ONE
4. ด้านการมีส่วนร่วมของนักเรียน/นักศึกษาในการขับเคลื่อนสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการมีกิจกรรมร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชน, กิจกรรมโพธิสัตว์น้อยลูกขอพ่อแม่เลิกเหล้า และกิจกรรมของสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย

การดำเนินงานของหน่วยงาน/ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

1. โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ¹⁰ (สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข)

เป็นกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้เกิดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค แบ่งออกเป็น 2 ด้านตาม 10 องค์ประกอบของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ คือ

ด้านกระบวนการ ได้แก่

• องค์ประกอบที่ 1 นโยบายของโรงเรียน มีแนวทางการดำเนินงาน 2 ส่วน ดังนี้

1) การกำหนดนโยบายส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียน

1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

1.2 มีนโยบายโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ครอบคลุม 8 ประเด็น คือ การส่งเสริมสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และสังคมที่เอื้อต่อการพัฒนาสุขภาพนักเรียน การส่งเสริม ใฝ่ระวัง และแก้ไขปัญหาสุขภาพ การพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพตามสุขบัญญัติแห่งชาติ การคุ้มครองผู้บริโภคในโรงเรียน การส่งเสริมสุขภาพจิต และใฝ่ระวังพฤติกรรมเสี่ยง การพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้านสุขภาพโดยมีผู้เรียนเป็นสำคัญ การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาสุขภาพนักเรียน/บุคลากรในโรงเรียนและชุมชน

2) การถ่ายทอดนโยบายสู่การปฏิบัติ เช่น การทำป้ายประกาศนโยบาย ประกาศนโยบายในที่ประชุมต่าง ๆ ผู้บริหารกำกับติดตาม ให้มีการจัดทำแผนงาน/โครงการตาม 8 ประเด็นการส่งเสริมสุขภาพ

• องค์ประกอบที่ 2 การบริหารจัดการในโรงเรียน มีแนวทางการดำเนินงาน 3 ส่วน ดังนี้

1) การจัดทำโครงการส่งเสริมสุขภาพ ครอบคลุมมิติของการส่งเสริมสุขภาพ 3 เรื่อง ดังนี้

1.1 การใฝ่ระวังและแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพ และด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ

1.2 การส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค

1.3 การปรับปรุงสิ่งแวดล้อมทั้งด้านกายภาพ และสังคมในโรงเรียนให้ปลอดภัย

2) การจัดองค์กร

2.1 การสำรวจปัญหาและความต้องการ โดยการระดมความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องด้วยวิธีการต่าง ๆ

2.2 เชิญผู้เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ

2.3 มีการระบุกิจกรรม บทบาทหน้าที่และผู้รับผิดชอบ

3) การนิเทศ ติดตาม และการประเมินผล

3.1 บูรณาการงานร่วมกับการนิเทศ/ติดตามปกติของโรงเรียน

3.2 กำหนดวิธีการประเมินผลไว้ในโครงการ โดยระบุผู้รับผิดชอบการประเมินให้ชัดเจน

3.3 บันทึกผลการนิเทศ/ติดตาม เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับพัฒนางานต่อไป

3.4 รายงานผลการประเมินต่อผู้บังคับบัญชา

ด้านการส่งเสริมสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ได้แก่

• องค์ประกอบที่ 3 โครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน มีแนวทางการดำเนินงาน 4 ส่วน ดังนี้

1) ร่วมวิเคราะห์สภาพและสาเหตุของปัญหาโดยศึกษาจากข้อมูลการสำรวจหรือสารสนเทศในโรงเรียน/ชุมชน

2) ร่วมวางแผน โดยให้ชุมชนร่วมวางแผนแสดงความคิดเห็น

3) ร่วมดำเนินการ โดยทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

4) ร่วมตรวจสอบ ทบทวน พัฒนาและปรับปรุง โดยประเมินผลการดำเนินงานในรูปแบบต่าง ๆ

• องค์ประกอบที่ 4 การจัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนให้เอื้อต่อสุขภาพ มีแนวทางการดำเนินงาน 3 ส่วน ดังนี้

1) การจัดสิ่งแวดล้อมทางกายภาพให้ถูกสุขลักษณะ

1.1 การจัดสิ่งแวดล้อมทางกายภาพให้ถูกสุขลักษณะตามมาตรฐานสุขภาพอาคารสิ่งแวดล้อม

◆ มีผู้รับผิดชอบประเมินสิ่งแวดล้อม

◆ สรุปผลการประเมินเสนอต่อคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนและผู้บริหาร

◆ จัดทำแผนงาน/โครงการเพื่อปรับปรุงแก้ไขสิ่งแวดล้อม

◆ พัฒนาปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้มีความปลอดภัยต่อสุขภาพ

1.2 โรงเรียนกำหนดมาตรฐานห้ามดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และห้ามบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ในโรงเรียน โดยผู้บริหารจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร และชี้แจงให้ทุกคนรับทราบชัดเจน

- 1.3 มีป้ายห้ามสูบบุหรี่ และห้ามบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนเห็นชัดเจนในโรงเรียน
- 2) การจัดสิ่งแวดล้อมทางสังคมในโรงเรียน ที่มีผลต่อสุขภาพจิตของนักเรียนและบุคลากร
  - 2.1 สนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วม
  - 2.2 สนับสนุนกิจกรรมชุมชน/ชมรมนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ
  - 2.3 เปิดโอกาสให้นักเรียนได้นำเสนอผลงานหรือเผยแพร่กิจกรรมให้ผู้อื่นรับทราบ

• **องค์ประกอบที่ 5 บริการอนามัยโรงเรียน** มีแนวทางการดำเนินงาน 3 ส่วน ดังนี้

- 1) การตรวจสอบสุขภาพนักเรียน เป็นการให้บริการโดยบุคลากรทางสาธารณสุขตามชุดสิทธิประโยชน์ของหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า
- 2) การเฝ้าระวังสุขภาพ เน้นให้นักเรียนตรวจสอบสุขภาพและดูแลสุขภาพด้วยตนเองและอยู่ในความดูแลของครูที่ปรึกษาและครูอนามัย
- 3) การจัดบริการรักษาพยาบาลเบื้องต้น โดยครูอนามัยหรือครูพยาบาล

• **องค์ประกอบที่ 6 สุขศึกษาในโรงเรียน** มีแนวทางการดำเนินงาน 5 ส่วน ดังนี้

- 1) การเรียนรู้และฝึกทักษะตามสุขบัญญัติแห่งชาติ 10 ข้อ
- 2) จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้รับรู้และฝึกการคิด/วิเคราะห์เกี่ยวกับเหตุการณ์ใกล้ตัวที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน และปัญหาเพศศึกษาหรือวัยรุ่น/ฝึกปฏิบัติจริง
- 3) สนับสนุนให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดูแลให้นักเรียนปฏิบัติตามสิ่งที่นักเรียนได้รับการฝึกจากโรงเรียน เพื่อให้มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องจนเกิดพฤติกรรม
- 4) โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมเพื่อฝึกปฏิบัติทักษะ/เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกหรือแสดงความคิดเห็น
- 5) ส่งเสริมให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเกี่ยวกับสุขภาพ/กิจกรรมชุมชน/ชมรมนักเรียน

• **องค์ประกอบที่ 7 โภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย** มีแนวทางการดำเนินงาน 2 ส่วน ดังนี้

- 1) โภชนาการในโรงเรียน
  - 1.1 ประสานงานและวางแผนร่วมกับบุคลากรสาธารณสุขเรื่อง การให้ความรู้เรื่องโภชนาการ หรือบูรณาการในกลุ่มสาระวิชาต่าง ๆ
  - 1.2 การบริหารจัดการเรื่องโภชนาการในโรงเรียน
  - 1.3 นักเรียนทุกคนได้รับการประเมินภาวะโภชนาการเจริญเติบโต
  - 1.4 ดูแลให้นักเรียนทุกคน (อายุ 6 ปีขึ้นไป) ได้รับยาเสริมธาตุเหล็ก
- 2) การสุขาภิบาลอาหาร
  - 2.1 ประเมินสุขาภิบาลอาหารในโรงเรียนตามแบบประเมินกรมอนามัย
  - 2.2 ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องตามมาตรฐาน
  - 2.3 ควบคุมดูแลด้านความปลอดภัยของอาหาร โดยเฉพาะสารปนเปื้อน

• **องค์ประกอบที่ 8 การออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ** มีแนวทางการดำเนินงาน 2 ส่วน ดังนี้

- 1) การจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ
- 2) การพัฒนาสมรรถภาพร่างกาย

• **องค์ประกอบที่ 9 การให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคม** มีแนวทางการดำเนินงาน 4 ส่วน ดังนี้

- 1) ครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ทำความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
- 2) วิเคราะห์ผลการประเมินและจัดกลุ่ม (กลุ่มปกติกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา)
- 3) การจัดกิจกรรมหลากหลายรูปแบบตามความเหมาะสม เช่น ประชุมผู้ปกครอง โรงเรียน มีสถานที่ให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามช่วงวัย
- 4) กรณีที่ปัญหาที่มีความซับซ้อน โรงเรียนประสานงานขอคำปรึกษาจากเครือข่าย บุคลากรสาธารณสุข หรือผู้เกี่ยวข้องเป็นเฉพาะราย

• **องค์ประกอบที่ 10 การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน** มีแนวทางการดำเนินงาน 3 ส่วน ดังนี้

- 1) สนับสนุนให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนได้รับการประเมินสุขภาพตนเองและตรวจสุขภาพประจำปี
- 2) มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารหรือมีสื่อด้านสุขภาพเผยแพร่ในโรงเรียน
- 3) ครูและบุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมด้านสุขภาพ โดยทดสอบสมรรถภาพร่างกายประจำปี ออกกำลังกายเป็นประจำ การจัดสถานที่ทำงานให้น่าอยู่

จากการดำเนินการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพที่มีองค์ประกอบ 10 องค์ประกอบ จะเห็นได้ว่าการบูรณาการเชื่อมโยง 7 มาตรการเพื่อสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยระบุการดำเนินงานที่ชัดเจนไว้ในองค์ประกอบที่ 4 การจัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนให้เอื้อต่อสุขภาพ ตัวชี้วัดที่ 3 มีคะแนน 10 คะแนน คือ

- โรงเรียนกำหนดมาตรฐานห้ามดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และสูบบุหรี่ในโรงเรียนโดยผู้บริหาร จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรและชี้แจงให้ทุกคนรับทราบชัดเจน
- มีป้ายห้ามดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และห้ามสูบบุหรี่ในโรงเรียนเห็นชัดเจนในโรงเรียน และในการประเมินการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

2. โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยปลอดยาเสพติดและอบายมุข¹¹

(สำนักส่งเสริมกิจการการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ)

สถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยปลอดยาเสพติดและอบายมุข หมายถึง สถานศึกษาที่ปลอดยาเสพติด ปลอดบุหรี่/บุหรี่ไฟฟ้า และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ปลอดสื่อลามกอนาจาร ปลอดการพนัน ปลอดการทะเลาะวิวาท และปลอดปัจจัยเสี่ยงทุกชนิด มีการดำเนินงานตามนโยบายด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดและพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของกระทรวงศึกษาธิการตามกระบวนการที่มีความเข้มแข็ง ต่อเนื่อง และยั่งยืน

สถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการที่จะรับการประเมินตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยปลอดยาเสพติดและอบายมุข ประกอบด้วย สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

กลยุทธ์และยุทธศาสตร์โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยปลอดยาเสพติดและอบายมุข

สถานศึกษาดำเนินการยุทธศาสตร์ 5 มาตรการ ดังนี้

1. มาตรการด้านการป้องกัน ประกอบด้วย สถานศึกษาจัดกิจกรรมห้องเรียนสีขาว/แผนกสีขาว มีการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางการจัดการเรียนรู้การสร้างภูมิคุ้มกันสารเสพติดเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วยกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ เช่น การเล่นดนตรี กีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม เป็นต้น
2. มาตรการด้านการค้นหา ประกอบด้วย สถานศึกษามีการจัดทำข้อมูลนักเรียน/นักศึกษารายบุคคล มีการคัดกรอง จำแนกกลุ่มนักเรียน/นักศึกษา และรายงานการสำรวจสภาพการใช้สารเสพติด/ยาเสพติด ในระบบสารสนเทศ เพื่อดูแลและติดตามการใช้สารเสพติดในสถานศึกษา (CATAS)
3. มาตรการด้านการรักษา ประกอบด้วย สถานศึกษามีการจัดตั้งคลินิกเสมารักษ์ โดยมีนโยบายในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน/นักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดที่เป็นกลุ่มเสี่ยง กลุ่มติดเข้าสู่การบำบัดรักษา และส่งต่อหน่วยงานสังกัดกระทรวงสาธารณสุข หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้คำปรึกษาและช่วยเหลือให้เรียนได้ตามปกติ
4. มาตรการด้านการเฝ้าระวัง ประกอบด้วย สถานศึกษาจัดทำช่องทางรับเรื่องร้องเรียนหรือข้อมูลข่าวสาร ปัญหา ยาเสพติด การสูบบุหรี่/บุหรี่ไฟฟ้า และการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สื่อลามกอนาจาร การพนัน และการทะเลาะวิวาท ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ตู้เสมารักษ์ หรือช่องทางแพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง ๆ รวมทั้งมีเครือข่ายจากทุกภาคส่วนในการดำเนินงานเฝ้าระวังปัญหาดังกล่าว ดำเนินการจัดกิจกรรมอบรม/ชุมนุมเสมารักษ์ป้องกันยาเสพติด

5. มาตรการด้านการบริหารจัดการ ประกอบด้วย สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน 3 คณะ ได้แก่ 1) คณะกรรมการอำนวยการ (ทีมผู้บริหาร) มีหน้าที่กำหนดนโยบายและจัดทำแผนปฏิบัติการ 2) คณะกรรมการดำเนินงาน (รองผู้อำนวยการที่ได้รับมอบหมายและทีมงานอาสาเสพติด) มีหน้าที่ให้ความรู้ กระบวนการ และประเมินผล 3) คณะทำงานห้องเรียนสีขาว (นักเรียนแกนนำทุกห้อง) มีหน้าที่ปฏิบัติกิจกรรมแกนนำ 4 ฝ่าย เพื่อกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการ อำนวยการ กำกับ ติดตาม ประเมินผล สรุปรายงานต้นสังกัด การประสานงาน กับทุกภาคส่วน ที่เกี่ยวข้อง และสนับสนุนส่งเสริมการปฏิบัติงาน พิจารณาจัดทำมาตรการลงโทษและมาตรการเสริมแรง

สถานศึกษาดำเนินการ 4 ต้อง คือ

1. สถานศึกษาต้องมียุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดที่สอดคล้องกับสภาพของปัญหาและสถานการณ์ในพื้นที่ที่มีความรุนแรงต่างกัน
2. สถานศึกษาต้องมีแผนงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษาตลอดปีการศึกษา
3. สถานศึกษาต้องมีระบบข้อมูลการดำเนินงาน 4 ด้าน ได้แก่ ระบบด้านการป้องกัน ระบบด้านการเฝ้าระวัง ระบบด้านการดูแลช่วยเหลือ และระบบด้านการบริหารจัดการ
4. สถานศึกษาต้องมีเครือข่ายการประสานงานทำงานระหว่างนักเรียน/นักศึกษา ครู/อาจารย์ ผู้ปกครอง ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และผู้นำด้านศาสนา

สถานศึกษาดำเนินการ 2 ไม่ คือ

1. สถานศึกษาไม่ปกปิดข้อมูล กลุ่มเสพ กลุ่มติด และกลุ่มค้ายาเสพติด
2. สถานศึกษาไม่ผลักปัญหา ไม่ไล่เด็กเรียน/นักศึกษาออกจากสถานศึกษา โดยให้นำไปบำบัดรักษา เมื่อหายแล้วให้กลับมาเรียนได้ตามปกติ

การส่งผลงาน

สถานศึกษาต้องส่งผลงานขอรับการประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยเสพติดและอบายมุขต่อเนื่อง ติดต่อกันทุกปี แบ่งการประเมินเป็น 1) ระดับเงิน 2) ระดับทอง 3) ระดับเพชร 4) รักษามาตรฐานระดับเพชรปีที่ 1 - 3 เมื่อสถานศึกษาผ่านเกณฑ์การประเมินรักษามาตรฐานระดับเพชรปีที่ 3 จะได้รับมอบ “ป้ายสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยเสพติด และอบายมุข” หากไม่ดำเนินการต่อเนื่องต้องเริ่มขอรับการประเมินฯ ตั้งแต่ระดับเงินใหม่ ยกเว้นขอรับการประเมินฯ ต่อเนื่องแล้วผลการประเมินไม่ผ่าน สามารถขอรับการประเมินระดับเดิมที่ผลงานไม่ผ่านได้ เช่น ปีการศึกษา 2563 ขอรับการประเมินระดับทอง แต่ผลการประเมินฯ ระดับเขตหรือระดับจังหวัดไม่ผ่าน ดังนั้น ปีการศึกษา 2564 สามารถขอรับการประเมินในระดับทองได้ เป็นต้น

3. การคัดเลือกสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อรับรางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน¹² (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ)

เป็นกระบวนการดำเนินงาน ดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา อาทิ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองชุมชน ผู้บริหารครูทุกคน ฯลฯ อย่างเป็นระบบ ที่มีขั้นตอน 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. การคัดกรองนักเรียน
3. การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน
5. การส่งต่อ

จากขั้นตอนข้างต้น จะเห็นได้ว่า มาตรการที่ 6 การดูแลช่วยเหลือนักเรียน/นักศึกษาไม่ให้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของ 7 มาตรการ เพื่อสถานศึกษาปลอดภัยเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นส่วนหนึ่งของการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ในกระบวนการการดูแลช่วยเหลือนักเรียน/นักศึกษาของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

4. โครงการรณรงค์และป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด TO BE NUMBER ONE¹³

(กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างกระแสค่านิยมและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตใจในกลุ่มเยาวชนไม่ให้ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด
2. เพื่อพัฒนาศักยภาพและคุณภาพเยาวชนให้เป็นคนรุ่นใหม่ที่มีเชื่อมั่นและภาคภูมิใจในตนเอง
3. เพื่อสนับสนุนเยาวชนและชุมชนให้จัดกิจกรรมสร้างสรรค์โดยการสนับสนุนของสังคม
4. เพื่อสร้างความเข้าใจและยอมรับผู้มีปัญหายาเสพติด โดยให้โอกาสกลับมาเป็นคนดีของสังคม
5. เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มประชาชนและเยาวชนทั่วไป โดยมี ยุทธศาสตร์การดำเนินงาน ดังนี้

1. การรณรงค์ปลูกจิตสำนึกและสร้างกระแสค่านิยมที่เอื้อต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
2. การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตใจให้แก่เยาวชน
3. การสร้างและพัฒนาเครือข่ายเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

โดยบูรณาการเชื่อมโยงกับการดำเนินงาน 7 มาตรการ เพื่อสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มาตรการที่ 6 การดูแลช่วยเหลือนักเรียน/นักศึกษาไม่ให้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในกิจกรรมศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น (Friend Corner) ในการให้คำแนะนำปรึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อนได้

5. โครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้สารเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. แห่งประเทศไทย)¹⁴

(สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)

มีเป้าหมายของหลักสูตร D.A.R.E. คือ การให้นักเรียนเกิดการต่อต้านการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และ การใช้สารเสพติดอื่น ๆ รวมถึงพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงในเด็กวัยรุ่น มีครูตำรวจ D.A.R.E. ทำหน้าที่สอนในหลักสูตรและแต่งเครื่องแบบทุกครั้งเมื่อเข้าทำการสอน สอนครั้งละ 1 ห้องเรียน สอนบทเรียนละ 1 ชั่วโมง ตามเนื้อหาหลักสูตร (10 + 3 บทเรียน) ใช้ระยะเวลาการสอนทั้งสิ้น 10 สัปดาห์ต่อ 1 ภาคการศึกษา กำหนดให้ครูตำรวจ D.A.R.E. 1 คน สอนอย่างน้อย 2 ห้องเรียน ต่อ 1 ภาคการศึกษา

เป้าหมายของหลักสูตร D.A.R.E. ทั้งหลักสูตร คือ การลด/ขจัดการเสพติด บุหรี่ และยาเสพติดอื่น ๆ รวมทั้งการใช้พฤติกรรมที่รุนแรงของวัยรุ่น โดยมีหลักสูตรสอนในระดับ

- ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6
- ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (เกี่ยวข้องกับหลักสูตรของชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6)
- ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (หลักสูตรเสริม)

หลักสูตรสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาความสามารถที่จำเป็นสำหรับนักเรียนในการดูแลรับผิดชอบชีวิตของตนเอง โดยเน้นไปที่การใช้ยาเสพติดเป็นพิเศษ และมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. นักเรียนจะเข้าใจถึงความเสี่ยงทางด้านร่างกาย ความรู้สึก สังคม กฎหมาย และผลกระทบของการเสพติด บุหรี่ ภัย และสารระเหยที่มีต่อสมองและร่างกายที่กำลังพัฒนา

2. นักเรียนจะเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของความเชื่อโดยทั่วไปของเพื่อนในชั้นเรียนกับข้อมูลจากสถาบันแห่งชาติเกี่ยวกับการใช้ยาเสพติดประเภทต่าง ๆ และแก้ไขความเข้าใจ/ความเชื่อที่คลาดเคลื่อนเกี่ยวกับจำนวนของเพื่อนที่ไม่ใช้ยาเสพติด

3. นักเรียนจะมีความรู้เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับกิจกรรมที่ดีต่าง ๆ ที่พวกเขาสามารถทำได้ในโรงเรียนและชุมชน (พฤติกรรมที่ดีต่อสังคม) ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการใช้ยาเสพติด และนักเรียนจะเลือกทำกิจกรรมที่ดีเหล่านั้นแทนการใช้ยาเสพติด

4. นักเรียนจะเข้าใจว่ากลยุทธ์ในการปฏิเสธ ทักษะในการสื่อสารที่ดี รวมทั้งทักษะในการแสดงออกอย่างมั่นใจ และการโต้ตอบเป็นอย่างไร และสามารถประยุกต์ใช้ทักษะเหล่านั้นในลักษณะที่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริงต่าง ๆ ได้

เนื้อหาหลักสูตร D.A.R.E (10+3 บทเรียน)¹⁵ มีดังนี้

บทที่ 1 วัตถุประสงค์และภาพรวมของหลักสูตร D.A.R.E. เป็นการแนะนำโครงการ D.A.R.E. ประเทศไทย ให้กับเด็กนักเรียนในช่วงแรก อธิบายถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตร D.A.R.E. เมื่อจบชั่วโมง การสอนนักเรียนสามารถเข้าใจสาระสำคัญของหลักสูตร D.A.R.E. และอธิบายขั้นตอนรูปแบบการตัดสินใจ แบบ D.A.R.E. ได้

บทที่ 2 บุหรี่กับนักเรียน เป็นการเปลี่ยนความเชื่อของเด็กนักเรียนให้รู้ความจริงว่าเด็กนักเรียนส่วนใหญ่ไม่สูบบุหรี่ เพื่อช่วยเด็กนักเรียนให้สามารถพัฒนาความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับบุหรี่และผลร้ายของบุหรี่ เมื่อผ่านการเรียนบทนี้แล้ว เด็กนักเรียนสามารถระบุผลร้ายของบุหรี่ที่มีต่อร่างกาย และสามารถเลือกรูปแบบการตัดสินใจแบบ D.A.R.E. เมื่อถูกชักชวนให้สูบบุหรี่ได้

บทที่ 3 ม่านควัน เพื่อให้เด็กนักเรียนเรียนรู้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผลร้ายของกัญชา ซึ่งเป็นการบริโภคอีกชนิดหนึ่ง รวมทั้งความแตกต่างของพืชกัญชาในบุหรี่และกัญชาที่ส่งผลร้ายต่อร่างกายอีกด้วย

บทที่ 4 เหล้ากับนักเรียน เพื่อให้เด็กนักเรียนได้เรียนรู้ข้อเท็จจริงและผลกระทบของการดื่มเหล้าที่มีต่อสมองและร่างกาย สามารถเลือกรูปแบบการตัดสินใจแบบ D.A.R.E. เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ การถูกชวนให้ดื่มเหล้า

บทที่ 5 ความจริง เด็กนักเรียนได้เรียนรู้ความจริงและผลกระทบที่เกิดจากโฆษณาเหล้า นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสารระเหย เหล้า เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และยาเสพติดอื่น ๆ บทเรียนนี้เด็กนักเรียนจะได้ทำกิจกรรมแข่งขันผลัดกันตอบ โดยระบุผลร้ายจากยาเสพติดประเภทต่าง ๆ และระบุกิจกรรมสร้างสรรค์ที่ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด

บทที่ 6 รากฐานของมิตรภาพ นักเรียนได้เรียนรู้คุณสมบัติของเพื่อนที่ดีและเพื่อนที่ไม่ดี ความหมายของแรงกดดันจากเพื่อนและการแสดงบทบาทสมมติ โดยใช้รูปแบบการตัดสินใจแบบ D.A.R.E. เพื่อโต้ตอบแรงกดดันจากเพื่อนประเภทต่าง ๆ

บทที่ 7 การรวมทุกสิ่งเข้าด้วยกัน การฝึกทักษะการปฏิเสธยาเสพติด หลีกเลี่ยงความรุนแรง/สถานการณ์เสี่ยงเพื่อดูแลรับผิดชอบชีวิตตนเอง โดยใช้รูปแบบการโต้ตอบแบบมั่นใจ และแสดงความสามารถในการประยุกต์ใช้ขั้นตอนการตัดสินใจได้

บทที่ 8 การกระทำของแต่ละคน การอธิบายถึงแรงกดดันจากภายในที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการใช้ยาเสพติด ทบทวนบทเรียนหลักสูตร D.A.R.E. เพื่อนำข้อมูลมาเขียนเรียงความ D.A.R.E

บทที่ 9 ฝึก ฝึก และฝึก เป็นการประยุกต์ใช้รูปแบบการตัดสินใจแบบ D.A.R.E. วิธีการดูแลรับผิดชอบตนเอง และการโต้ตอบอย่างมั่นใจในสถานการณ์เสี่ยงสำหรับการใช้ชีวิตประจำวันของเด็กนักเรียน

บทที่ 10 กิจกรรมพิเศษ การจัดกิจกรรมวันปิดโครงการ D.A.R.E. ประเทศไทย เป็นการสร้างความภาคภูมิใจให้กับนักเรียน D.A.R.E. โดยเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการฯ มาเป็นเกียรติในงาน เช่น ผู้บริหารโรงเรียน คุณครูประจำชั้น ผู้ปกครองของเด็กนักเรียน ผู้บังคับบัญชาของครูตำรวจ D.A.R.E. และหน่วยงานที่สนับสนุนโครงการ D.A.R.E. ประเทศไทย ในพิธีปิดจะมีการอ่านคำปฏิญาณของนักเรียน D.A.R.E. การแสดงของนักเรียน D.A.R.E. และการมอบประกาศนียบัตรให้แก่เด็กนักเรียน D.A.R.E.

หมายเหตุ แต่ครูตำรวจ D.A.R.E. อาจสอนเสริมหลักสูตรวิชาดังนี้ เพิ่มเติมได้นอกจากหลักสูตร 10 ชั่วโมง เป็น 13 ชั่วโมง

1. การป้องกันอาชญากรรมด้วยตนเอง นักเรียนสามารถหลีกเลี่ยงภัยจากการก่ออาชญากรรม สาเหตุของการเกิดอาชญากรรม รู้วิธีหลีกเลี่ยงอาชญากรรม สถานการณ์การก่ออาชญากรรมในปัจจุบัน
2. ความรู้เกี่ยวกับการจราจร ความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน รู้กฎจราจรที่เกี่ยวข้อง รู้เรื่องเกี่ยวกับเครื่องหมายจราจรที่สำคัญ รู้มาตรการการขับขี้อย่างปลอดภัย การแก้ปัญหาเบื้องต้นเมื่อประสบอุบัติเหตุ
3. โรงพักของเรา เด็กนักเรียนได้เรียนรู้ระบบการทำงานของตำรวจ วิธีติดต่อกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ รวมถึงระบบงานยุติธรรมเบื้องต้น

โดยเนื้อหาของหลักสูตร บทที่ 4 เหล้ากับนักเรียน มีความเชื่อมโยงและบูรณาการกับมาตรการที่ 4 การสอดแทรกเรื่องเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในการเรียนการสอนและกิจกรรมนอกหลักสูตร

6. โครงการวันงดดื่มสุราแห่งชาติ

(สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กรมควบคุมโรค)

ความเป็นมา

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2551 กำหนดให้วันเข้าพรรษาของทุกปี เป็น “วันงดดื่มสุราแห่งชาติ” โดยถือโอกาสช่วงวันเข้าพรรษา ส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรมอันดีงามด้วยการลด ละ เลิกการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จึงได้จัดให้มีกิจกรรมรณรงค์วันงดดื่มสุราแห่งชาติเป็นประจำทุกปี เพื่อรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจผลกระทบจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมไปถึงปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในกิจกรรมได้กำหนดให้มีการมอบรางวัลให้แก่บุคคล และองค์กรที่มีผลการดำเนินงานดีเด่นด้านการป้องกันควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อเป็นการยกย่องเชิดชูเกียรติ ส่งเสริมและเผยแพร่เกียรติคุณให้แก่บุคคลและองค์กรที่ปฏิบัติงานด้านการป้องกันควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทั้งภาครัฐและเอกชน มีผลงานด้านการป้องกันและควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นที่โดดเด่น ได้รับการยอมรับจากภาครัฐและประชาชน และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชนในการป้องกันควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมไปถึงสนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชนงดดื่มสุราในช่วงเทศกาลเข้าพรรษา อันจะเป็นพื้นฐานในการที่จะเลิกดื่มเหล้าตลอดไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อยกย่องและเชิดชูเกียรติให้แก่บุคคลและองค์กรที่ปฏิบัติงานด้านการป้องกันควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทั้งภาครัฐและเอกชนที่โดดเด่นได้รับการยอมรับจากภาครัฐและประชาชน
2. เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ชื่อเสียง เกียรติคุณให้แก่บุคคลและองค์กรที่ปฏิบัติงานด้านการป้องกันควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทั้งภาครัฐและเอกชน

การเชิดชูเกียรติ

1. ผู้ที่ได้รับรางวัลบุคคลและองค์กรที่ดำเนินการดีเด่นด้านการป้องกันควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จะได้รับโล่ประกาศเกียรติคุณจากพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี กรมหมื่นสุทธนารีนาถ
2. ผู้ที่ได้รับคะแนนที่ผ่านเกณฑ์ 80 คะแนน จะได้รับประกาศเกียรติคุณเพื่อเป็นขวัญกำลังใจ โดยเสนอให้ปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้ลงนามในประกาศ และส่งให้คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จังหวัดเป็นผู้มอบรางวัล

กลุ่มเป้าหมาย

บุคคลและองค์กรที่ปฏิบัติงานด้านการป้องกันควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทั้งภาครัฐและเอกชน ที่มีการทำงานด้านการป้องกันและควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นที่โดดเด่น ได้รับการยอมรับจากภาครัฐและประชาชน

รายละเอียดผู้ที่ได้รับคัดเลือก

1. บุคคล ที่เสนอชื่อเพื่อรับรางวัลการดำเนินงานดีเด่นด้านการป้องกันควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ต้องมีผลงานด้านการป้องกันและควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นที่โดดเด่นได้รับการยอมรับจากภาครัฐและประชาชน สอดคล้องตามเกณฑ์ และต้องไม่เคยได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติในวันงดดื่มสุราแห่งชาติมาก่อน
2. องค์กรที่เสนอชื่อเพื่อรับรางวัลการดำเนินงานดีเด่นด้านการป้องกันควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ต้องมีผลงานด้านการป้องกันและควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นที่โดดเด่น ได้รับการยอมรับจากภาครัฐและประชาชน สอดคล้องตามเกณฑ์ และต้องไม่เคยได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติในวันงดดื่มสุราแห่งชาติมาก่อน

ประเภทรางวัล จำนวน 40 รางวัล มีรายละเอียด ดังนี้

1. รางวัลบุคคลที่ดำเนินการดีเด่นด้านการป้องกันควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จำนวน 15 รางวัล ดังนี้
  - 1.1 บุคลากรส่วนราชการ รวมถึงบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
  - 1.2 ภาคเอกชน/เครือข่ายต่างๆ/บุคลากรศาสนา

- 1.3 บุคลากรสถาบันการศึกษา ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา ทุกสังกัด
- 1.4 บุคลากรสถาบันการศึกษา ระดับอาชีวศึกษา อุดมศึกษา ทุกสังกัด
- 1.5 เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์/เจ้าหน้าที่สื่อมวลชนเครือข่ายต่าง ๆ/บุคลากรศาสนา
2. องค์กรที่ดำเนินการดีเด่นด้านการป้องกันควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จำนวน 15 รางวัล ดังนี้
  - 2.1 ส่วนราชการ รวมถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
  - 2.2 ภาคเอกชน/เครือข่ายต่าง ๆ/ภาคประชาสังคม/ศาสนา
  - 2.3 สถาบันการศึกษา ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา ทุกสังกัด
  - 2.4 สถาบันการศึกษา ระดับอาชีวศึกษา อุดมศึกษา ทุกสังกัด
  - 2.5 หน่วยงานประชาสัมพันธ์/สื่อสารมวลชน
3. ศิลปิน ดาราที่ดำเนินการดีเด่นด้านการป้องกันควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จำนวน 10 รางวัล

7. โรงเรียนคำพอสอน¹⁶ (สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า (สคล.))

โรงเรียนคำพอสอน เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาอบายมุข เหล้า เบียร์ เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และบุหรี ด้วยการบูรณาการเข้าสู่ระบบการศึกษา โดยน้อมนำคำสอนที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระราชทานให้แก่ปวงชนชาวไทย มาสู่ภาคปฏิบัติ และเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนให้เยาวชนไทยเติบโตเป็นพลเมืองที่มีความภาคภูมิใจในตนเอง (Self esteem) มีศีลธรรมเป็นภูมิคุ้มกันมิให้ตกเป็นทาสเหล้า เบียร์ เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ทุกชนิดและบุหรี นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ โครงการโรงเรียนคำพอสอน ได้ัญเชิญคำสอนหรือพระบรมราโชวาทที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานแก่ปวงชนชาวไทย มาเป็นหลักการและกลไก ประกอบด้วย

1. บ ว ร
2. กระแสพระราชดำรัสที่ทรงเน้นนำ...“ให้ครูรักเด็กและเด็กรักครู”...
3. พระบรมราโชวาทเกี่ยวกับเยาวชน และการดำเนินชีวิต

โดยโครงการโรงเรียนคำพอสอนได้ออกแบบแนวทาง ให้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ในโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้นักเรียนไว้รับมือกับสภาพปัญหาอบายมุขล้นเมือง ที่ล่อหลอกให้เยาวชนเป็นเหยื่อตั้งแต่อายุน้อย เพื่อให้เสพติดใจ และกลายเป็นลูกค้ายะยะยาว นอกจากนั้นโรงเรียนคำพอสอนยังบูรณาการกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับ Active Learning และนีโอฮิวแมนนิส เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับเด็ก ๆ

1. บ ว ร

บ้าน เป็นกิจกรรมสร้างสังคม สิ่งแวดล้อม ให้เป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียน โดยเริ่มต้นที่โรงเรียน ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นภูมิคุ้มกันให้แก่เด็กนักเรียน เพราะโรงเรียนเป็นบ้านหลังที่ 2 ของเด็กๆ (มีภาคปฏิบัติ 10 ข้อ)

ปฏิบัติการ 10 ข้อ ในด้าน บ

- 1) งดรับการสนับสนุนทุกรูปแบบจากธุรกิจเหล้า เบียร์ บุหรี เพราะเป็นการโฆษณาแฝงต่อเยาวชน
- 2) ประกาศเป็นนโยบายของโรงเรียน โรงเรียนคำพอสอน โดยให้นักเรียน ครู ผู้ปกครอง ชุมชนรับรู้
- 3) มีคณะกรรมการขับเคลื่อนโรงเรียนคำพอสอน ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน พระ ครู ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และตัวแทนนักเรียน
- 4) การจัดกิจกรรมของโรงเรียนหรือการใช้สถานที่โรงเรียนจัดงานต่าง ๆ ต้องปลอดเหล้า เบียร์ บุหรี 100%
- 5) ติดป้าย โรงเรียนคำพอสอน ที่หน้าโรงเรียนให้ชุมชนรับรู้ (สคล. จัดส่งให้)
- 6) ขอความร่วมมือร้านค้าในชุมชนเป็น “เครือข่ายร้านค้าโรงเรียนคำพอสอน” ขอให้งดขายเหล้า เบียร์ บุหรี วันพระ และปฏิบัติตามกฎหมายคือ ไม่ขายให้เด็ก อย่างน้อย 1 ร้าน (สคล. มีป้ายให้ร้านค้า)

7) การประชุมผู้ปกครอง แต่ละภาคเรียนมีกิจกรรมให้ความรู้ วรรณคดีและยกย่องผู้ปกครองที่ลด ละ เลิก เหล้า เบียร์ เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ทุกชนิดและบุหรี และร้านค้าที่งดขายเหล้า เบียร์ เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ทุกชนิด และบุหรี ในวันพระ และที่ไม่ขายให้เด็กตามกฎหมาย ทำเป็นวัฒนธรรมของโรงเรียนทุกปีการศึกษาเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้ลูก ๆ

8) วรรณคดีให้ผู้ปกครองรับประทานอาหารมังสวิรัตในวันพระเพื่อถวายเป็นพระราชกุศล แต่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

9) วรรณคดีและยกย่องครู บุคลากรในโรงเรียน เช่น ครู นักการภารโรง หรืออื่น ๆ ที่ ลด ละ เลิก เหล้า เบียร์ บุหรี อบายมุขอื่น ๆ ได้ ให้เป็นแบบอย่างต่อนักเรียนทุกปีการศึกษา

10) มีกิจกรรมวรรณคดี และยกย่องนักเรียนที่ประพฤติตน ละ เลิก หรือปลอดเหล้า เบียร์ บุหรี ทุกปีการศึกษา **วัด** เป็นกิจกรรมทางศีลธรรม สามารถเริ่มต้นได้ที่โรงเรียนด้วยศีล 5 (ซึ่งผลจะเชื่อมโยงกับ บ “บ้าน”) ที่ต้องเร่งบ่มเพาะอย่างต่อเนื่องจนงอกงามเป็นปัจจัยการเกิด “สติ” ไว้ป้องกันตนตลอดชีพ (มีภาคปฏิบัติ 5 ข้อ)

ปฏิบัติการ 5 ข้อ ในด้าน ว

1) มีกิจกรรมส่งเสริมการปฏิบัติศีล 5 ในคณะครู นักเรียน ผู้ปกครอง ด้วยวิธีการทบทวนศีล 5 อย่างน้อยวันละ 1 ครั้ง เพื่อให้ศีล 5 เป็นสติดำเนินชีวิตของแต่ละวัน โดยสามารถนำตารางทบทวนศีล 5 เป็นเครื่องมือ (ดังตัวอย่างหน้าถัดไป)

2) ส่งเสริมให้รับประทานอาหารมังสวิรัตในวันพระ เพื่อรักษาศีลข้อ 1 และเพื่อสุขภาพน้อมถวายเป็นพระราชกุศลแต่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

3) มีกิจกรรมวรรณคดีให้ผู้ปกครองงดเหล้า เบียร์ บุหรี ทุกวันพระ และนำเงินนั้นออมเป็นทุนการศึกษาให้ลูก

4) มีกิจกรรมพี่สอนน้อง 2 กิจกรรม หรือตามความเหมาะสมที่ทำได้จริง

- ให้พี่สอนน้องเรื่องพิชภัย เหล้า บุหรี เกมส์ การพนัน โดยให้พี่ออกแบบกิจกรรมโดยมีครูเป็นที่ปรึกษา
- ให้พี่สอนการบ้านน้อง
- หรืออื่น ๆ ที่ทำให้เกิดความเกื้อกูลกันระหว่างรุ่นพี่และรุ่นน้อง

โรงเรียน เป็นกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ทำดี ละชั่ว (เหล้า เบียร์ บุหรี) และความเสื่อมอื่น ๆ (ซึ่งผลเชื่อมโยงกับ ว “วัด”) คือสติที่เกิดจากการปฏิบัติศีล 5 อย่างต่อเนื่อง จนเป็น ปัจจัยให้เกิด “ปัญญา” ไว้ป้องกันตนตลอดชีพ อย่างยั่งยืน (มีภาคปฏิบัติ 3 ข้อ)

ปฏิบัติการ 3 ข้อ ในด้าน ร

1) บูรณาการกับวันสำคัญในโรงเรียน เช่น วันเปิดเทอม/วันเข้าพรรษา/วันแม่วันพ่อ/วันเยาวชนแห่งชาติ/วันเด็ก

2) บูรณาการกับลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ตามกิจกรรมจากคู่มือโรงเรียนคำพ่อสอน

3) โครงการคุณธรรม โดยเป็นโครงการคุณธรรมที่มีเป้าหมายเพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาเหล้า เบียร์ เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ทุกชนิดและบุหรี ในโรงเรียน ครอบคลุม ชุมชนอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยดูบริบทความพร้อมของโรงเรียน

การเรียนรู้ 4 ชั้น

ชุดกิจกรรมโรงเรียนคำพ่อสอน

ขั้นที่ 1 ให้ครูรักเด็กและเด็กรักครู

เป็นการน้อมนำกระแสพระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมาเปิดประตูใจ ทั้งครูและเด็ก โดยใช้วิธีการตามแนวনীโอฮิวแมนนิส คือ ใช้คำพูดด้านบวก การยิ้ม ชม สบตา สัมผัส สวัสดิ์ และลมหายใจที่ยาว ซึ่งมีผลต่อคลื่นสมอง อารมณ์ และการเรียนรู้ และการพูดด้านบวกพร้อมกันทุกครั้ง ก่อนการเรียนรู้เป็นการใส่ข้อมูลเพื่อบันทึกเป็นข้อมูลไปที่จิตใต้สำนึก โดยมีครูเป็นปัจจัยสำคัญ และถ้ามีการทำอย่างต่อเนื่องจะมีผลต่อพฤติกรรมนักเรียน

ขั้นที่ 2 การเรียนรู้

เป็นการเรียนรู้ในลักษณะของ Active Learning เช่น นักเรียนได้คิด วิเคราะห์ แสดงความคิดเห็น สสำรวจ แสวงหาความรู้ ได้ฝึกทักษะการแก้ปัญหา แบ่งปัน จิตอาสา และเป็นการแก้ปัญหาจริงในชีวิตประจำวัน

ขั้นที่ 3 คำถามต่อยอดการเรียนรู้

เป็นการใช้คำถามปลายเปิดเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้สึก ความคิดเห็น ความรู้ คำถาม เพื่อวิเคราะห์ สังเคราะห์การเรียนรู้และฝึกให้เด็กตั้งคำถาม เพื่อไม่ให้เชื่ออะไรง่าย ๆ ตามหลักกาลามสูตรของพระพุทธเจ้า ครูต้องพร้อมเรียนรู้ ไตร่ตรองคำถามของเด็กอย่างจริงจัง แม้เป็นคำถามที่แปลก ๆ ซึ่งอาจมีคำตอบจากส่วนลึกของความคิด จิตใจของเด็ก จากคำถามนั้น ๆ ก็ได้ และชื่นชมในคำถามของเด็ก ๆ

ขั้นที่ 4 ขยายผลความรู้สู่ความดี

เป็นการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปสู่ภาคปฏิบัติจริง เช่น นำความรู้ไปแก้ปัญหา สอนน้อง หรือไปช่วยเหลือผู้อื่น จะทำให้เด็ก ๆ เกิดความภาคภูมิใจ โดยเฉพาะเมื่อได้รับความชื่นชมจากครู

ขั้นตอนปฏิบัติการสู่ความเป็นเครือข่ายโรงเรียนคำพ่อสอน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ยังประทับอยู่กับคนไทย ถ้าเราร่วมกันสานต่อคำสอนของพระองค์ท่าน เพื่อช่วยกันบ่มเพาะพัฒนาลูกหลานไทย คนไทยให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นตามพระราชปณิธานของพระองค์ท่านที่ทรงงานเพื่อประชาชนตลอด 70 ปีแห่งการครองราชย์ โดยมีขั้นตอนเบื้องต้นการขับเคลื่อนโรงเรียนคำพ่อสอน ดังนี้

1. ระเบิดมาจากข้างใน

1.1 ประชุมชี้แจง แลกเปลี่ยนความคิดเห็นคณะครู ผู้ปกครอง นักเรียน สัมครเป็นคณะทำงานด้วยความสมัครใจ

2. ปฏิบัติเป็นองค์กรรวมต่อเนื่องเป็นวิถีของโรงเรียน

2.1 สสำรวจข้อมูลสภาพปัญหาเหล่า เปียร์ เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ทุกชนิด บุหรี่ ในโรงเรียนและครอบครัวนักเรียน เช่น สสำรวจจำนวนคนที่มีพฤติกรรมการดื่ม สูบ ในครู บุคลากรในโรงเรียน นักเรียน ผู้ปกครอง

2.2 ประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกในโรงเรียนทุกภาคส่วนรับรู้ และร่วมมือกัน

2.3 เปิดเพลงชุด “เพลงดีดีที่โรงเรียนคำพ่อสอน” ในช่วงเช้า-พักกลางวัน หรือเวลาที่เหมาะสม โดยขอให้มีความถี่ เพื่อสร้างการเรียนรู้ผ่านเสียงเพลง (โครงการจะส่งแผ่นซีดีเพลงไปให้)

2.4 ติดป้ายโรงเรียนคำพ่อสอน (ที่โครงการส่งไปให้) บริเวณหน้าโรงเรียนให้บุคคลภายนอกรับรู้ชัดเจน

2.5 ปฏิบัติตามแนวทางกิจกรรมคู่มือโรงเรียนคำพ่อสอน 3 ด้าน ตามหลัก บ ว ร

3. สรุบบทเรียนเพื่อพัฒนาต่อ

เมื่อสิ้นปีการศึกษา มีการประชุมสรุบบทเรียนการดำเนินงาน โดยนำข้อมูลก่อน-หลัง ดำเนินโครงการมาประกอบ เพื่อศึกษาผลที่ปรากฏตามสภาพจริง

4. “สร้างความสุขร่วมกันในการทำประโยชน์ให้กับผู้อื่น”

4.1 ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินโครงการให้ภายในโรงเรียนและชุมชนรับรู้ แม้ยังไม่เกิดผลแต่เป็นความรับผิดชอบต่อสังคมร่วมกันของสมาชิกในโรงเรียน ชุมชน

4.2 แบ่งปันกำลังใจซึ่งกันและกันให้กับคณะทำงานที่อาสาขับเคลื่อนโรงเรียนคำพ่อสอน

5. จัดทำรายงานตามแนวทางที่โครงการกำหนด ส่งมายังโครงการ และทางโครงการจะพิจารณาเชิญโรงเรียนเพื่อมาประชุมสรุบบทเรียน แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และนำเสนอผลที่เกิดขึ้นตามสภาพจริง

8. โครงการโพธิสัตว์น้อยลูกของพ่อแม่เล็กเหล่า¹⁷ (สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า (สคล.))

เป็นหนึ่งในกิจกรรม ภายใต้โครงการโรงเรียนคำพ่อสอน ที่น้อมนำกระแสพระราชดำริด้านการศึกษาของ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร แปลงสู่ภาคปฏิบัติ ดังที่ได้บัญญัติไว้

1. ให้ครูรักเด็ก และให้เด็กรักครู
2. ให้ครูสอนเด็กให้มีน้ำใจต่อเพื่อน ไม่ให้แข่งขันกัน แต่ให้แข่งกับตัวเอง ให้เด็กที่เรียนเก่งกว่าช่วยสอนเพื่อน

ที่เรียนช้ากว่า

3. ให้ครูจัดกิจกรรมให้เด็กทำร่วมกัน เพื่อให้เห็นคุณค่าของความสามัคคี

แนวทางขับเคลื่อนโครงการ สำหรับผู้บริหาร

1. ผู้บริหารมีเจตนาขอความร่วมมือผู้ปกครอง ینگดเหล้าครบพรรษา หรืองดตลอดไป เพื่อลูก ครอบครัว และลดความเสี่ยงในการติดโควิด 19

2. เชิญชวนให้ครู บุคลากรในโรงเรียนงดเหล้าครบพรรษา หรืองดต่อเนื่อง

3. สนับสนุนให้ครูแกนนำ/คณะครูในโรงเรียนดำเนินกิจกรรมให้นักเรียนเขียนจดหมายสื่อรักขอพ่อแม่เล็กเหล่า ทั้งโรงเรียน หากพ่อแม่ไม่เต็มใจเขียนจดหมายขอบคุณ และสนับสนุนกิจกรรมที่สอนน้อง ๆ ต่อเนื่องตลอดพรรษา

4. เมื่อออกพรรษา เชิดชู ยกย่อง ให้กำลังใจ โดยมอบเกียรติบัตรหน้าเสาธง หรืออื่น ๆ ที่เหมาะสม ให้แก่

- ครอบครัวนักเรียนที่งดเหล้าครบพรรษา/งดตลอดไป
- ครู และบุคลากรในโรงเรียนที่งดเหล้าครบพรรษา/งดตลอดไป
- ครู/บุคลากร ที่ไม่ดื่มเหล้า เบียร์ และเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ทุกชนิด

แนวทางขับเคลื่อนโครงการ สำหรับครูผู้สอน

1. สร้างแรงบันดาลใจให้นักเรียนรุ่นพี่และเตรียมความพร้อมให้นักเรียนฝึกซ้อมตามคู่มือกิจกรรมที่สอนน้อง ช่วยพ่อแม่หยุดเหล้า เราจะหยุดโควิด-19 ไปสอนน้องชั้นเล็ก โดยจับคู่ชั้นเรียน เช่น ป.4 ไปสอนน้อง ป.2 โดยคุณครู พิจารณาตามความเหมาะสมในการจับคู่ชั้นเรียน (เว้นระยะห่างตามนโยบายโรงเรียน) และดำเนินกิจกรรมตามคู่มือตลอด เข้าพรรษา

2. เป็นที่ปรึกษา/ให้กำลังใจ/แนะนำนักเรียนในการดูแลพ่อแม่ที่งดเหล้า/ติดตามผลการงดเหล้าของผู้ปกครอง และสรุปผลส่งผู้บริหารโรงเรียน และส่งผลมายังโครงการ

3. มอบเมล็ดพันธุ์ผัก (ที่โครงการส่งไปให้) แก่ นักเรียนพี่และน้องคู่ออกพรรษา ร่วมกันปลูก และช่วยกันดูแล ตลอดพรรษา หรือให้นักเรียนนำไปปลูกร่วมกันกับครอบครัว “พ่อแม่ลูกปลูกด้วยกัน” หากมีผลผลิตก่อนออกพรรษา ให้นักเรียนเก็บผลผลิตไปมอบให้ผู้ปกครอง (ลูกทำเพื่อพ่อแม่)

4. ติดตามผลการงดเหล้าเข้าพรรษาของผู้ปกครอง พฤติกรรมนักเรียน และรายงานผลส่งหลังออกพรรษา

(ตามสภาพจริง)

แนวทางขับเคลื่อนโครงการสำหรับนักเรียน

1. ให้นักเรียนรุ่นพี่ศึกษาคู่มือกิจกรรมที่สอนน้องช่วยพ่อแม่หยุดเหล้า เราจะหยุดโควิด-19 โดยมีคุณครูเป็นที่ปรึกษา

2. ดำเนินกิจกรรมตามคู่มือตลอด 3 เดือนเข้าพรรษา โดยปรึกษาคุณครูแกนนำ

การหนุนเสริมจากโครงการ

ช่วงเข้าพรรษา : สื่อเพื่อการทำกิจกรรม

1. เมล็ดพันธุ์ผัก เพื่อใช้ในกิจกรรมที่สอนน้องช่วยพ่อแม่หยุดเหล้า เราจะหยุดโควิด-19
2. สื่อรณรงค์ เช่นแบนเนอร์ สติกเกอร์ เสื้อ หน้ากากผ้า (สำหรับผู้บริหารและครูแกนนำ)

หลังออกพรรษา

1. เกียรติบัตรสำหรับผู้เข้าร่วมในทุกกลุ่ม (หลังจากรายงานผลตามสภาพจริงกลับมา ในเวลาที่กำหนด)
2. กระปุกออมสิน และขวดน้ำ “สื่อรักให้พักเหล่า” สำหรับนักเรียนที่มีความกตัญญูต่อพ่อแม่
3. เชิญเข้าร่วมถอดบทเรียนและแลกเปลี่ยนผลที่เกิดขึ้น จากการขับเคลื่อนโครงการอย่างต่อเนื่องของโรงเรียน

จนออกพรรษา

4. งานวิจัยติดตามผล โดยคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และสรุปผลโครงการที่ทุกโรงเรียนรายงานกลับมา

9. โครงการ “ครูดีไม่มีอบายมุข”¹⁸ (สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า (สคล.))

จุดมุ่งหมาย

ครูดีไม่มีอบายมุข เป็นโครงการความร่วมมือระหว่างสำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า (สคล.) ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (มจร.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เครือข่ายโรงเรียนคำพ่อสอน และเครือข่ายครูดีไม่มีอบายมุข ปีที่ 1 - 9 เพื่อยกย่อง เชิดชูเกียรติบุคลากรทางการศึกษา ที่ไม่มีอบายมุขหรือสามารถลดละเลิกอบายมุข รวมทั้งสามารถสร้างผลงานที่เป็นประโยชน์ช่วยเหลือให้บุคคลอื่น ๆ ลด ละ เลิกอบายมุขได้

กลุ่มเป้าหมาย

บุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน

ประเภทผู้สมัคร

“บุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา” หมายความว่า ผู้บริหารการศึกษา รวมทั้งผู้สนับสนุนการศึกษา ซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ให้บริการ หรือปฏิบัติงานเกี่ยวเนื่องกับการจัดกระบวนการเรียนการสอน การนิเทศ และการบริหารการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาต่าง ๆ

“ผู้บริหารสถานศึกษา” หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่ง ทั้งของภาครัฐ และภาคเอกชน

“ครูผู้สอน” หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษา ทั้งของรัฐและเอกชน

“อื่น ๆ” หมายความว่า บุคลากรที่ทำหน้าที่สอน ไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ เป็นเวลาติดต่อกัน ไม่น้อยกว่า 1 ปีการศึกษา

ประเภทรางวัลเชิดชูเกียรติ

1) โล่ประกาศเกียรติคุณครูดีไม่มีอบายมุข (ตนเองปลอดอบายมุขแล้วยังทำประโยชน์ช่วยให้ผู้อื่นปลอดจากอบายมุข)

2) เกียรติบัตรครูดีไม่มีอบายมุข (ตนเองปลอดอบายมุขเป็นตัวอย่างที่ดีแต่การทำประโยชน์ช่วยให้ผู้อื่นให้ปลอดอบายมุขยังไม่ถึงเกณฑ์)

คุณสมบัติผู้สมัคร

1) เป็นบุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน

2) เป็นผู้ประพฤติปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ ในชีวิตประจำวัน

3) ไม่เคยยุ่งเกี่ยวกับอบายมุข 6 หรือ เคยยุ่งเกี่ยวกับอบายมุข 6 แต่สามารถเลิกได้แล้วอย่างเด็ดขาด

4) เป็นผู้ที่มีผลงานทั้งใน และ/หรือ นอกโรงเรียนที่แสดงถึงความต่อเนื่องในการช่วยเหลือเยาวชน ครอบครัว และชุมชน ให้สามารถ ลด ละ เลิก อบายมุขต่าง ๆ ได้ โดยเน้นที่ เหล้า เบียร์ บุหรี่ และการพนันทุกรูปแบบ (เป็นผลงานย้อนหลังไม่เกิน 3 ปี)

5) ไม่เคยรับโล่ประกาศเกียรติคุณครูดีไม่มีอบายมุขมาก่อน (หากตรวจสอบพบว่าเคยได้รับจะถูกตัดสิทธิ์)

ກາດພູນວກ

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการจัดสถานที่ราชการและสวนสาธารณะที่อยู่ในกำกับดูแล
ปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย ระหว่างกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ
และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ

ในการจัดสถานที่ราชการและสวนสาธารณะที่อยู่ในกำกับดูแลปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย

โดยที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นปีที่ ๖๓
ในรัชกาลปัจจุบัน ให้ตราพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
และพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป กล่าวคือ มีผลใช้บังคับ
ตั้งแต่วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑

ในหมวดที่ ๒ ว่าด้วยคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มาตรา ๑๘ กำหนดให้มีคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นประธานกรรมการ และตามมาตรา ๑๙ กำหนดให้มีคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์จังหวัด ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๒๒ นอกจากนี้คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์กรุงเทพมหานครและคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จังหวัด ยังเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้ง
พนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๑๔

ในหมวด ๔ ว่าด้วยการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มาตรา ๒๑ กำหนดห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณดังต่อไปนี้ (๓)
สถานที่ราชการ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นร้านค้าหรือสโมสร (๓) สวนสาธารณะของทางราชการที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อนของประชาชนโดยทั่วไป อีกทั้งมาตรา ๓๑
ห้ามมิให้ผู้ใดบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณดังต่อไปนี้ (๓) สถานที่ราชการ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักส่วนบุคคล หรือสโมสร
หรือการจัดเลี้ยงตามประเพณี (๖) สวนสาธารณะของทางราชการที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อนของประชาชนโดยทั่วไป มาตรา ๓๒ กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณา
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งการโฆษณาหมายความรวมถึง การสื่อสารการตลาด ได้แก่ การกระทำกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขายสินค้า
บริการหรือภาพลักษณ์ซึ่งรวมถึง การประชาสัมพันธ์ การเผยแพร่ข่าวสาร ส่งเสริมการขาย การแสดงสินค้า การจัดหรือสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมพิเศษและ
การตลาดแบบตรงด้วย

ดังนั้น เพื่อให้การบังคับใช้และการปฏิบัติตามกฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่หน่วยงาน รวมถึงเจ้าหน้าที่และประชาชน
ที่มาใช้บริการมีสุขภาพที่ดี จึงได้ตกลงจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการจัดสถานที่ราชการและสวนสาธารณะที่อยู่ในกำกับดูแลปลอดเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์ตามกฎหมาย ดังนี้

- ๑. จัดให้สถานที่ราชการและสวนสาธารณะที่อยู่ในกำกับดูแลของทางราชการปลอดการขายและบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย
- ๒. งดการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกประเภท ในสถานที่ราชการและสวนสาธารณะที่อยู่ในกำกับดูแลของทางราชการ
- ๓. จัดให้มีการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉพาะในร้านค้าหรือสโมสรที่เปิดบริการเป็นประจําหรือถาวรและได้รับอนุญาตอย่างถูกต้องจากสถานที่
ราชการนั้น ๆ เท่านั้น ทั้งนี้ ห้ามมิให้มีการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์ และขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้เฉพาะในเวลาที่ถูกกฎหมาย
กำหนดเท่านั้น (๑๑.๐๐ น. - ๑๕.๐๐ น. และ ๑๗.๐๐ น. - ๒๕.๐๐ น.)

ให้ใช้ข้อตกลงฉบับนี้ตั้งแต่วันที่ลงนามเป็นต้นไป
ณ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๓

(นายแพทย์ไพจิตร วราชาติ)
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

(นายเสี่ยว อยู่สมุทร)
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
กระทรวงศึกษาธิการ

(นายสุกกร บัวสาย)
ผู้จัดการกองทุนสนับสนุน
การสร้างเสริมสุขภาพ

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการจัดสถานที่ราชการและสวนสาธารณะที่อยู่ในกำกับดูแล
ปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย ระหว่างกระทรวงสาธารณสุข
สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ

ในการจัดสถานที่ราชการและสวนสาธารณะที่อยู่ในกำกับดูแลปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย

*****

โดยที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นปีที่ ๖๓ ในรัชกาลปัจจุบัน ให้ตราพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป กล่าวคือ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑

ในหมวดที่ ๒ ว่าด้วยคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มาตรา ๑๔ กำหนดให้มีคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นประธานกรรมการ และตามมาตรา ๑๕ กำหนดให้มีคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จังหวัด ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๒๒ นอกจากนี้คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กรุงเทพมหานครและคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จังหวัด ยังเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๓๔

ในหมวด ๔ ว่าด้วยการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มาตรา ๒๗ กำหนดห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณดังต่อไปนี้ (๓) สถานที่ราชการ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นร้านค้าหรือสโมสร (๔) สวนสาธารณะของทางราชการที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อนของประชาชนโดยทั่วไป อีกทั้งมาตรา ๓๑ ห้ามมิให้ผู้ใดบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณดังต่อไปนี้ (๓) สถานที่ราชการ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักส่วนบุคคล หรือสโมสร หรือการจัดเลี้ยงตามประเพณี (๖) สวนสาธารณะของทางราชการที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อนของประชาชนโดยทั่วไป มาตรา ๓๒ กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งการโฆษณาหมายความรวมถึง การสื่อสารการตลาด ได้แก่ การกระทำกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขายสินค้า บริการหรือภาพลักษณ์ซึ่งรวมถึง การประชาสัมพันธ์ การเผยแพร่ข่าวสาร ส่งเสริมการขาย การแสดงสินค้า การจัดหรือสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมพิเศษและการตลาดแบบตรงด้วย

ดังนั้น เพื่อให้การบังคับใช้และการปฏิบัติตามกฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่หน่วยงาน รวมถึงเจ้าหน้าที่และประชาชนที่มาใช้บริการมีสุขภาพที่ดี จึงได้ตกลงจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการจัดสถานที่ราชการและสวนสาธารณะที่อยู่ในกำกับดูแลปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย ดังนี้

๑. จัดให้สถานที่ราชการและสวนสาธารณะที่อยู่ในกำกับดูแลของทางราชการปลอดการขายและบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย
๒. งดการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกประเภท ในสถานที่ราชการและสวนสาธารณะที่อยู่ในกำกับดูแลของทางราชการ
๓. จัดให้มีการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉพาะในร้านค้าหรือสโมสรที่เปิดบริการเป็นประจําหรือถาวรและได้รับอนุญาตอย่างถูกต้องจากสถานที่ราชการนั้น ๆ เท่านั้น ทั้งนี้ ห้ามมิให้มีการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์ และขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้เฉพาะในเวลาที่ถูกกฎหมาย

กำหนดทำขึ้น (๑๑.๐๐ น. - ๑๕.๐๐ น. และ ๑๗.๐๐ น. - ๒๕.๐๐ น.)

ให้ใช้ข้อตกลงฉบับนี้ตั้งแต่วันที่ลงนามเป็นต้นไป

ณ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๓

.....
(นายแพทย์ไพจิตร วราชิต)
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

.....
(นายพรหมสวัสดิ์ ทิพย์คงคา)
ปลัดสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

.....
(นายสุกอร์ บังสาย)
ผู้จัดการกองทุนสนับสนุน
การส่งเสริมสุขภาพ

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการจัดสถานที่ราชการและสวนสาธารณะที่อยู่ในกำกับดูแล
ปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย ระหว่างกระทรวงสาธารณสุข
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ
ในการจัดสถานที่ราชการและสวนสาธารณะที่อยู่ในกำกับดูแลปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย

*****

โดยที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นปีที่ ๖๓ ในรัชกาลปัจจุบัน ให้ตราพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป กล่าวคือ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑

ในหมวดที่ ๒ ว่าด้วยคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มาตรา ๑๔ กำหนดให้มีคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นประธานกรรมการ และตามมาตรา ๑๕ กำหนดให้มีคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จังหวัด ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๒๒ นอกจากนี้คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กรุงเทพมหานครและคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จังหวัด ยังเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๓๕

ในหมวด ๔ ว่าด้วยการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มาตรา ๒๗ กำหนดห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณดังต่อไปนี้ (๓) สถานที่ราชการ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นร้านค้าหรือสโมสร (๑) สวนสาธารณะของทางราชการที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อนของประชาชนโดยทั่วไป อีกทั้งมาตรา ๓๑ ห้ามมิให้ผู้ใดบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณดังต่อไปนี้ (๓) สถานที่ราชการ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักส่วนบุคคล หรือสโมสร หรือการจัดเลี้ยงตามประเพณี (๖) สวนสาธารณะของทางราชการที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อนของประชาชนโดยทั่วไป มาตรา ๓๒ กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งการโฆษณาหมายความรวมถึง การสื่อสารการตลาด ได้แก่ การกระทำกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขายสินค้า บริการหรือภาพลักษณ์ซึ่งรวมถึง การประชาสัมพันธ์ การเผยแพร่ข่าวสาร ส่งเสริมการขาย การแสดงสินค้า การจัดหรือสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมพิเศษและการตลาดแบบตรงด้วย

ดังนั้น เพื่อให้การบังคับใช้และการปฏิบัติตามกฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่หน่วยงาน รวมถึงเจ้าหน้าที่และประชาชนที่มาใช้บริการมีสุขภาพที่ดี จึงได้ตกลงจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการจัดสถานที่ราชการและสวนสาธารณะที่อยู่ในกำกับดูแลปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย ดังนี้

๑. จัดให้สถานที่ราชการและสวนสาธารณะที่อยู่ในกำกับดูแลของทางราชการปลอดการขายและบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย
๒. งดการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกประเภท ในสถานที่ราชการและสวนสาธารณะที่อยู่ในกำกับดูแลของทางราชการ
๓. จัดให้มีการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉพาะในร้านค้าหรือสโมสรที่เปิดบริการเป็นประจำหรือถาวรและได้รับอนุญาตอย่างถูกต้องจากสถานที่ราชการนั้น ๆ เท่านั้น ทั้งนี้ ห้ามมิให้มีการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์ และขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้เฉพาะในเวลาที่ยกกฎหมายกำหนดเท่านั้น (๑๑.๐๐ น. - ๑๕.๐๐ น. และ ๑๗.๐๐ น. - ๒๕.๐๐ น.)

ให้ใช้ข้อตกลงฉบับนี้ตั้งแต่วันที่ลงนามเป็นต้นไป
ณ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๓

.....
(นายแพทย์ไพจิตร วราชิด)
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

.....
(นายชินภัทร ภูมิรัตน)
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

.....
(นายสุภกร บัวสาย)
ผู้จัดการกองทุนสนับสนุน
การส่งเสริมสุขภาพ

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการจัดสถานที่ราชการและสวนสาธารณะที่อยู่ในกำกับดูแล
ปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย ระหว่างกระทรวงสาธารณสุข
กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ

ในการจัดสถานที่ราชการและสวนสาธารณะที่อยู่ในกำกับดูแลปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย

โดยที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นปีที่ ๖๓ ในรัชกาลปัจจุบัน ให้ตราพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป กล่าวคือ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑

ในหมวดที่ ๒ ว่าด้วยคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มาตรา ๑๔ กำหนดให้มีคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นประธานกรรมการ และตามมาตรา ๑๕ กำหนดให้มีคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จังหวัด ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๒๒ นอกจากนี้คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กรุงเทพมหานครและคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จังหวัด ยังเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๓๔

ในหมวด ๕ ว่าด้วยการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มาตรา ๒๗ กำหนดห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณดังต่อไปนี้ (๓) สถานที่ราชการ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นร้านค้าหรือสโมสร (๗) สวนสาธารณะของทางราชการที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อนของประชาชนโดยทั่วไป อีกทั้งมาตรา ๓๑ ห้ามมิให้ผู้ใดบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณดังต่อไปนี้ (๓) สถานที่ราชการ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักผ่อนบุคคล หรือสโมสร หรือการจัดเลี้ยงตามประเภทที่ (๖) สวนสาธารณะของทางราชการที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อนของประชาชนโดยทั่วไป มาตรา ๓๒ กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งการโฆษณาหมายความรวมถึง การสื่อสารการตลาด ได้แก่ การกระทำกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขายสินค้า บริการหรือภาพลักษณ์ซึ่งรวมถึง การประชาสัมพันธ์ การเผยแพร่ข่าว ส่งเสริมการขาย การแสดงสินค้า การจัดหรือสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมพิเศษและการตลาดแบบตรงด้วย

ดังนั้น เพื่อให้การบังคับใช้และการปฏิบัติตามกฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่หน่วยงาน รวมถึงเจ้าหน้าที่และประชาชนที่มาใช้บริการมีสุขภาพที่ดี จึงได้ตกลงจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการจัดสถานที่ราชการและสวนสาธารณะที่อยู่ในกำกับดูแลปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย ดังนี้

๑. จัดให้สถานที่ราชการและสวนสาธารณะที่อยู่ในกำกับดูแลของทางราชการปลอดการขายและบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย
๒. งดการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกประเภท ในสถานที่ราชการและสวนสาธารณะที่อยู่ในกำกับดูแลของทางราชการ
๓. จัดให้มีการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉพาะในร้านค้าหรือสโมสรที่เปิดบริการเป็นประจำหรือถาวรและได้รับอนุญาตอย่างถูกต้องจากสถานที่ราชการนั้น ๆ เท่านั้น ทั้งนี้ ห้ามมิให้มีการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์ และขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้เฉพาะในเวลาที่ถูกกฎหมายกำหนดเท่านั้น (๑๑.๐๐ น. - ๑๔.๐๐ น. และ ๑๗.๐๐ น. - ๒๔.๐๐ น.)

ให้ใช้ข้อตกลงฉบับนี้ตั้งแต่วันที่ลงนามเป็นต้นไป
ณ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑

.....
(นายแพทย์ไพจิตร วราษิต)
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

.....
(นายมานิต วัฒนเสน)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย
กระทรวงมหาดไทย

.....
(นายสุกกร บัวสาย)
ผู้จัดการกองทุนสนับสนุน
การสร้างเสริมสุขภาพ

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการจัดสถานที่ราชการและสวนสาธารณะที่อยู่ในกำกับดูแล
ปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย ระหว่างกระทรวงสาธารณสุข
กรุงเทพมหานคร และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ

ระหว่างกระทรวงสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร และกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ
ในการจัดสถานที่ราชการและสวนสาธารณะที่อยู่ในกำกับดูแลปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย

โดยที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นปีที่ ๖๑ ในรัชกาลปัจจุบัน ได้ตราพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป กล่าวคือ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑

ในหมวดที่ ๒ ว่าด้วยคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มาตรา ๑๔ กำหนดให้มีคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นประธานกรรมการ และตามมาตรา ๑๕ กำหนดให้มีคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จังหวัด ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๒๒ นอกจากนี้คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กรุงเทพมหานครและคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จังหวัด ยังเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๑๔

ในหมวด ๔ ว่าด้วยการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มาตรา ๒๘ กำหนดห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณดังต่อไปนี้ (๓) สถานที่ราชการ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นร้านค้าหรือสโมสร (๔) สวนสาธารณะของทางราชการที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อนของประชาชนโดยทั่วไป อีกทั้งมาตรา ๓๑ ห้ามมิให้ผู้ใดบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณดังต่อไปนี้ (๓) สถานที่ราชการ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักผ่อนบุคคล หรือสโมสร หรือการจัดเลี้ยงตามประเพณี (๖) สวนสาธารณะของทางราชการที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อนของประชาชนโดยทั่วไป มาตรา ๓๒ กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งการโฆษณาดังกล่าวรวมถึง การสื่อสารการตลาด ได้แก่ การกระทำกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขายสินค้าบริการหรือขายผลิตภัณฑ์ซึ่งรวมถึง การประชาสัมพันธ์ การเผยแพร่ข่าวสาร ส่งเสริมการขาย การแสดงสินค้า การจัดหรือสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมพิเศษและการตลาดแบบตรงด้วย

ดังนั้น เพื่อให้การบังคับใช้และการปฏิบัติตามกฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เสริมสร้างกมลลักษณ์ที่ดีแก่หน่วยงาน รวมถึงสำนักที่ประชาชนที่มาใช้บริการมีสุขภาพที่ดี กระทรวงสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร และกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ จึงได้ตกลงจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการจัดสถานที่ราชการและสวนสาธารณะที่อยู่ในกำกับดูแลปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย ดังนี้

๑. จัดให้สถานที่ราชการและสวนสาธารณะที่อยู่ในกำกับดูแลปลอดการขายและบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย
๒. จัดการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกประเภท ในสถานที่ราชการและสวนสาธารณะที่อยู่ในกำกับดูแล
๓. จัดให้มีการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉพาะในร้านค้าหรือสโมสรที่เป็นบริการเป็นประจำหรือถาวรและได้รับอนุญาตอย่างถูกต้องเท่านั้น ทั้งนี้ โดยมิให้มีการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์ และขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้เฉพาะในเวลาที่ยกกฎหมายกำหนดเท่านั้น

ให้ใช้ข้อตกลงฉบับนี้ตั้งแต่วันที่ลงนามเป็นต้นไป

นายแพทย์วิจิตร วราษิต
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

นายพงศ์ศักดิ์ ชู เสนอรัตน์
ปลัดกรุงเทพมหานคร

พันเอกสุธา เรืองอารีรัชต์
ผู้จัดการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการจัดสถานที่ราชการและสวนสาธารณะที่อยู่ในกำกับดูแล
 ปลอดภัยพร้อมแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย ระหว่างกระทรวงสาธารณสุข องค์การบริหารส่วนจังหวัด
 องค์การบริหารส่วนตำบล สันนิบาตเทศบาล และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ
 องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล และสันนิบาตเทศบาล
 ในการจัดสถานที่ราชการและสวนสาธารณะที่อยู่ในกำกับดูแลปลอดภัยพร้อมแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย

*****

โดยที่ประเทศแห่งสหประชาชาติอนุสัญญาว่าด้วยความผิดของสตรีที่พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นวันที่ ๖๓ ในรัชกาลปัจจุบัน
 ให้ตราพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติและพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑
 ได้มีผลบังคับใช้แล้วตั้งแต่วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑

ในมาตรา ๕ กำหนดให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งนายรัฐมนตรี
 ได้ออกประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่งตั้งให้ราชการจังหวัดเทศบาล
 องค์การบริหารส่วนจังหวัด และองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่

ในหมวด ๕ ว่าด้วยการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มาตรา ๒๗ กำหนดห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณดังต่อไปนี้ (๓) สถานที่ราชการ
 ขงเว้นบริเวณที่จัดไว้มีร้านค้าเครื่องดื่ม (๗) สวนสาธารณะของทางราชการที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อนของประชาชนโดยทั่วไป อีกทั้งมาตรา ๓๑ กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดบริโภคเครื่องดื่ม
 แอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณดังต่อไปนี้ (๓) สถานที่ราชการ ขงเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักส่วนบุคคล หรือสโมสร หรือการจัดเลี้ยงคนประเพณี (๖) สวนสาธารณะของทางราชการ
 ที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อนของประชาชนโดยทั่วไป มาตรา ๓๒ กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งการโฆษณาดังกล่าวรวมถึง การสื่อสารการตลาด ได้แก่ การกระทำกิจกรรม
 ในรูปแบบต่างๆ โดยวิธีอุปสรรคเพื่อขายสินค้า บริการหรือผลิตภัณฑ์ การประชาสัมพันธ์ การเผยแพร่ข่าวสาร การส่งเสริมการขาย การแสดงสินค้า
 การจัดหรือสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมพิเศษ และการตลาดแบบตรงด้วย

ดังนั้น เพื่อให้การบังคับใช้และการปฏิบัติตามกฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่หน่วยงาน รวมถึงเจ้าหน้าที่และประชาชนที่มาใช้
 บริการมีคุณภาพดี กระทรวงสาธารณสุข กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย
 สมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย และสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย จึงมีบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการจัดสถานที่ราชการและสวนสาธารณะที่อยู่ในกำกับ
 ดูแลปลอดภัยพร้อมแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย ดังนี้

๑. จัดให้สถานที่ราชการและสวนสาธารณะที่อยู่ในกำกับดูแลของทางราชการปลอดการขายและบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย
๒. งดการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกประเภท ในสถานที่ราชการและสวนสาธารณะที่อยู่ในกำกับดูแลของทางราชการ
๓. จัดให้มีการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉพาะในร้านค้าเครื่องดื่มที่เปิดบริการเป็นประจำถือการและได้รับอนุญาตอย่างถูกต้องจากสถานที่ราชการนั้น ๆ เท่านั้น

ทั้งนี้ หวังให้มีการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์ และขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้เฉพาะในเวลาที่ยกเว้นกำหนดเท่านั้น (๑๑.๐๐ น. - ๑๔.๐๐ น.
 และ ๑๗.๐๐ น. - ๒๔.๐๐ น.)

ให้บันทึกข้อตกลงความร่วมมือฉบับนี้ตั้งแต่วันที่ลงนามเป็นต้นไป

(Signature)

(นายชัยมงคล ไชยรบ)

ตำแหน่ง *(Signature)*

สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการจัดสถานที่ราชการและสวนสาธารณะที่อยู่ในกำกับดูแล
ปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย ระหว่างกระทรวงสาธารณสุข องค์การบริหารส่วนจังหวัด
องค์การบริหารส่วนตำบล สันนิบาตเทศบาล และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ
องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล และสันนิบาตเทศบาล
ในการจัดสถานที่ราชการและสวนสาธารณะที่อยู่ในกำกับดูแลปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย

*****

โดยที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นปีที่ ๖๓ ในรัชกาลปัจจุบัน
ให้ตราพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติและพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑
ได้มีผลใช้บังคับแล้วตั้งแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป กล่าวคือ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑

ในมาตรา ๔ กำหนดโทษอาชญากรรมที่มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งนายรัฐมนตรี
ได้ออกประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่งตั้งให้ข้าราชการสังกัดเทศบาล
องค์การบริหารส่วนจังหวัด และองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่

ในหมวด ๔ วัตถุประสงค์ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มาตรา ๒๗ กำหนดห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณดังต่อไปนี้ (๓) สถานที่ราชการ
สถานบริเวณที่จัดไว้เป็นร้านจำหน่ายเครื่องดื่ม (๔) สวนสาธารณะของทางราชการที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อนของประชาชนโดยทั่วไป ยกเว้นมาตรา ๓๑ กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดบริโภคเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณดังต่อไปนี้ (๓) สถานที่ราชการ สถานบริเวณที่จัดไว้เป็นที่ส่วนบุคคล หรือสโมสร หรือการจัดเลี้ยงตามประเพณี (๖) สวนสาธารณะของทางราชการ
ที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อนของประชาชนโดยทั่วไป มาตรา ๓๒ กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งโฆษณาตามความรวมถึง การสื่อสารทางตลาด ได้แก่ การกระทำกิจกรรม
ในรูปแบบต่างๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขายสินค้า บริการหรือภาพลักษณ์ การประชาสัมพันธ์ การเผยแพร่ข่าวสาร การส่งเสริมการขาย การแสดงสินค้า
การจัดหรือสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมพิเศษ และการตลาดแบบตรงด้วย

ดังนั้น เพื่อให้การบังคับใช้และการปฏิบัติตามกฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่หน่วยงาน รวมถึงเจ้าหน้าที่และประชาชนที่ใช้
บริการมีสุขภาพที่ดี กระทรวงสาธารณสุข กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย
สมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย และสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย จึงมีบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการจัดสถานที่ราชการและสวนสาธารณะที่อยู่ในกำกับ
ดูแลปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย ดังนี้

๑. จัดให้สถานที่ราชการและสวนสาธารณะที่อยู่ในกำกับดูแลของทางราชการปลอดการขายและบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย
๒. จัดการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกประเภท ในสถานที่ราชการและสวนสาธารณะที่อยู่ในกำกับดูแลของทางราชการ
๓. จัดให้มีการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉพาะในวันอาทิตย์หรือวันเสาร์ที่ปิดบริการเป็นประจำหรือถาวรและได้รับอนุญาตอย่างถูกต้องจากสถานที่ราชการนั้น ๆ เท่านั้น

ทั้งนี้ ห้ามมิให้มีการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์ และขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้เฉพาะในเวลาที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น (๑๑.๐๐ น. - ๑๕.๐๐ น.
และ ๑๗.๐๐ น. - ๒๔.๐๐ น.)

ให้บันทึกข้อตกลงความร่วมมือฉบับนี้ตั้งแต่วันที่ลงนามเป็นต้นไป

(นายณพล คุ้มทรัพย์)
ตำแหน่ง นายก อบจ.สท.พ.ต.๑๖
สมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง แนวทางขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา
ประจำปี 2565

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง แนวทางขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา ประจำปี ๒๕๖๕

ตามแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๕ มุ่งเน้นแนวทางการดำเนินงานต่อเนื่อง ตามแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ เป้าหมายเพื่อลดผลกระทบและลดความเดือดร้อนของประชาชนที่เกิดจากปัญหาเสพติดในสังคม โดยการแก้ไขปัญหายาเสพติดแบบองค์รวมในทุกมิติ ทั้งด้านการป้องกัน ด้านการปราบปราม และด้านการบำบัดรักษา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดภายใต้แนวคิด “สังคมไทยปลอดภัยจากยาเสพติด” โดยมาตรการด้านการป้องกัน เน้นดำเนินการในกลุ่มเป้าหมายเด็กและเยาวชน ด้วยการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดที่เหมาะสมกับช่วงวัย ตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงระดับอุดมศึกษา ทั้งในหลักสูตรการเรียนการสอนในสถานศึกษาและกิจกรรมนอกหลักสูตร โดยการให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดที่ถูกต้องควบคู่การพัฒนาทักษะชีวิตให้มีภูมิคุ้มกันชีวิตที่เข้มแข็งป้องกันการเข้าไปเกี่ยวข้องกับปัญหายาเสพติดทั้งในมิติการใช้ยาเสพติดและการตกเป็นเหยื่อในการค้ายาเสพติด

เพื่อให้การดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รองรับแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๕ และสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดแนวทางขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา ประจำปี ๒๕๖๕ เพื่อให้ผู้บริหารหน่วยงาน ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และบุคลากรทางการศึกษา ใช้เป็นกรอบการดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ภายใต้มาตรการสำคัญ ดังนี้

๑. มาตรการสร้างการรับรู้

๑.๑ สร้างการรับรู้ในการป้องกันและเฝ้าระวังปัญหายาเสพติด ให้นักเรียน นักศึกษา ได้รับรู้ถึงโทษ พิษภัย และรู้จักดูแลตัวเองให้ปลอดภัยจากยาเสพติด โดยสื่อสารผ่านช่องทางหลากหลายในสถานศึกษา เช่น โฆษณาสั้นเสียงตามสาย พุดหน้าเสาธง กิจกรรมโฮมรูม คาบว่าง กิจกรรมหลังเลิกเรียน การจัดบอร์ด ประชาสัมพันธ์ ป้าย นิทรรศการ หรือช่องทางอื่น ๆ ตามความเหมาะสม และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

๑.๒ ขยายช่องทางการสื่อสารเพื่อสร้างการรับรู้ รมรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ ในการป้องกันและเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาไปยังเครือข่ายบุคคล/กลไกที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เช่น เครือข่ายนักเรียน เครือข่ายครู เครือข่ายเยาวชน กลุ่มเพื่อนนักเรียน สถานักเรียน สภาเด็กและเยาวชน องค์การวิชาชีพ เครือข่ายผู้ประกอบการ คณะกรรมการสถานศึกษา เครือข่ายคนในชุมชน หรือเครือข่ายอื่น ๆ ตามความเหมาะสม และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

๑.๓ ส่งเสริม สนับสนุน ให้มีกิจกรรมรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ ที่แสดงออกถึงพลังเชิงสัญลักษณ์ ในการป้องกันยาเสพติดทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา เช่น กิจกรรมรณรงค์เนื่องในวันต่อต้านยาเสพติดโลก (ห้วงเดือนมิถุนายน) กิจกรรมจัดทำสื่อสร้างสรรค์ กิจกรรมในรูปแบบออนไลน์ เป็นต้น โดยประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินกิจกรรมร่วมกันตามความเหมาะสม และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

/๒. มาตรการสร้าง...

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง แนวทางขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา
ประจำปี 2565 (ต่อ)

- ๒ -

๒. มาตรการสร้างภูมิคุ้มกัน

๒.๑ เน้นการให้ความรู้และเสริมสร้างทักษะเพื่อการป้องกันยาเสพติด เข้าสู่กระบวนการเรียนการสอน ในหลักสูตรตามกลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ศึกษาและพลศึกษา โดยใช้คู่มือ “รู้คิด รู้ทัน ป้องกันยาเสพติด Be Smart Say No To Drugs” เพื่อให้ครูใช้ทำการสอนในรายวิชาวิทยาศาสตร์ และพลศึกษา ในระดับชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา หรือเทียบเท่า โดยสามารถประยุกต์ใช้ในกลุ่มสาระอื่น ตามความเหมาะสม ควบคู่กับการบูรณาการทักษะเพื่อการป้องกันยาเสพติดในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมนอกหลักสูตร หรือกิจกรรมอื่น ๆ เช่น ลูกเสือต้านภัยยาเสพติด นักศึกษาวิชาทหาร TO BE NUMBER ONE เพื่อนช่วยเพื่อน เครือข่ายเยาวชน ชมรม องค์กร ค่าย กิจกรรมจิตอาสา กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม หรือกิจกรรมทางเลือกอื่น ๆ ตามความสนใจของผู้เรียน โดยในการจัดทำแผนการเรียนการสอนสามารถประยุกต์ให้สอดคล้องกับบริบทและความเหมาะสม ทั้งการเรียนการสอนในรูปแบบปกติและรูปแบบออนไลน์ หรือรูปแบบที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

๒.๒ ส่งเสริมกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา ภายใต้วงรอบ ๕ ด้าน คือ การสร้างภูมิคุ้มกัน การค้นหา การบำบัดรักษา การเฝ้าระวัง และการบริหารจัดการ เพื่อให้เกิดการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเสพติดที่มีความเข้มแข็ง เป็นระบบ ต่อเนื่อง และยั่งยืน

๒.๓ ส่งเสริม พัฒนา ยกระดับระบบดูแลช่วยเหลือและให้คำปรึกษาในสถานศึกษาให้มีความเข้มแข็ง โดยเน้นส่งเสริมให้มีบุคลากรที่มีความรู้เชิงจิตวิทยาเป็นผู้ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน นักศึกษา ในสถานศึกษา

๒.๔ สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรมการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

๑) สถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นปฐมวัย โดยการส่งเสริมและประยุกต์ใช้ องค์ความรู้เพื่อการพัฒนาทักษะสมอง (Executive Functions : EFs) ในการจัดทำแผนการเรียนการสอน และกิจกรรม ตามคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อวางรากฐานภูมิคุ้มกันยาเสพติดระยะยาว ในเด็กปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง ผ่านกลไกครูผู้สอนและครูผู้ดูแลเด็ก

๒) สถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษา โดยการให้ความรู้ และเสริมสร้างทักษะเพื่อการป้องกันยาเสพติด เข้าสู่กระบวนการเรียนการสอนในหลักสูตรตามกลุ่มสาระการเรียนรู้หลักและกิจกรรมต่าง ๆ (ตามที่ระบุในข้อ ๒.๑) ควบคู่การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และส่งเสริม สนับสนุน ให้มีวิทยากรป้องกันที่หลากหลาย เข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมกิจกรรมป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา ตามบริบทและความเหมาะสม เช่น ครูตำรวจ D.A.R.E. ครูพระสอนศีลธรรม หรือวิทยากรป้องกันอื่น ๆ

๓) สถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา โดยการให้ความรู้ และเสริมสร้างทักษะเพื่อการป้องกันยาเสพติด เข้าสู่กระบวนการเรียนการสอนในหลักสูตรตามกลุ่มสาระ การเรียนรู้หลักและกิจกรรมต่าง ๆ (ตามที่ระบุในข้อ ๒.๑) ควบคู่การเสริมสร้างให้ผู้เรียนรู้จักคุณค่าในตนเอง มีเป้าหมายในการดำเนินชีวิต วางรากฐานการประกอบสัมมาชีพ และมีความรับผิดชอบต่อสังคม นอกจากนี้ ให้สถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน จัดให้มีระบบดูแลช่วยเหลือและให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการจัดระบบ เฝ้าระวัง ค้นหา คัดกรองนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/กลุ่มใช้ยาเสพติด โดยดำเนินการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในรูปแบบ ที่เหมาะสมและให้โอกาสในการศึกษา

๔) สถานศึกษา กศน. ดำเนินการค้นหาประชากรวัยเรียน (เด็กและเยาวชนที่อยู่นอกระบบ การศึกษา) เพื่อให้โอกาสและผลักดันเข้าสู่ระบบการศึกษาที่เหมาะสมอย่างต่อเนื่อง ควบคู่การให้ความรู้ และเสริมสร้างทักษะเพื่อการป้องกันยาเสพติดเข้าสู่กระบวนการเรียนการสอน ในหลักสูตรตามกลุ่มสาระ การเรียนรู้หลักและกิจกรรมต่าง ๆ (ตามที่ระบุในข้อ ๒.๑) โดยในการจัดทำแผนการเรียนการสอน สามารถปรับประยุกต์ ได้ตามบริบทและความเหมาะสม

/๓. มาตรการสร้าง...

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง แนวทางขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา
ประจำปี 2565 (ต่อ)

- ๓ -

๓. มาตรการสร้างการมีส่วนร่วม

๓.๑ สถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน การมีส่วนร่วมในการป้องกัน เฝ้าระวัง และแก้ไขปัญหายาเสพติด ร่วมกับกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ เช่น ครอบครัว หมู่บ้าน/ชุมชน พื้นที่สำคัญตามแนวชายแดน เป็นต้น เพื่อให้เกิดการบูรณาการการทำงานด้านยาเสพติดในระดับพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๒ สถานศึกษาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ดำเนินการค้นหา คัดกรอง (Re-X-ray) นักเรียน/นักศึกษา อย่างน้อยภาคเรียนละ ๑ ครั้ง โดยขอให้เน้นกลุ่มมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา ที่มีภาวะเสี่ยงต่อปัญหายาเสพติดเป็นเป้าหมายเร่งด่วนลำดับแรกสุด และให้จัดทำข้อมูลรายบุคคลเพื่อการดูแลช่วยเหลือที่เหมาะสม รวมถึงการให้โอกาสนักเรียนที่ก้าวพลาดได้ศึกษาต่อตามความเหมาะสม

๓.๓ สถานศึกษาจัดให้มีการดูแลช่วยเหลือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกลุ่มที่มีปัญหา ดังนี้

๑) กลุ่มเสี่ยง (กลุ่มที่อาจมีแนวโน้มเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด) ให้สถานศึกษา เน้นการปรับความคิดและพฤติกรรมผู้เรียน โดยการส่งเสริมกิจกรรมเชิงบวก หรือกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริม ให้ผู้เรียนรู้จักคุณค่าและมีความภาคภูมิใจในตน ร่วมด้วยการให้คำปรึกษา ติดตาม เฝ้าระวังพฤติกรรม และการเยี่ยมบ้าน ทั้งนี้ ให้สถานศึกษาสร้างช่องทางสื่อสารใกล้ชิดกับผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ

๒) กลุ่มใช้ยาเสพติด ให้สถานศึกษาเน้นการดูแล รักษา โดยการทำจิตสังคมนาในสถานศึกษา เป็นลำดับแรกสุด โดยความร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดระหว่าง ครู ผู้ปกครอง และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่ โดยสถานศึกษาให้โอกาสผู้เรียนได้เรียนต่อตามปกติ ทั้งนี้ ในกรณีที่นักเรียนติดยาเสพติดไม่สามารถดูแลรักษา ในรูปแบบจิตสังคมนาในสถานศึกษาได้ ขอให้สถานศึกษาพิจารณาร่วมกันระหว่าง ครู ผู้ปกครอง และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่ เป็นรายกรณีไป เพื่อดูแลบำบัดรักษาโดยการส่งต่อไปยังสถานพยาบาลในพื้นที่

๓.๔ สถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรมในลักษณะที่เป็นการสื่อสารระหว่างเยาวชนถึงเยาวชน เพื่อให้เกิดกระบวนการกลุ่มเพื่อนดูแลเพื่อนที่มีภาวะเสี่ยง ให้ออกจากปัญหายาเสพติดหรือพฤติกรรม ไม่พึงประสงค์ต่าง ๆ ด้วยกิจกรรมเชิงบวกสร้างสรรค์ เช่น กิจกรรมพัฒนาตนเอง กิจกรรมส่งเสริมอาชีพ กิจกรรมดนตรี กีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม กลุ่ม/องค์กร/เครือข่ายเยาวชน เพื่อนช่วยเพื่อน เป็นต้น ควบคู่การสนับสนุน ให้มีพื้นที่เชิงบวกในสถานศึกษา

๓.๕ สถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน ให้มีระบบการเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา โดยใช้กลไก บุคคล/เครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วม เช่น ลูกเสือต้านภัยยาเสพติด (มอบบทบาทให้ลูกเสือปฏิบัติหน้าที่เฝ้าระวัง ในสถานศึกษาร่วมกับครู) นักศึกษาวิชาทหาร นักเรียน/นักศึกษาแกนนำ ครู เครือข่ายผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา คนในชุมชน และจัดให้มีช่องทางสื่อสารเพื่อแจ้งข่าวสาร แจ้งเตือนสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างใกล้ชิด

๔. มาตรการสร้างความเข้มแข็งในสถานศึกษา

ให้สถานศึกษาให้ความสำคัญในการดำเนินโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยจากยาเสพติด และอบายมุข โดย

๔.๑ ปรับเปลี่ยนทัศนคติเชิงบวกในการเปิดเผยข้อมูลปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาเพื่อการดูแลช่วยเหลือที่เหมาะสม รวมถึงการให้โอกาสนักเรียน โดยไม่ถือเป็นการตีตราของผู้บริหารสถานศึกษา

๔.๒ ดำเนินโครงการภายใต้เกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด ประกอบด้วย (๑) มาตรการดำเนินงาน ๕ ด้าน ได้แก่ ด้านการป้องกัน ด้านการค้นหา ด้านการรักษา ด้านการเฝ้าระวัง และด้านการบริหารจัดการ และ (๒) กลยุทธ์ ๔ ต้อง ๒ ไม่ โดย ๔ ต้อง คือ ต้องมียุทธศาสตร์ ต้องมีแผนงาน ต้องมีระบบข้อมูล และต้องมีเครือข่าย และ ๒ ไม่ คือ ไม่ปกปิดข้อมูล และไม่ไล่ผู้เรียนออก ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

/ที่มีความ...

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง แนวทางขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา
ประจำปี 2565 (ต่อ)

- ๔ -

ที่มีความเข้มแข็ง เป็นระบบ ต่อเนื่อง และยั่งยืน นำไปสู่การลดปัญหายาเสพติดและปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์
แบบองค์รวมในสถานศึกษา

๔.๓ เน้นบทบาทนักเรียน/นักศึกษาแกนนำ ในการดำเนินโครงการร่วมกับครู อาจารย์ ที่เป็นที่ปรึกษา/แกนนำ

๔.๔ จัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม รองรับการทำงานขับเคลื่อนงาน

๕. มาตรการอำนวยความสะดวก

๕.๑ การตรวจราชการ การนิเทศ ติดตามงานของกระทรวงศึกษาธิการ ให้บรรจุประเด็นงานยาเสพติด
ไว้ในการตรวจติดตาม หรือการนิเทศงานในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง โดยให้มีการรายงานผลและข้อเสนอแนะ
ไปยังหน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษาในระดับพื้นที่ ระดับส่วนกลาง และระดับนโยบาย อย่างต่อเนื่อง

๕.๒ ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาให้ความสำคัญในการวัดผล/ประเมินผลการสร้างภูมิคุ้มกัน
ยาเสพติด ทั้งในมิติการเรียนการสอนในหลักสูตร กิจกรรมนอกหลักสูตร หรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๕.๓ ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการพัฒนาศักยภาพ เสริมสร้างแรงจูงใจให้กับบุคลากรทางการศึกษา เช่น
การฝึกอบรมเสริมสร้างความรู้ (รูปแบบปกติ/รูปแบบออนไลน์) การประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติ เป็นต้น

๕.๔ ให้สถานศึกษารายงานผลการดำเนินกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ผ่านระบบ
รายงานผลการดำเนินงานด้านยาเสพติดจังหวัด (ระบบ NISPA) และรายงานสภาพการใช้สารเสพติด
และยาเสพติดในสถานศึกษาผ่านระบบดูแลและติดตามการใช้สารเสพติดในสถานศึกษา (ระบบ CATAS)
นอกจากนี้ให้หน่วยงานต้นสังกัดระดับพื้นที่ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ผลการรายงานของสถานศึกษา
อย่างสม่ำเสมอ

๕.๕ ส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ติดตาม การดำเนินโครงการสำคัญที่บรรจุในแผนงานบูรณาการป้องกัน
ปราบปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยให้มีการรายงานผล
ไปยังหน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษาในระดับพื้นที่ ระดับส่วนกลาง และระดับนโยบาย อย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔

(นางสาวตรีสุข เทียนทอง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่
และการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานศึกษา

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่และการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานศึกษา

ตามที่รัฐบาลได้กำหนดให้การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเป็นวาระแห่งชาติ ที่หน่วยงานทุกภาคส่วน ร่วมมือกันในการควบคุม ป้องกัน และปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ประชาชน มีความรู้สึกมั่นคงปลอดภัยในการดำรงชีวิต อีกทั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ มอบหมายให้ผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ด้วยกระบวนการสร้างภูมิคุ้มกัน ยาเสพติดที่เข้มแข็ง ต่อเนื่อง และยั่งยืน ป้องกันปัญหาผู้เสพยาเสพติดรายใหม่ และให้การช่วยเหลือผู้ที่เกี่ยวข้องกับ ยาเสพติด ที่สืบเนื่องสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการแพร่ระบาดของสิ่งเสพติดสู่สถานศึกษา เพื่อป้องกันและแก้ไข ปัญหาดังกล่าวจึงให้หน่วยงาน สถานศึกษาปฏิบัติ ดังนี้

๑. ให้สถานศึกษาดำเนินการตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติ ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ อย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา
๒. ให้สถานศึกษาทุกระดับเป็นสถานที่ปลอดจากการสูบบุหรี่และการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
๓. ให้ผู้บริหารส่วนราชการ ผู้บริหารหน่วยงานราชการ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ และบุคลากร ทางการศึกษา ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างแก่นักเรียน นักศึกษา ไม่สูบบุหรี่และดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานศึกษา
๔. ห้ามนักเรียน นักศึกษา สูบบุหรี่หรือดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ขณะที่สวมเครื่องแบบของสถานศึกษา
๕. ให้สถานศึกษาสอดแทรกและเน้นย้ำ เรื่อง พิษภัยของการสูบบุหรี่และการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในการเรียนการสอนทุกระดับ

๖. ให้สถานศึกษาทุกแห่งจัดกิจกรรมรณรงค์ สร้างวัฒนธรรมด้านสุขภาพอนามัย ตัดปายห้ามสูบบุหรี่ และห้ามดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในบริเวณสถานศึกษาทุกระดับ

๗. ให้หน่วยงานต้นสังกัด/สถานศึกษาสนับสนุนการผลิตสื่อนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ด้านพิษภัย จากบุหรี่และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึงการวิจัยกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านสุขภาพ

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ 1466/2560 ลงวันที่ 18 กันยายน 2560
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่
และการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานศึกษา

คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ

ที่ ศธ ๑๔๖๖ / ๒๕๖๐

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่และการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ในสถานศึกษา

ตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งมีข้อเกี่ยวข้องกับนักสูบหน้าใหม่และผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เป็นเยาวชน นักเรียน นักศึกษา ในสถานศึกษา ประกอบกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่และการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานศึกษา โดยให้สถานศึกษาทุกแห่งเป็นโรงเรียนปลอดบุหรี่และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ๑๐๐ % ดังนั้นเพื่อให้การบูรณาการ การขับเคลื่อนการดำเนินงานของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการควบคุมการสูบบุหรี่และการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงแต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่และการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานศึกษา โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ดังนี้

๑. คณะที่ปรึกษา

๑.๑	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ	ที่ปรึกษา
๑.๒	ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงศึกษาธิการ (นายแพทย์โสภณ นภาธร)	ที่ปรึกษา
๑.๓	นายแพทย์ประกิต วาทีสาธกกิจ	ที่ปรึกษา

๒. คณะกรรมการ

๒.๑	ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	ประธาน
๒.๒	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	กรรมการ
๒.๓	เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	กรรมการ
๒.๔	เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา	กรรมการ
๒.๕	เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	กรรมการ
๒.๖	เลขาธิการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย	กรรมการ
๒.๗	รองอธิบดีกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ
๒.๘	ผู้อำนวยการสำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ
๒.๙	ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ
๒.๑๐	ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๒.๑๑	ผู้แทนกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ	กรรมการ
๒.๑๒	ผู้แทนมูลนิธิรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่	กรรมการ
๒.๑๓	ผู้แทนกรมสรรพสามิต	กรรมการ

/ ๒.๑๔ ผู้อำนวยการ...

คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ 1466/2560 ลงวันที่ 18 กันยายน 2560
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่
และการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานศึกษา (ต่อ)

-๒-

๒.๑๔	ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมกิจการการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการและเลขานุการ
๒.๑๕	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒.๑๖	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒.๑๗	หัวหน้ากลุ่มพัฒนาภาคีเครือข่ายและการสื่อสาร สำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๓. อำนาจหน้าที่

- ๓.๑ ศึกษา วิเคราะห์ ข้อมูลจัดทำแผนปฏิบัติการสถานศึกษาปลอดบุหรี่และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ และการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานศึกษา
- ๓.๒ กำหนดแนวทางการดำเนินงาน ประสานและบูรณาการการดำเนินงานกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง
- ๓.๓ กำหนดพื้นที่เป้าหมายให้คำปรึกษา แนะนำ ผู้อำนวยการ กำกับ ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน
- ๓.๔ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานได้ตามความเหมาะสม
- ๓.๕ ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

คำสั่งกรมควบคุมโรค ที่ 1863/2564 ลงวันที่ 3 พฤศจิกายน 2564
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำและพัฒนามาตรฐาน คู่มือ หลักสูตร
หรือแนวทางดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

คำสั่งกรมควบคุมโรค
ที่ 1863/2564

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำและพัฒนามาตรฐาน คู่มือ หลักสูตร หรือแนวทางดำเนินงาน
สถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้มีการดำเนินงานสถานศึกษา
ปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตาม ๗ มาตรการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการควบคุมป้องกัน
การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มเด็กและเยาวชน ป้องกันมิให้เกิดนักดื่มหน้าใหม่และควบคุมสิ่งแวดล้อม
ให้ปลอดจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยในการดำเนินงานต้องมีการจัดทำแนวทางการดำเนินงานสถานศึกษา
ปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อใช้เป็นแนวทางให้สถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตาม ๗ มาตรการ
เป็นไปในทิศทางเดียวกันและเกิดการขยายผลอย่างเป็นรูปธรรม อีกทั้งสามารถบูรณาการและเชื่อมโยง
การดำเนินงานของหน่วยงานและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องได้ จึงเห็นควรพัฒนามาตรฐาน คู่มือ หลักสูตร
หรือแนวทางดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ขึ้น

เพื่อให้การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
และประสิทธิผล อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕
อธิบดีควบคุมโรค จึงแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนามาตรฐาน คู่มือ หลักสูตร หรือแนวทางดำเนินงานสถานศึกษา
ปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑	รองอธิบดีกรมควบคุมโรคที่ดูแลกำกับ สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	ที่ปรึกษา
๑.๒	นางปานทิพย์ โชติเบญจมาภรณ์ สำนักงานคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กรมควบคุมโรค	ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ
๑.๓	ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กรมควบคุมโรค	ประธาน
๑.๔	นางสาวสิริกุล วงษ์สิริโสภาคย์ รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กรมควบคุมโรค	รองประธาน
๑.๕	นางสาวรัชฎาพร บุตรเพชร สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร	คณะกรรมการ
๑.๖	นางสาวรัตยาพรรณ กัลยาวงศ์ สำนักบูรณาการกิจการการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	คณะกรรมการ
๑.๗	นางสาวสุชาดา ศุภาพงศ์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	คณะกรรมการ
๑.๘	นาง...	

คำสั่งกรมควบคุมโรค ที่ 1863/2564 ลงวันที่ 3 พฤศจิกายน 2564
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำและพัฒนามาตรฐาน คู่มือ หลักสูตร
หรือแนวทางดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ต่อ)

- ๒ -

๑.๘	นางจาร์ ฐิติสุริยารักษ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑ กระทรวงศึกษาธิการ	คณะทำงาน
๑.๙	นางสาวดิเรก พันธุ์พานิช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๒ กระทรวงศึกษาธิการ	คณะทำงาน
๑.๑๐	นางสาวณัฐภัสสร โชติสุด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น กระทรวงศึกษาธิการ	คณะทำงาน
๑.๑๑	นายวิศศักดิ์ อ่ำลา สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	คณะทำงาน
๑.๑๒	นางสาววรรณิ ศิริศิริวรรณกุล สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	คณะทำงาน
๑.๑๓	ว่าที่ รต.หญิงทิตา ดวงสวัสดิ์ สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา	คณะทำงาน
๑.๑๔	นายสุพจน์ จิตรพันธ์ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย	คณะทำงาน
๑.๑๕	นายไพรัตน์ อ้นอินทร์ สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๒ จังหวัดพิษณุโลก กรมควบคุมโรค	คณะทำงาน
๑.๑๖	นางนงลักษณ์ อริยะดิบ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ นนทบุรี	คณะทำงาน
๑.๑๗	นางสาวอภิศา มะหะมาน สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า	คณะทำงาน
๑.๑๘	นายนรา เทียมคณี กองงานคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ กรมควบคุมโรค	คณะทำงาน
๑.๑๙	ผู้แทนกลุ่มยุทธศาสตร์และพัฒนาองค์กร สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กรมควบคุมโรค	คณะทำงาน
๑.๒๐	ผู้แทนกลุ่มเฝ้าระวังและบังคับใช้กฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กรมควบคุมโรค	คณะทำงาน
๑.๒๑	ผู้แทนกลุ่มพัฒนาวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กรมควบคุมโรค	คณะทำงาน

๑.๒๒ หัวหน้า..

คำสั่งกรมควบคุมโรค ที่ 1863/2564 ลงวันที่ 3 พฤศจิกายน 2564
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำและพัฒนามาตรฐาน คู่มือ หลักสูตร
หรือแนวทางดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ต่อ)

- ๓ -

๑.๒๒ หัวหน้ากลุ่มภาคีเครือข่ายและสื่อสารสาธารณะ สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กรมควบคุมโรค	คณะทำงาน และเลขานุการ
๑.๒๓ นายภัสกร ชาญจิราวดี สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กรมควบคุมโรค	คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๒๔ นางสาวสุวิมล ทองจำรัส สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กรมควบคุมโรค	คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ

๒. หน้าที่และอำนาจ

- ๒.๑ จัดทำกรอบมาตรฐาน คู่มือ หลักสูตร หรือแนวทางดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- ๒.๒ จัดทำและพัฒนามาตรฐาน คู่มือ หลักสูตร หรือแนวทางดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- ๒.๓ ร่วมพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำ และพัฒนามาตรฐาน คู่มือ หลักสูตร หรือแนวทางดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- ๒.๔ ร่วมผลักดัน ขับเคลื่อน และติดตามประเมินผลการนำมาตรฐาน คู่มือ หลักสูตร หรือแนวทางดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไปใช้ประโยชน์ ในการดำเนินการ และประกอบการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง

๒.๕ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

(นายโอภาส การย์กวินพงศ์)
อธิบดีกรมควบคุมโรค

สถานที่ หรือบริเวณห้ามขาย เครื่องยนต์แอลกอฮอล์ (มาตรา 27)

1
วัดหรือสถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา

2
สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ
สถานพยาบาล
และร้านขายยา

3
สถานที่ราชการ รัฐวิสาหกิจ
และหน่วยงานอื่นของรัฐ
ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็น
ร้านค้าหรือสโมสร

หอพัก ตามกฎหมาย
ว่าด้วยหอพัก

4

5
สถานศึกษา
ตามกฎหมายว่าด้วย
การศึกษาแห่งชาติ และรอบ
สถานศึกษา

6
สถานีบริการ
น้ำมันเชื้อเพลิง
บีมน้ำมัน/บีมแก๊ส/
บีมหลอด หรือร้านค้า
ในบริเวณสถานี
บริการน้ำมันเชื้อเพลิง

8
พื้นที่ประกอบกิจการ
โรงงาน ยกเว้น การขาย
เครื่องยนต์แอลกอฮอล์
ที่ดำเนินการเป็นปกติธุระ
ในทางการค้าของโรงงาน
ผลิตเครื่องยนต์แอลกอฮอล์

7
สวนสาธารณะของ
ทางราชการ รัฐวิสาหกิจ
หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ
ที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อน
ของประชาชนโดยทั่วไป

9
บนทาง ตามกฎหมาย
ว่าด้วยการจราจรทางบก
เช่น ถนน ไหล่ทาง ทางเท้า
 ฯลฯ

10
พื้นที่ที่อยู่ในกำกับดูแล
และใช้ประโยชน์ของราชการ
รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่น
ของรัฐ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้
เป็นร้านค้าหรือสโมสร

11
บริเวณสถานีรถไฟ หรือ
ในขบวนรถที่อยู่บนทางรถไฟ

12
บริเวณสถานีขนส่ง
ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่ง
ทางบก

13
บริเวณท่าเรือโดยสาร
สาธารณะ หรือบนเรือ
โดยสารสาธารณะประจำทาง

ฝ่าฝืน มีโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน
หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ที่มา : พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องยนต์แอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551

วัน เวลา และบุคคล

ที่ห้ามขาย

ALCOHOL

วัน (มาตรา 28)

ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตลอด 24 ชั่วโมง

ในวันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา

วันเข้าพรรษา และวันออกพรรษา ยกเว้นกรณีการขายเฉพาะ

ร้านค้าปลอดอากรภายในอาคารท่าอากาศยานนานาชาติ

เวลา (มาตรา 28)

ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้เฉพาะในช่วงเวลา

11.00-14.00 น. และ 17.00-24.00 น. เท่านั้น

ยกเว้นการขายในกรณี ดังต่อไปนี้

- การขายในอาคารท่าอากาศยานนานาชาติ
- การขายในสถานบริการ
ซึ่งเป็นไปตามกำหนดเวลาเปิดปิดของสถานบริการ
ตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ

บุคคล (มาตรา 29)

ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้แก่

- บุคคลที่มีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์
- บุคคลที่มีอาการมึนเมาจนครองสติไม่ได้

ที่มา : พระราชบัญญัติควบคุม
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551

ฝ่าฝืน

จำคุกไม่เกิน 6 เดือน - 1 ปี
หรือปรับไม่เกิน 10,000 - 20,000 บาท

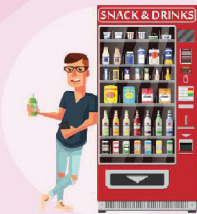
หรือทั้งจำทั้งปรับ

วิธีการ หรือ ลักษณะ

การขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ที่ผิดกฎหมาย (มาตรา 30)

1 ใช้เครื่องขายอัตโนมัติ
ฝ่าฝืน จำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับ
ไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

2 การเร่ขาย

3 การลดราคา เพื่อประโยชน์
ในการส่งเสริมการขาย
Promotion
SALE

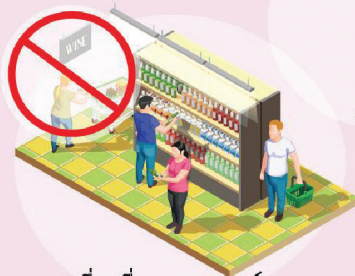

ให้หรือเสนอให้สิทธิในการเข้าชมการแข่งขัน
4 การแสดง การให้บริการ การชิงโชค
การชิงรางวัล หรือสิทธิประโยชน์อื่นใด
เป็นการตอบแทนแก่ผู้ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
หรือแก่ผู้นำหีบห่อ หรือสลาก หรือสิ่งอื่นใด
เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
มาแลกเปลี่ยนแลกซื้อ

5 โดย แจก แถม ให้ หรือแลกเปลี่ยน
กับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือกับสินค้าอื่น
หรือการให้บริการอย่างอื่นแล้วแต่กรณี หรือแจกจ่าย
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในลักษณะเป็นตัวอย่าง
ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือเป็นการจูงใจ
สาธารณชนให้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึง
การกำหนดเงื่อนไขการขายในลักษณะที่เป็นการบังคับ
ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยทางตรงหรือทางอ้อม

6

6.1 ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
โดยวิธีการใช้เครื่องจ่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในสถานที่หรือ
บริเวณดังต่อไปนี้

- ร้านค้าสะดวกซื้อ ซึ่งเป็นการประกอบกิจการ โดยบุคคลธรรมดา
- ร้านค้าสะดวกซื้อ ซึ่งเป็นการประกอบกิจการ โดยนิติบุคคล
- ร้านค้าสะดวกซื้อ ซึ่งเป็นการประกอบกิจการ
โดยได้รับความยินยอมให้ใช้สิทธิในการประกอบกิจการจากผู้ให้สิทธิ

6.2 ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยวิธีการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
หรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์
ต่อผู้บริโภคโดยตรง หรือเป็นการดำเนินการใด ๆ ในลักษณะการเชิญชวนให้ซื้อ การเสนอขายหรือ
การขายสินค้าหรือบริการต่อผู้บริโภคโดยตรงด้วยการตลาดหรือบริการการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ในลักษณะของการสื่อสารข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยผู้ขายและผู้บริโภคซื้อขายได้โดยไม่ต้องพบกัน

ที่มา : พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551

ข้อ 2 - ข้อ 6
ฝ่าฝืน จำคุกไม่เกิน 6 เดือน
หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

สถานที่ห้ามตั้งเครื่องดีเซลแอลกอฮอล์ (มาตรา 31)

ฝ่าฝืน มีโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ที่มา : พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดีเซลแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551

กำหนดสถานที่หรือบริเวณ ห้ามบริโภครีเอด์มแอลกอฮอล์บนทาง

“ห้ามผู้ใดบริโภครีเอด์มแอลกอฮอล์บนทาง
ในขณะที่ขับขี่ หรือในขณะที่โดยสารอยู่ในรถหรือบนรถ”

เป็นการเน้นการห้ามเรื่องสถานที่
คือบนทางและห้ามเฉพาะขณะคนที่
ดื่มอยู่บนรถหรือในรถ เพราะฉะนั้น
ไม่ว่าจะเป็นผู้ขับขี่ หรือผู้โดยสาร
จึงห้ามทั้งหมด ทั้งนี้ สามารถสรุป
สาระสำคัญได้ ดังนี้

ข้อ 1 ห้ามผู้ใดบริโภครีเอด์ม
แอลกอฮอล์บนทางในขณะที่
ขับขี่อยู่ในรถหรือบนรถ

ข้อ 2 ห้ามผู้ใดบริโภครีเอด์ม
แอลกอฮอล์บนทางในขณะที่
โดยสารอยู่ในรถหรือบนรถ

ตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก คำว่า “ทาง” หมายความว่า ทางเดินรถ ช่องเดินรถ
ช่องทางเดินรถประจำทาง ไหล่ทาง ทางเท้า ทางข้าม ทางร่วม ทางแยก ทางลาด ทางโค้ง สะพาน และลาน
ที่ประชาชนใช้ในการจราจร ตลอดจนทางส่วนบุคคลที่เจ้าของยินยอมให้ประชาชนใช้ในการจราจร หรือที่
เจ้าพนักงานจราจรได้ประกาศให้เป็นทาง แต่ไม่รวมถึงทางรถไฟ

“รถ” หมายความว่า ยานพาหนะทางบกทุกชนิด เว้นแต่รถไฟและรถราง ดังนั้น ทางทุกชนิด
ไม่ว่าจะเป็นของเอกชนหรือราชการ ไม่ว่าจะมีการจ่ายเงินก่อนผ่านทางหรือไม่ก็ตาม หากประชาชนทั่วไป
สามารถใช้ประโยชน์ทางนั้นในการจราจรได้ ก็ถือเป็นทางตามความหมายนี้แล้ว

ผู้เอด์ไฟฟ้า ั้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ที่มา : พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551

หลักเกณฑ์และเงื่อนไข

**การแสดงผลสัญลักษณ์
เพื่อประกอบโฆษณา
หรือประชาสัมพันธ์**

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์

1 ห้ามโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ฝ่าฝืน มีโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 5 แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับรายวัน อีกวันละไม่เกิน 5 หมื่นบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืน

2 กรณีที่เป็นผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สามารถโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์ได้ ภายในเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด ดังนี้

2.1 การแสดงผลสัญลักษณ์ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือภาพสัญลักษณ์ของบริษัท ผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ต้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้

กรณีใช้สื่อทางกิจการโทรทัศน์ การฉายภาพ ภาพยนตร์ วิดีทัศน์ การแสดงผล โดยผ่าน เครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่ออื่นใดในทำนองเดียวกัน ให้แสดงข้อความคำเตือนแบบเสียง และแบบตัวอักษร โดย

การแสดงข้อความคำเตือนแบบเสียง ต้องรับฟังได้ชัดเจนทุกพยางค์ และสามารถเข้าใจ ความหมายได้โดยมีระดับเสียงเทียบเท่ากับข้อความหลักของโฆษณา และให้แสดงเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 2 วินาที

การแสดงข้อความคำเตือนแบบตัวอักษร ต้องใช้ต้นแบบที่ขอรับจากสำนักงานคณะกรรมการ ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยให้แสดงในตำแหน่งบนสุด และมีขนาดพื้นที่ไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของพื้นที่ โฆษณา ทั้งนี้ ต้องแสดงข้อความคำเตือนเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 2 วินาที

กรณีสื่อสิ่งพิมพ์ ให้แสดงข้อความคำเตือนแบบตัวอักษรจากต้นแบบที่ขอรับจากสำนักงาน คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยให้แสดงในตำแหน่งบนสุด และมีขนาดพื้นที่ ไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของพื้นที่โฆษณา

กรณีสื่ออื่นใดนอกจาก 2 กรณีข้างต้น ให้แสดงข้อความคำเตือนแบบตัวอักษรจากต้นแบบ ที่ขอรับจากสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยให้แสดงในตำแหน่ง บนสุด และมีขนาดพื้นที่ไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของพื้นที่โฆษณา

ที่มา : พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551

รูปแบบของข้อความคำเตือนประกอบภาพสัญลักษณ์ ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือภาพสัญลักษณ์ขอ บริษัทผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

2.2

การโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์ใด ๆ โดยผู้ผลิต
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต้องแสดงข้อความคำเตือน
ในตำแหน่งบนสุด และมีขนาดพื้นที่ไม่น้อยกว่า
1 ใน 3 ของพื้นที่โฆษณา หรือ
33% ของพื้นที่โฆษณา

3

การแสดงข้อความคำเตือน ให้แสดงอย่างใด
อย่างหนึ่งใน 3 ข้อความ ดังต่อไปนี้

- “สุรา เป็นเหตุก่อมะเร็งได้”
- “สุรา เป็นเหตุให้สมองเสื่อมได้”
- “สุรา เป็นเหตุให้พิการได้”

(หากเป็นเบียร์ หรือไวน์ ให้เปลี่ยนคำว่า “สุรา”
เป็นคำว่า “เบียร์” หรือ “ไวน์” แล้วแต่กรณี)

ศูนย์รับเรื่องร้องเรียนบุหรืและสุรา
โทร. 0-2590-3342 Hotline 1422

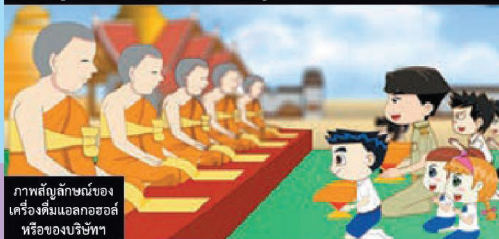
สุรา เป็นเหตุให้พิการได้

4

รูปแบบของป้าย
โฆษณา สามารถ
แสดงได้ทั้งที่เป็น
รูปแบบแนวนอน
หรือแนวตั้ง

ศูนย์รับเรื่องร้องเรียนบุหรืและสุรา โทร. 0-2590-3342 Hotline 1422

สุรา เป็นเหตุก่อมะเร็งได้

ภาพสัญลักษณ์ของ
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์
หรือของบริษัทฯ

ที่มาของภาพ : <http://www.dhammavariety.com>

ภาพสัญลักษณ์ของ
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์
หรือของบริษัทฯ

ที่มาของภาพ : <http://www.klubpet.ac.th>

ที่มา : พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โทษและพิษภัย ต่อสุขภาพ

ที่มา : www.thaihealth.or.th ข้อมูลโดยศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

โรคพิษสุราเรื้อรัง ALCOHOLISM

เกิดจากการดื่มแอลกอฮอล์ปริมาณมากติดต่อกันเป็นเวลานาน จนไม่สามารถเลิกดื่มได้
ลักษณะอาการ

รู้สึกอยากดื่มตลอดเวลา
และดื่มสุราในปริมาณมากขึ้นเรื่อย ๆ

อารมณ์แปรปรวน

มีอาการขาดสุราเมื่อหยุดดื่ม เช่น

เหงื่อออก ตัวสั่น มือสั่น

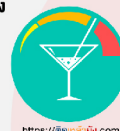
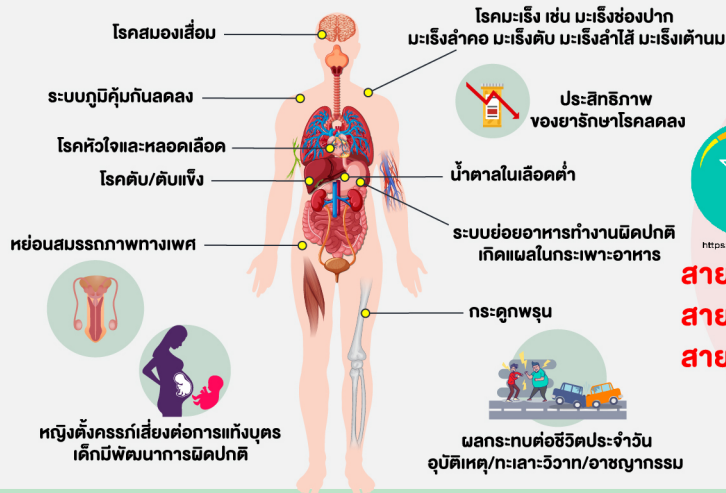

หงุดหงิด คลื่นไส้ อาเจียน

อ่อนเพลีย หัวใจเต้นเร็ว
สับสน หรือประสาทหลอน

ภาวะแทรกซ้อนของโรคพิษสุราเรื้อรัง

สามารถประเมินตนเองได้ที่

<https://ติดเหล้ายัง.com>

และติดต่อขอรับคำปรึกษา

สายด่วน 1413 : ศูนย์ปรึกษาปัญหาสุรา

สายด่วน 1165 : สายด่วนยาเสพติด

สายด่วน 1323 : สายด่วนกรมสุขภาพจิต

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ทั้งนี้ สามารถเข้ารับบริการได้ที่สถานบริการสาธารณสุขหรือโรงพยาบาลใกล้บ้าน

10 วิธีเลิกเหล้า ได้ตั้งใจ

1

ตั้งใจจริง

ความสำเร็จ
ย่อมไม่ไกลเกินเอื้อม

Family!

2

ตั้งเป้าว่าจะเลิกเหล้า
เพื่อใครเพราะเหตุใด

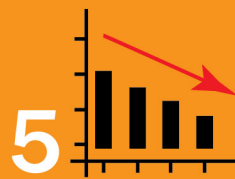
3

เมื่อตั้งใจจะเลิกเหล้า
ก็ต้องพยายามหักห้ามใจ
และหยุดดื่มทันที

4

เปลี่ยนนิสัยการดื่ม
ให้ลดลงเรื่อยๆ

5

ตั้งเป้าลดปริมาณ
การดื่มลงเรื่อยๆ
จนไม่ดื่มเลย

6

หลีกเลี่ยงสถานการณ์
สถานที่ ปังจ๊วย สิ่งแวดล้อม
ที่จะชักจูงให้ดื่มเหล้า

7

เมื่อมีเวลาว่างให้ทำ
กิจกรรมอื่นที่สร้างสรรค์
แทนการดื่มเหล้า

8

ฝึกปฏิบัติให้เด็ดขาด
เช่น หมอห้ามดื่ม

9

หาที่พึ่งทางใจ
หากำลังใจจากคนรอบข้าง
เช่น พ่อแม่ คนรัก ลูก

10

ปรึกษาหน่วยงานช่วยเหลือ หากไม่สามารถเลิกเหล้าด้วยตัวเอง
ควรปรึกษาหน่วยงานที่ช่วยเหลือดังต่อไปนี้ สายด่วนยาเสพติด
สถาบันบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติบรมราชชนนี
กรมการแพทย์ โทร.1165 ศูนย์ปรึกษาปัญหาสุรา โทร.1413

ที่มา : www.thaihealth.or.th/Content/20777-10%20วิธีเลิกเหล้า.html

ปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือด กับ อาการที่ร่างกายแสดงออก

เหล้า	เบียร์	ปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือด	อาการที่ร่างกายแสดงออก
 3 ฝา	 1 กระป๋อง	50 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ (mg%)	 <ul style="list-style-type: none"> - ส่งผลทางระบบประสาท - มีการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ - ไม่สามารถควบคุมการขับขี่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รดสาย
 6 ฝา	 2 กระป๋อง	100 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ (mg%)	 <ul style="list-style-type: none"> - มีอาการมึนงง เมา พูดมาก - หัวเราะไม่มีเหตุผล - สูญเสียการทรงตัว - ควบคุมการขับขี่ไม่ได้
 9 ฝา	 3 กระป๋อง	150 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ (mg%)	 <ul style="list-style-type: none"> - รู้สึกตัวชา คลื่นไส้ อาเจียน - ระบบต่างๆ ในร่างกายทำงานแยลง - ควบคุมตัวเองไม่ได้

*เหล้า 1 ฝา เท่ากับ 15 มล.
*เบียร์ 1 กระป๋อง เท่ากับ 330 มล.

#ขับไม่ดื่ม ดื่มไม่ขับ

สำนักงานคณะกรรมการ
ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
กรมควบคุมโรค

DDC
1422
สายด่วนกรมควบคุมโรค

สถานบริการสาธารณสุข

ให้คำปรึกษาและบำบัดรักษา
ผู้มีปัญหาการดื่มสุรา

สามารถไปรับบริการได้ที่

สถานบริการสาธารณสุข

***สอบถามบริการเพิ่มเติมได้ที่

- ศูนย์บริการสาธารณสุขทุกแห่งในกรุงเทพมหานคร
- โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขทุกแห่ง
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัด
- ศูนย์ปรึกษาปัญหาสุรา สายด่วนเลิกเหล้า 1413
- สายด่วนสุขภาพจิต 1323
- สายด่วนยาเสพติด 1165

แบบประเมินตนเองในการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ระดับอนุบาล/ศูนย์เด็กเล็ก ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ขยายโอกาส การศึกษาพิเศษ
กศน. และสถานศึกษาอื่นๆ

1) ข้อมูลทั่วไป

สถานศึกษา.....

- ระดับ อนุบาล/ศูนย์เด็กเล็ก ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ขยายโอกาส
 การศึกษาพิเศษ กศน. สถานศึกษาอื่นๆ (ระบุ).....

ที่ตั้ง : .....

มีพื้นที่รวม .....ไร่.....งาน..... ตารางวา

จำนวนนักเรียน.....คน (ชาย.....คน , หญิง.....คน) จำนวนนักเรียนที่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์.....คน (ชาย.....คน , หญิง.....คน)

จำนวนบุคลากรในสถานศึกษา (ผู้บริหาร ครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักการภารโรง เป็นต้น) .....คน (ชาย.....คน , หญิง.....คน)

จำนวนบุคลากรในสถานศึกษาที่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์.....คน (ชาย.....คน , หญิง.....คน)

2) การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

(คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับการดำเนินงานของสถานศึกษา)

มาตรการ	กิจกรรม/การดำเนินการ	ผลการประเมิน	
		ใช่	ไม่ใช่
1. การกำหนดนโยบาย“สถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์”ของสถานศึกษา	1.1 จัดทำนโยบายสถานศึกษาเป็นเขตปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นลายลักษณ์อักษร และลงนามโดยผู้บริหาร		
	1.2 ถ่ายทอดนโยบายสู่การปฏิบัติ - ประกาศเป็นลายลักษณ์อักษร - เผยแพร่นโยบายสู่แก่นักเรียน/นักศึกษา ครู อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและนอกสถานศึกษา		
	1.3 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์นโยบายผ่านช่องทางที่หลากหลาย		
	1.4 อื่นๆ (ระบุ).....		
2. การบริหารจัดการในสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	2.1 จัดตั้งคณะทำงานหรือคณะกรรมการสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน และประเมินตนเองในการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (รายละเอียดตามแบบฟอร์มประเมินตนเอง)		
	2.2 สำรวจข้อมูลการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานศึกษา เช่น จำนวนผู้บริโภค ความต้องการเลิก การพบเห็นการละเมิด การขาย และการบริโภคบุหรี่		

มาตรการ	กิจกรรม/การดำเนินการ	ผลการประเมิน	
		ใช่	ไม่ใช่
	2.3 ติดตามผลการดำเนินงาน โดยคณะทำงานหรือคณะกรรมการของสถานศึกษา		
	2.4 อื่นๆ (ระบุ).....		
3. การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อ “สถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์”	3.1 จัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เป็นเขตปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และต้องมีการดำเนินการ ดังนี้		
	3.1.1 ประชาสัมพันธ์ แจ้งเตือน เรื่อง สถานศึกษาเป็นเขตปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึงมีมาตรการควบคุม ห้ามปรามหรือดำเนินการอื่นใด ไม่ให้มีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานศึกษา		
	3.1.2. เผื่อระวังไม่ให้มีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึงการขาย การส่งเสริมการขาย การโฆษณาผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในบริเวณสถานศึกษา และบริเวณที่กฎหมายกำหนด		
	3.1.3 สถานศึกษาไม่รับการสนับสนุนใดๆ จากผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์		
	3.2 ปรับปรุงสภาพแวดล้อมไม่ให้เอื้อต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานศึกษา		
	3.3 อื่นๆ (ระบุ).....		
4. การสอดแทรกเรื่องเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในการเรียนการสอนและกิจกรรมนอกหลักสูตร	4.1 วางแผนและกำหนดกิจกรรม เพื่อสอดแทรกเรื่องโทษ พิษภัย และผลกระทบของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรายวิชาและกิจกรรมต่างๆ ทั้งในและนอกหลักสูตร		
	4.2 ถ่ายทอด/สื่อสาร/สอดแทรก/เน้นย้ำ เรื่องโทษ พิษภัย และผลกระทบของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรายวิชาและกิจกรรมต่างๆ ทั้งใน และนอกหลักสูตร		
	4.3 อื่นๆ (ระบุ).....		
5. การมีส่วนร่วมของนักเรียน/นักศึกษาในการขับเคลื่อนสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	5.1 ส่งเสริมให้นักเรียน/นักศึกษามีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง ป้องกันเพื่อควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งบริเวณใน และนอกสถานศึกษา		
	5.2 ส่งเสริมให้นักเรียน/นักศึกษา ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างค่านิยมการไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่องทางที่หลากหลาย		
	5.3 ส่งเสริมให้นักเรียน/นักศึกษา สร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้ เพื่อให้ นักเรียนนักศึกษาในสถานศึกษามีภูมิคุ้มกันในการปกป้องตนเองจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์		
	5.4 ส่งเสริมให้นักเรียน/นักศึกษาร่วมรณรงค์บ้านและชุมชนปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และชักชวนให้คนในบ้านเลิกบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์		
	5.5 อื่นๆ (ระบุ)		

มาตรการ	กิจกรรม/การดำเนินการ	ผลการประเมิน	
		ใช่	ไม่ใช่
6. การดูแลช่วยเหลือนักเรียน/นักศึกษาไม่ให้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	6.1 มีกระบวนการคัดกรอง ป้องกัน และติดตาม นักเรียน/นักศึกษา กลุ่มเสี่ยงเพื่อป้องกันกันริเริ่มบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของนักเรียน/นักศึกษา		
	6.2 มีกระบวนการในการดูแลช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมบริโภคของนักเรียน/นักศึกษา ที่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้เลิกบริโภค รวมทั้งมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง		
	6.3 มีกระบวนการส่งต่อนักเรียน/นักศึกษาที่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เข้าสู่ระบบบริการเลิกตามความเหมาะสม และติดตามผลของนักเรียน/นักศึกษาที่เข้าสู่ระบบบริการอย่างต่อเนื่อง		
	6.4 อื่นๆ (ระบุ).....		
7. การมีกิจกรรมร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชน	7.1 มีกิจกรรมสร้างความตระหนักเรื่องโทษ พิษภัย และผลกระทบของผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ร่วมกับชุมชน		
	7.2 ชี้แจงและขอความร่วมมือร้านค้าในชุมชน ไม่ให้จำหน่ายผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้แก่เยาวชนตามกฎหมายกำหนด		
	7.3 ผลักดันให้ผู้นำชุมชนกำหนดนโยบายสนับสนุนการดำเนินงาน “บ้านและชุมชนปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์”		
	7.4 อื่นๆ (ระบุ).....		

หมายเหตุ แนวทางการดำเนินงานสามารถปรับเปลี่ยนกิจกรรมให้เหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์ของสถานศึกษา/พื้นที่ได้ โดยอยู่ภายใต้ 7 มาตรการ เพื่อสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ผู้ประเมิน :

ชื่อ-นามสกุล.....ตำแหน่ง.....

วัน-เดือน-ปี ที่ประเมิน.....

สรุปผล : ดำเนินการได้ครบทุกมาตรการ

ดำเนินการได้ไม่ครบทุกมาตรการ, ดำเนินการได้ จำนวน.....มาตรการ, มาตรการที่.....ไม่ได้ดำเนินการ หรือไม่สามารถดำเนินการได้

3) เหตุผลที่ดำเนินการตาม 7 มาตรการเพื่อสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้ไม่ครอบคลุม

.....

.....

.....

.....

4) มาตรการใดที่คิดว่าทำได้ดี เพราะอะไร

.....

.....

.....

.....

5) ปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ปัญหาอุปสรรค/ข้อจำกัดในการขับเคลื่อน	แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ
1. ด้านนโยบายและผู้บริหาร	
2. ด้านการบังคับใช้กฎหมาย	
3. ด้านสื่อรณรงค์และประชาสัมพันธ์	
4. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน/ภาคีเครือข่าย	
5. ด้านบุคลากร	
6. ด้านงบประมาณ	
7. ด้านอื่นๆ (ระบุ)	

แบบประเมินพฤติกรรมกรรมการทีมเครื่องตีแมลกอฮอลล์

ชื่อ-สกุล.....เพศ ( ) ชาย ( ) หญิง อายุ..... ปี

เลขประจำตัวประชาชน.....ที่อยู่.....โทรศัพท์.....

วันที่ประเมิน..... ผู้ประเมิน..... หน่วยงาน.....

คำชี้แจง คำถามแต่ละข้อจะถามถึงประสบการณ์การตีเครื่องตีแมลกอฮอลล์ในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา โดยเครื่องตีแมลกอฮอลล์ หมายถึง สุรา เบียร์ เหล้า สาโท กระแช่ ไวน์ เป็นต้น **ขอให้ตอบตามความเป็นจริงเพื่อประโยชน์ต่อสุขภาพของท่าน**

ข้อความ	คำตอบ				
ข้อ 1. ตลอดชีวิตที่ผ่านมา คุณ เคยตีเครื่องตีแมลกอฮอลล์หรือไม่ (หรือเคยตีแต่หยุดตีมาแล้ว 1 ปีขึ้นไป)	ไม่เคย (ยุติการประเมิน)	เคย			
ข้อ 2. ในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา คุณ ตีเครื่องตีแมลกอฮอลล์บ่อยเพียงไร	ไม่เคย 0 คะแนน (ข้ามไปที่ข้อ 6)	ครั้งสองครั้ง 2 คะแนน	ทุกเดือน 3 คะแนน	ทุกสัปดาห์ 4 คะแนน	เกือบทุกวัน 6 คะแนน
ข้อ 3. ในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา คุณเคย รู้สึกอยากตี เครื่องตีแมลกอฮอลล์อย่างมากบ่อยเพียงไร	ไม่เคย 0 คะแนน	ครั้งสองครั้ง 3 คะแนน	ทุกเดือน 4 คะแนน	ทุกสัปดาห์ 5 คะแนน	เกือบทุกวัน 6 คะแนน
ข้อ 4. ในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา การตีเครื่องตีแมลกอฮอลล์ทำให้คุณ เกิดปัญหา สุขภาพ ครอบครัว สังคม กฎหมาย หรือการเงินบ่อยเพียงไร	เกือบทุกวัน 6 คะแนน	ครั้งสองครั้ง 4 คะแนน	ทุกเดือน 5 คะแนน	ทุกสัปดาห์ 6 คะแนน	เกือบทุกวัน 7 คะแนน
ข้อ 5. ในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา คุณ ไม่สามารถทำกิจกรรมที่คุณควรจะได้ทำตามปกติ เนื่องจากคุณตีเครื่องตีแมลกอฮอลล์บ่อยเพียงไร	ไม่เคย 0 คะแนน	ครั้งสองครั้ง 5 คะแนน	ทุกเดือน 6 คะแนน	ทุกสัปดาห์ 7 คะแนน	เกือบทุกวัน 8 คะแนน
ข้อ 6. ตลอดชีวิตที่ผ่านมา เพื่อนฝูงญาติ หรือคนอื่น เคยแสดงความกังวลหรือตักเตือนคุณเกี่ยวกับการตีเครื่องตีแมลกอฮอลล์ของคุณหรือไม่	ไม่เคย 0 คะแนน	เคย, ในช่วง 3 เดือน ที่ผ่านมา 6 คะแนน	เคย, ก่อน 3 เดือน ที่ผ่านมา 6 คะแนน		

ข้อคำถาม	คำตอบ			
ข้อ 7. ตลอดชีวิตที่ผ่านมา คุณ เคยพยายามหยุดหรือการลดการดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้น้อยลงแต่ทำไม่สำเร็จ หรือไม่	ไม่เคย 0 คะแนน	เคย, ในช่วง 3 เดือนที่ ผ่านมา 6 คะแนน	เคย, ก่อน 3 เดือนที่ ผ่านมา 6 คะแนน	
คะแนนรวม				

คำตอบ “ในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา”

- “ไม่เคย หมายถึง ไม่เคยเลยในช่วงสามเดือนที่ผ่านมา”
- “ครั้งสองครั้ง หมายถึง 1-2 ครั้งในช่วงสามเดือนที่ผ่านมา”
- “ทุกเดือน หมายถึง เฉลี่ย 1-3 ครั้งต่อเดือนในช่วงสามเดือนที่ผ่านมา”
- “ทุกสัปดาห์ หมายถึง เฉลี่ย 1-4 ครั้งต่อสัปดาห์ในช่วงสามเดือนที่ผ่านมา”
- “ทุกวันหรือเกือบทุกวัน หมายถึง 5-7 วันต่อสัปดาห์ในช่วงสามเดือนที่ผ่านมา”

คำตอบ “ตลอดชีวิตที่ผ่านมา”

- “ไม่เคยเกิดขึ้นเลยในชีวิต”
- “เคยและเกิดขึ้นภายใน 3 เดือนที่ผ่านมา”
- “เคย แต่เกิดขึ้นก่อนหน้า 3 เดือนนี้”

คำตอบ	แนวทางการรักษา
ไม่เคยดื่ม ตลอดชีวิตที่ผ่านมา	แสดงความชื่นชมที่ไม่ดื่ม และให้ความรู้อันตรายจากการดื่ม
เคยดื่มแต่หยุดดื่มมาแล้ว 1 ปีขึ้นไป	แสดงความชื่นชมที่สามารถหยุดดื่มได้ และให้ความรู้อันตรายจากการดื่ม
ดื่มในช่วง 3 เดือน แต่ไม่ระบุรายละเอียด	ให้ความรู้ อันตรายจากการดื่ม
คะแนน 0-10 ดื่มในระดับเสี่ยงต่ำ หมายถึง การดื่มในขณะนี้มีความเสี่ยงต่ำต่อการเกิดปัญหาจากการดื่มสุราแต่ในอนาคต หากดื่มมากกว่านี้ มีโอกาสเพิ่มความเสี่ยงที่จะเกิดปัญหาจากการดื่มสุราได้	การให้คำแนะนำแบบสั้น (Brief Advice) 1. การให้ข้อมูลสะท้อนกลับ 2. การให้ความรู้อันตรายจากการดื่ม 3. การกำหนดเป้าหมาย 4. ให้คำแนะนำการดื่มลดลง

คำตอบ	แนวทางการรักษา
<p>คะแนน 11 -26 ติ่มในระดับเสี่ยงปานกลาง หมายถึง มีความเสี่ยงปานกลางต่อสุขภาพและปัญหาอื่นๆ หรืออาจเริ่มมีปัญหบางอย่างเกิดขึ้นแล้ว การติ่มสุร่าอย่างต่อเนื่องลักษณะเช่นนี้จะก่อให้เกิดปัญหาสุขภาพและปัญหาอื่น ๆ เพิ่มขึ้นได้ในอนาคต รวมถึงเสี่ยงต่อการติดสุร่าได้ โดยเฉพาะในคนที่เคยมีปัญหาจากการติ่มสุร่าหรือเคยติดสุร่ามาก่อน</p>	<p>การให้คำปรึกษาแบบสั้น (Brief Counseling)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การให้คำแนะนำแบบสั้น สะท้อนข้อมูลปัญหาและผลกระทบจากการติ่ม แสดงความน่าเป็นห่วง แนะนำถึงความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม สร้างความตระหนัก 2. ประเมินแรงจูงใจ หรือความพร้อมในการที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและให้คำแนะนำที่เหมาะสมกับระดับแรงจูงใจ <ul style="list-style-type: none"> • ขั้นเมินเฉยหรือไม่สนใจปัญหา : ให้ข้อมูลสะท้อนกลับถึงปัญหาการติ่มที่เกิดขึ้น ให้ข้อมูลอันตรายจากการติ่ม • ขั้นลังเลใจ : เน้นประโยชน์จากการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ให้ข้อมูลปัญหาจากการติ่มและความเสี่ยงหากปล่อยไว้ ชั่งน้ำหนักระหว่างข้อดีและข้อไม่ดีของการติ่ม ข้อดีและข้อไม่ดีของการหยุดติ่ม • ขั้นตัดสินใจปรับเปลี่ยนพฤติกรรม : ให้ทางเลือกเป้าหมาย ให้คำแนะนำเสริมกำลังใจ • ขั้นลงมือปรับเปลี่ยน : ทบทวนให้คำแนะนำ ให้กำลังใจ ติดตามพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง • ขั้นกระทำต่อเนื่อง : เสริมกำลังใจ ป้องกันการกลับสู่พฤติกรรมเดิม • ขั้นย้อนกลับพฤติกรรมเดิม : ให้กำลังใจ ช่วยให้เห็นหลักได้อีกครั้ง 3. ตั้งเป้าหมายในการลด ละ เลิก หรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรม 4. ติดตามต่อเนื่อง เพื่อติดตามพฤติกรรมการติ่มในทุกครั้งที่รับบริการสุขภาพ แก้ไขปัญหาอุปสรรค กำหนดวิธีการแก้ไขที่ชัดเจน
<p>คะแนนตั้งแต่ 27 ขึ้นไป ติ่มในระดับเสี่ยงสูง หมายถึง บ่งชี้ว่ามีความเสี่ยงสูงต่อการติดสุร่าแล้วหรือติดสุร่าแล้ว หรือกำลังประสบปัญหาสุขภาพสังคม การเงิน กฎหมาย ที่สัมพันธ์กับการติ่มสุร่า</p>	<p>ให้คำปรึกษาแบบสั้น (Brief Counseling) และส่งต่อ (Refer) เพื่อรับการประเมินและบำบัดเข้มข้นโดยผู้เชี่ยวชาญ</p>

พระราชบัญญัติ
ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
พ.ศ. ๒๕๕๑

สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
กรมควบคุมโรค

<https://ddc.moph.go.th/uploads/publish/946520191127085111.pdf>

แผ่นพับวิธีการหรือลักษณะการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ผิดกฎหมาย

6 การขายโดยใช้เครื่องจ่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยวิธีใช้เครื่องจ่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณดังต่อไปนี้

- ร้านค้าและหจก. ซึ่งเป็นผู้ประกอบการ โดยบุคคลธรรมดา
- ร้านค้าและหจก. ซึ่งเป็นผู้ประกอบการ โดยมีบุคคล
- ร้านค้าและหจก. ซึ่งเป็นผู้ประกอบการ โดยได้ในวันและคืนมอบให้สิทธิในการประกอบกิจการจากท้องถิ่น

"เครื่องจ่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์" หมายถึง อุปกรณ์ หรือตู้จำหน่ายเครื่องดื่มที่ใช้ระบบอัตโนมัติจ่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่สามารถบริโภคได้ทันที

"ร้านค้าและหจก." หมายถึง ร้านค้าปลีกที่ขายสินค้าหรือบริการ โดยตรงแก่สาธารณะและขอรายการของผู้นับถือ ซึ่งมีลักษณะของงานประกอบกิจการสุราของผู้นับถือตามกฎหมายสุราประเภทที่ ๒

5 การขายโดยแจก แจก ให้ หรือแลกเปลี่ยน

กับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือกับสินค้าอื่น หรือการให้บริการอย่างอื่นแล้วแต่กรณี หรือแจกจ่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในลักษณะเป็นตัวอย่างของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือเป็นการจูงใจสาธารณชนให้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือเป็นการกำหนดเงื่อนไขการขายในลักษณะที่เป็นการบังคับซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยทางตรง หรือทางอ้อม

การกำหนดเงื่อนไขการขายที่เรียกว่า เป็นการบังคับซื้อ หมายถึง การขายในลักษณะของการขายหิ้ว เช่น การจัดการเข้าของขงวิญญูใหม่ที่มีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บรรจุภายในสำเร็จรูป

วิธีการหรือลักษณะการขาย เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ที่ผิดกฎหมาย

การขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551

หากฝ่าฝืน มีโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

โทรศัทพ์ 0-2591-8313-5, 0-2590-3342
โทรสาร 0-2591-1493
ddc.moph.go.th

ศูนย์เฝ้าระวังภัยสุขภาพ โทร 0-2590-3442

TAS 1422

1 การใช้เครื่องขายอัตโนมัติ

การการใช้เครื่องขายอัตโนมัติ หมายถึง เป็นเครื่องขายที่ไม่ต้องรับผู้ขาย แต่ใช้เครื่องจักรกลเป็นตัวจ่ายสินค้าแทน เพียงแค่ลูกค้าจ่ายค่าเหรียญเงินของกรขายหิ้ว เช่น เหรียญ 5 บาท ใส่ลงในช่องที่กำหนดจากนั้นจะได้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ออกมา

2 การร่ำขาย

ตามเจตนารมณ์ของกฎหมายต้องการให้ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตรงกับ สถานที่ตั้งที่ขอใบอนุญาตจำหน่ายสุราที่ตามพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 กำหนดให้ขายสุรา ตามที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตเท่านั้น ถ้าขายนอกเหนือจากสถานที่ ที่ขออนุญาตก็มีความผิดฐานขายสุราโดยไม่เป็นอนุญาต การร่ำขายในลักษณะที่ไม่ประจำที่ ไม่เป็นปกติเป็นครั้งคราว หรือชั่วคราว ณ สถานที่ที่ไม่ตรงกับที่ระบุไว้ในใบอนุญาต แม้จะตั้งอยู่ที่ที่ไม่เคลื่อนที่ไปตลอดเวลาก็ตาม ก็ถือเป็น การร่ำขายและกรณีนี้เป็นการขออนุญาตการขายสุราในสถานที่ที่ร้านค้าที่หนึ่ง แต่กลับมีการนำสุรามาตั้งขายอีกที่หนึ่งถือเป็นการขายนอกสถานที่ที่ขอใบอนุญาตไว้ ดังนั้นจึงเป็นความผิดฐานร่ำขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551

3 การลดราคาเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการขาย

การลดราคา คือ การขายราคาต่ำกว่าปกติ (หมายความว่า ราคาต่ำกว่าราคาขายปกติของสถานประกอบการนั้นๆ) โดยมีเจตนาพิเศษเพื่อประโยชน์ ในการส่งเสริมการขาย การลดราคาต้องมีการซื้อขายและการลดราคาเกิดขึ้น แล้วจึงจะเป็นความผิดฐานขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยลดราคา หากยังไม่ได้มีการซื้อขาย แต่มีการแสดงป้ายคำเตือนให้คนทั่วไปรับทราบว่ามีกรลดราคาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ถือเป็นการผิดฐานโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามมาตรา 32

4 การขายโดยให้หรือเสนอให้สิทธิ

ในการเข้าชมการแข่งขัน การแสดง การให้บริการ การชิงโชค การชิงรางวัล หรือสิทธิประโยชน์ใดเป็นการตอบแทนแก่ผู้ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือแก่ผู้นำที่ซื้อ หรือสถาน หรือสิ่งอื่นใดเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แลกเปลี่ยนหรือแลก

หากฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

<https://ddc.moph.go.th/uploads/publish/947520191127090709.pdf>

แผ่นพับวัน เวลา และบุคคลที่ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

บุคคลซึ่งห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้

มาตรา 29 ห้ามมิให้ผู้ใดขาย เครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่บุคคลดังต่อไปนี้

- บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์
- บุคคลที่มีอาการมึนเมาหรือสติไม่ได้

ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 29 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

วัน เวลา และบุคคลที่ห้ามขาย เครื่องดื่มแอลกอฮอล์

พระราชบัญญัติควบคุม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551

พระราชบัญญัติควบคุม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551

เป็นกฎหมายที่ตราขึ้นมาเพื่อกำหนด มาตรการต่าง ๆ ในการควบคุม การเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งในส่วนนี้กล่าวถึงการควบคุมเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ในเรื่องของวันและเวลาห้ามขาย รวมทั้งบุคคลซึ่งห้ามขาย เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้โดยเด็ดขาด

สำนักงานคณะกรรมการ ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

โทรศัพท์ 0-2591-9313-5, 0-2590-3342
โทรสาร 0-2591-1493
ddc.moph.go.th

สำนักงานคณะกรรมการ ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กรมควบคุมโรค โทร 0-2590-3342

TAS 1422

พระราชบัญญัติควบคุม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551

เป็นกฎหมายที่ตราออกมาเพื่อกำหนดมาตรการ ต่างๆ ในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งในส่วนนี้จะกล่าวถึงการควบคุมการเข้าถึง เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเรื่องของวันและเวลา ห้ามขาย รวมทั้งบุคคลซึ่งห้ามขายเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ให้โดยเด็ดขาด

วันและเวลาห้ามขาย

มาตรา 28 วรรคหนึ่ง เป็นบทบัญญัติที่จำกัดวัน และเวลาขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งสามารถ แยกพิจารณาได้ ดังนี้

มาตรา 28 ห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในวันหรือเวลาที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดย คำแนะนำ ของคณะกรรมการ ทั้งนี้ ประกาศดังกล่าว จะกำหนดเงื่อนไขหรือข้อยกเว้นใด ๆ เท่าที่จำเป็น ไว้ด้วยก็ได้

จำกัดด้านวันขาย

ปัจจุบันมีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องกำหนด วันห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558 ห้ามผู้ใดขายเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ ในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา 5 วัน ได้แก่

- วันมาฆบูชา (วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 3)
- วันวิสาขบูชา (วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6)
- วันอาสาฬหบูชา (วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8)
- วันเข้าพรรษา (วันแรม 1 ค่ำ เดือน 8)
- วันออกพรรษา (วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11)

ยกเว้น กรณีการขายเฉพาะร้านค้าปลีกอาหาร ภายในอาคารท่าอากาศยานนานาชาติ

จำกัดด้านเวลาขาย

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดเวลา ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2558 ห้ามผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเวลาอื่น นอกจาก

ตั้งแต่เวลา 11.00 นาฬิกา ถึงเวลา 14.00 นาฬิกา และ ตั้งแต่เวลา 17.00 นาฬิกา ถึงเวลา 24.00 นาฬิกา

ยกเว้นการขายในกรณี ดังต่อไปนี้

- การขายในอาคารท่าอากาศยานนานาชาติ
- การขายในสถานบริการซึ่งเป็นไปตาม กำหนดเวลาเปิดปิดของสถานบริการ ตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ

มาตรา 28 วรรคสอง บทบัญญัติในวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับกับการขายของผู้ผลิตผู้นำเข้าหรือ ตัวแทนของผู้ผลิตหรือนำเข้าไปยังผู้ขายซึ่งได้รับ อนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยสุรา

ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 28 ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

<https://ddc.moph.go.th/uploads/publish/947420191127090643.pdf>

แผนผังสถานที่ห้ามขาย ห้ามดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

“สถานที่ ห้ามดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์”

- วัดหรือสถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา
- สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สถานพยาบาล ร้านขายยา ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้ในพื้นที่ส่วนบุคคล
- สถานราชการ รัฐสภาฯ หรือหน่วยงานของรัฐ ยกเว้นที่ผิด ส่วนบุคคล หรือสโมสร หรือการจัดเลี้ยงตามประเพณี
- สถานศึกษา ยกเว้นบริเวณที่ผิดส่วนบุคคล หรือสโมสร หรือการจัดเลี้ยงตามประเพณี หรือสถานศึกษาที่ถือการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ได้รับอนุญาต
- สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง หรือร้านค้า ในบริเวณสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

สถานที่ ห้ามขาย / ห้ามดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์

พ.ร.ม. ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2551

- สวนสาธารณะของราชการ รัฐสภาฯ หรือหน่วยงานของรัฐ ที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อนของประชาชนโดยทั่วไป
- พื้นที่ประกอบกิจการโรมาน ยกเว้นกรณีก่อวินาศกรรมคดีอาชญากรรมหรือคดีอาชญากรรมในทางราชการของโรมาน
- บนทางในเขตเมือง หรือในเขตโดยรอบในเขต หรือในเขตชานเมือง
- พื้นที่ที่อยู่ในกำกับดูแลใช้ประโยชน์ของราชการ รัฐสภาฯ หรือหน่วยงานของรัฐ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้ในที่ผิดส่วนบุคคล หรือสโมสร หรือการจัดเลี้ยงตามประเพณี

- สถานีรถไฟหรือในเขตชานเมืองชานเมือง
- สถานีขนส่ง
- ท่าเรือโดยสารสาธารณะ และบนเรือโดยสารสาธารณะประเภทน

ห้ามนำเข้าทุกไม้น้ำ 6 เดือน หรือรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทิ้งจำทิ้งปรับ

โทรศัพท 0-2591-9313-5, 0-2590-3342
โทรสาร 0-2591-1493
ddc.moph.go.th

สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กระทรวงสาธารณสุข
ศูนย์สื่อสัมพันธ์ โทร 0-2590-3342

TAS 1422

“สถานที่ ห้ามขาย เครื่องดื่มแอลกอฮอล์”

- พื้นที่ที่อยู่ในกำกับดูแลใช้ประโยชน์ของราชการ รัฐสภาฯ หรือหน่วยงานของรัฐ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้ในร้านค้า หรือสโมสร
- ท่าเรือโดยสารสาธารณะ และบนเรือโดยสารสาธารณะประเภทน
- สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สถานพยาบาล และร้านขายยา
- สถานีรถไฟ หรือในเขตชานเมืองชานเมือง
- สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง หรือร้านค้าในบริเวณสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง
- พื้นที่ประกอบกิจการโรมาน ยกเว้นกรณีก่อวินาศกรรมคดีอาชญากรรมหรือคดีอาชญากรรมในทางราชการของโรมาน
- บนทางในเขตเมือง หรือในเขตโดยรอบในเขต หรือในเขตชานเมือง
- สถานบริการของรัฐสภาฯ หรือหน่วยงานของรัฐ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้ในร้านค้า หรือสโมสร
- พื้นที่ที่อยู่ในกำกับดูแลใช้ประโยชน์ของราชการ รัฐสภาฯ หรือหน่วยงานของรัฐ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้ในที่ผิดส่วนบุคคล หรือสโมสร หรือการจัดเลี้ยงตามประเพณี
- สถานศึกษา ยกเว้นบริเวณที่ผิดส่วนบุคคล หรือสโมสร หรือการจัดเลี้ยงตามประเพณี หรือสถานศึกษาที่ถือการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ได้รับอนุญาต
- สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง หรือร้านค้าในบริเวณสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง
- วัดหรือสถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา
- สวนสาธารณะของราชการ รัฐสภาฯ หรือหน่วยงานของรัฐ ที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อนของประชาชนโดยทั่วไป

ห้ามนำเข้าทุกไม้น้ำ 6 เดือน หรือรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทิ้งจำทิ้งปรับ

<https://ddc.moph.go.th/uploads/publish/947620191127090736.pdf>

คู่มือการขับเคลื่อนสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
สำหรับสถานศึกษาต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา

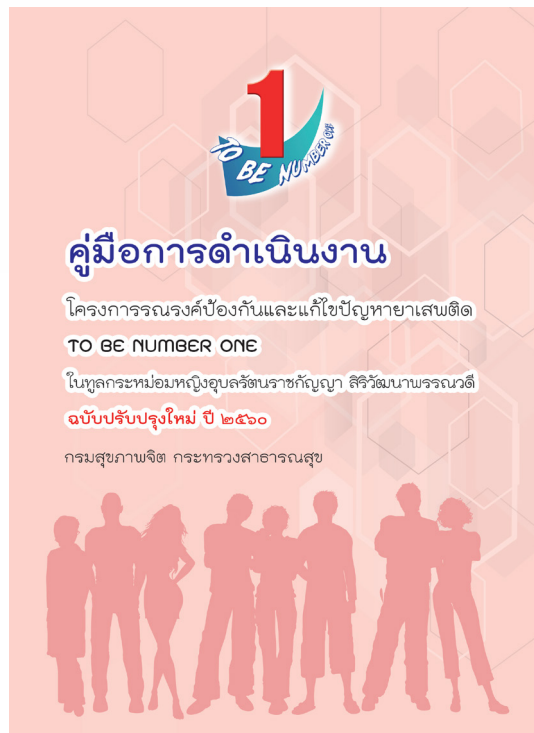

คู่มือการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2558)

https://hp.anamai.moph.go.th/th/manual-of-official/download?id=72894&mid=35018&mkey=m_document&lang=th&did=23690

คู่มือการดำเนินงานโครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (TO BE NUMBER ONE)

<http://www.tobefriend.in.th/dataservice/ds2-manualAndTech.php>

คู่มือการคัดเลือกสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปี 2564

<https://docs.google.com/a/hi-supervisory5.net/viewer?a=v&pid=sites&srcid=aGktc3VwZXJ2aXNvcnk1Lm5ldHxucHQyfGd4Ojl2M2JjNjFiOTA4MWJmZDk>

คู่มือการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติด และอบายมุข ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2559

http://www.krabiedu.net/krabiedu/manual/white_school.pdf

ภาคผนวก 7 การใช้งานระบบบริการออนไลน์ (E-Service) สำหรับสถานศึกษา เพื่อดำเนินการสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

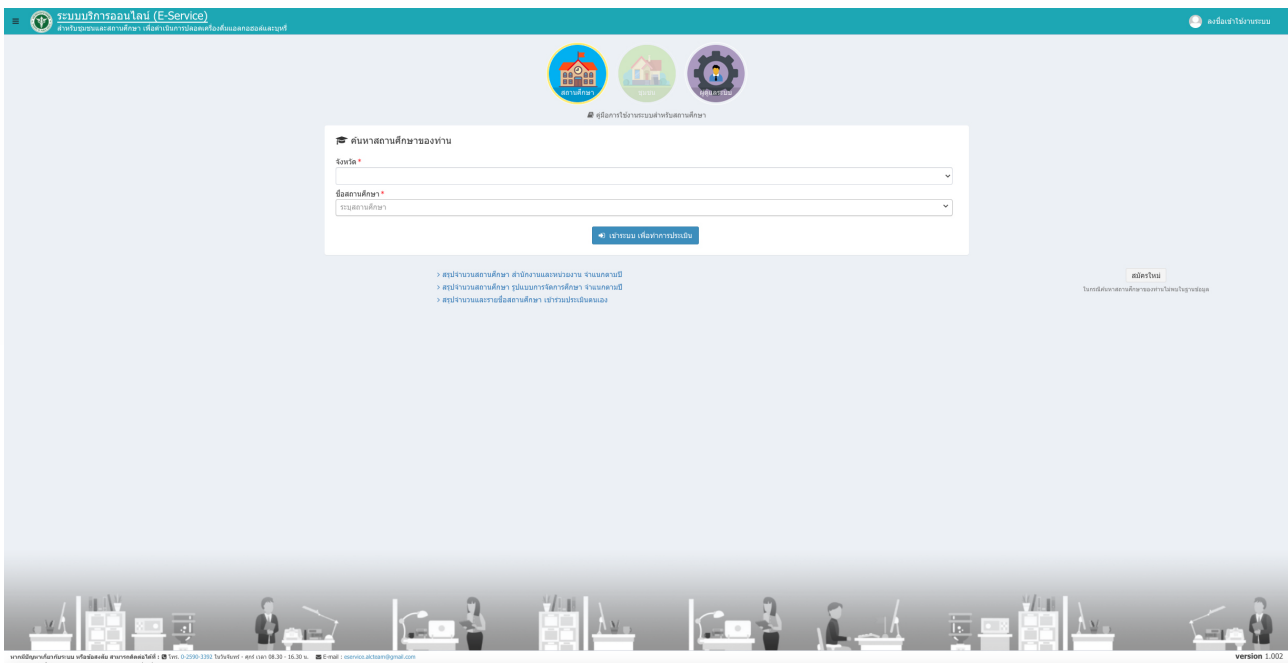
สถานศึกษาเข้าสู่ระบบ

1. เปิดเว็บเบราว์เซอร์ พิมพ์ URL <http://e-service.ddc.moph.go.th/Login>

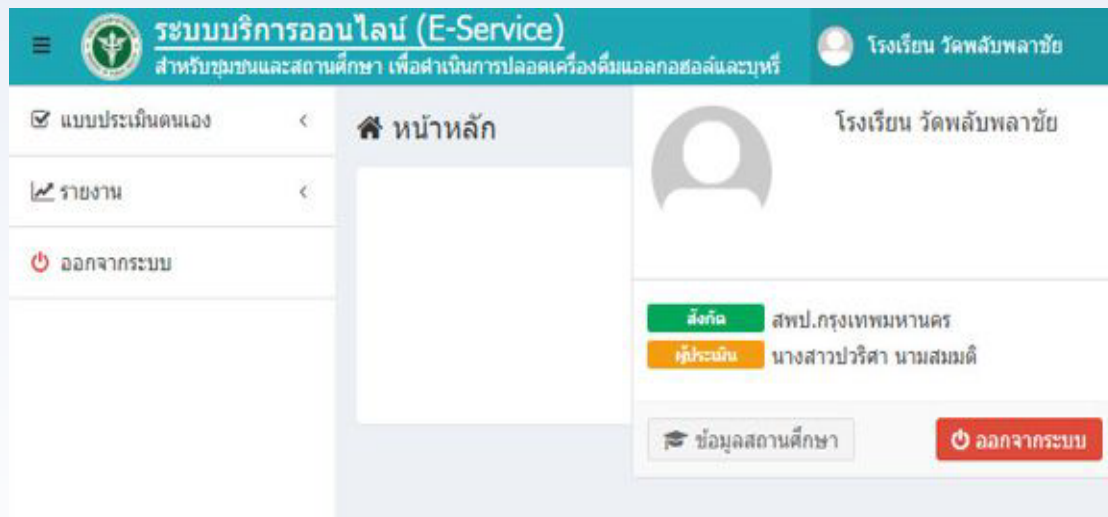
2. สำหรับสถานศึกษา สามารถเข้าสู่ระบบได้โดย

- 2.1 คลิกเลือกจังหวัดที่ตั้งของสถานศึกษา
- 2.2 เลือกชื่อสถานศึกษา
- 2.3 คลิกปุ่ม “เข้าระบบเพื่อทำการประเมิน”

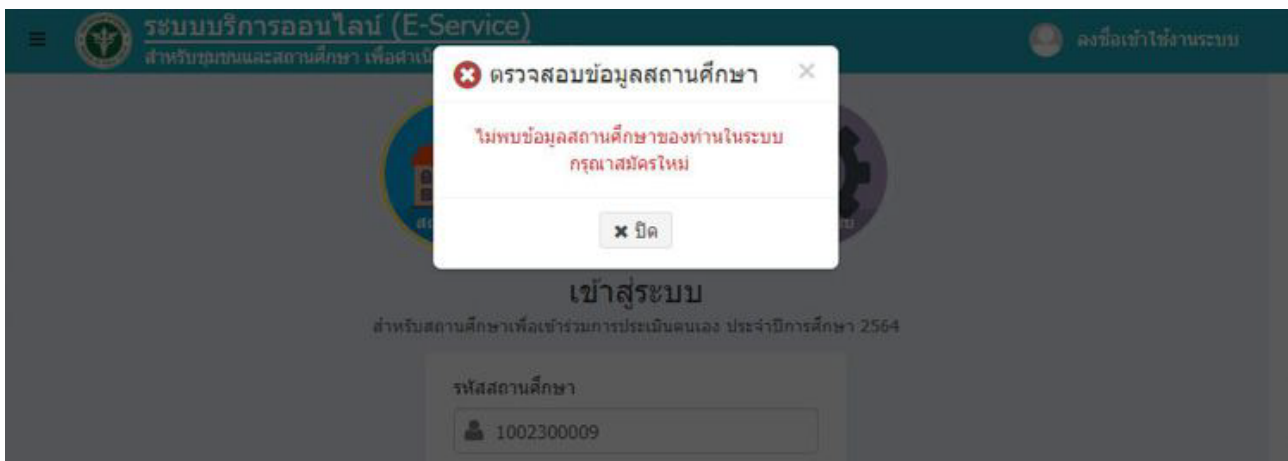

The screenshot shows the login interface for the E-Service system. At the top, there is a header with the text "ระบบบริการออนไลน์ (E-Service) สำหรับสถานศึกษา" and a user login icon. Below the header are three circular icons representing different services: "สถานศึกษา" (School), "โรงเรียน" (School), and "ผู้ดูแลระบบ" (System Administrator). The main content area is titled "ค้นหาสถานศึกษาของท่าน" (Find your school) and contains three dropdown menus: "จังหวัด" (Province), "ชื่อสถานศึกษา" (School Name), and "รหัสสถานศึกษา" (School Code). A blue button labeled "เข้าระบบ เพื่อทำการประเมิน" (Login to evaluate) is positioned below the dropdowns. To the right of the login form, there is a "สมัครใหม่" (Sign up) link. At the bottom of the page, there is a footer with contact information and the version number "version 1.002".

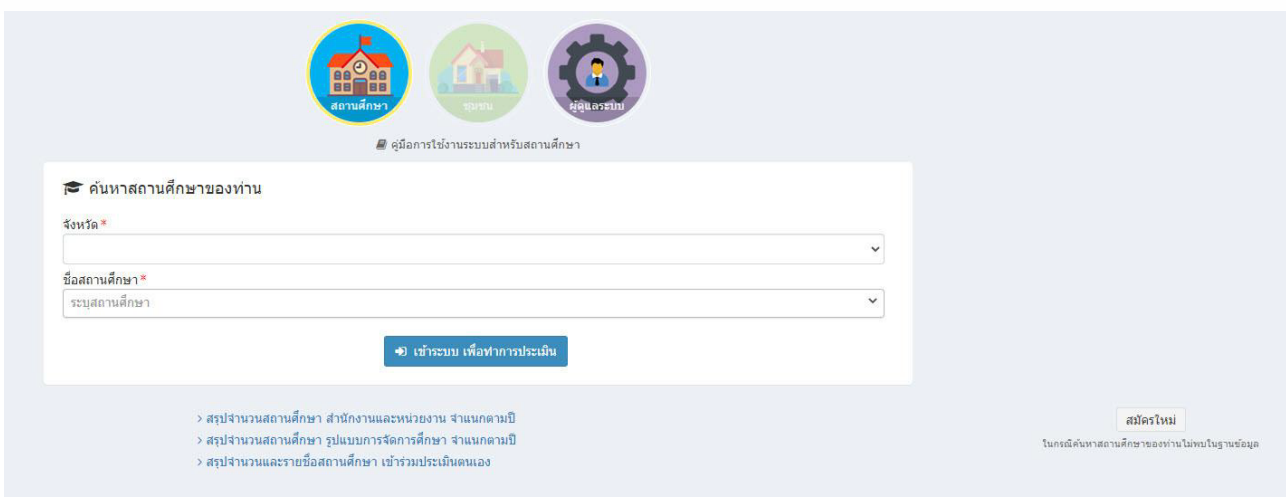
3. กรณีรหัสสถานศึกษาถูกต้อง และมีอยู่ในระบบแล้ว จะสามารถเข้าสู่ระบบได้

4. กรณีไม่พบข้อมูล จะแสดงหน้าจอตั้งภาพ

5. สถานศึกษาสามารถสมัครทำแบบประเมิน โดยคลิกปุ่ม “สมัครใหม่” จะปรากฏหน้าจอตั้งภาพ

6. ผู้ประเมินทำการระบุข้อมูลเบื้องต้นสำหรับสถานศึกษา คือ ข้อมูลผู้สมัคร/ผู้ประเมินตนเอง และข้อมูลสถานศึกษา จากนั้นคลิกปุ่ม “ส่ง Mail ให้ผู้ดูแลระบบ”

ระบบบริการออนไลน์ (E-Service)
สำหรับชุมชนและสถานศึกษา เพื่อดำเนินการปลดเครื่องดีมแอลกอฮอล์และบหรี่

คำขอสมัครเข้าร่วมประเมินตนเองโดยสถานศึกษา

:: 1. ข้อมูลผู้สมัคร / ผู้ประเมินตนเอง ::

E-mail ผู้สมัคร*

สาขาหน้า* ชื่อ* นามสกุล*

ตำแหน่ง

เบอร์โทรศัพท์* ต่อ เบอร์มือถือ

:: 2. ข้อมูลสถานศึกษา ::

รหัสสถานศึกษา* ประเภทสถานศึกษา*

ชื่อสถานศึกษา* (ไม่ต้องระบุคำว่า "โรงเรียน")

จังหวัด*

รายละเอียดสถานศึกษา

Verification Code*

หากมีปัญหาเกี่ยวกับระบบ หรือข้อสงสัย สามารถติดต่อได้ที่ : ☎ โทร. 0-2590-3392 ในวันจันทร์ - ศุกร์ เวลา 08.30 - 16.30 น. ✉ E-mail : eservice.alcteam@gmail.com version 1.001
© สงวนลิขสิทธิ์ 2564 : สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดีมแอลกอฮอล์ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข.

7. เมื่อคลิกปุ่ม “ส่ง Mail ให้ผู้ดูแลระบบ” แล้ว ระบบจะแสดงหน้าต่างดังภาพ

Send E-mail

ส่งข้อมูลให้ผู้ดูแลระบบเรียบร้อยแล้ว

ตกลง

E-mail ผู้สมัคร* pathom@gn

สาขาหน้า* คุณ ชื่อ* ชื่อผู้ประเมิน นามสกุล* นามสกุลผู้ประเมิน

ตำแหน่ง

เบอร์โทรศัพท์* 082-4335678 ต่อ เบอร์มือถือ

แบบประเมินตนเอง-สถานศึกษา

1. เมื่อเข้าสู่ระบบแล้ว ระบบจะแสดงหน้าจอให้ตรวจสอบข้อมูลสถานศึกษาและระบุข้อมูลผู้ประเมินดังภาพ

ระบบบริการออนไลน์ (E-Service)
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้บริการโปรแกรมเพื่อประเมินตนเองและระบบ

โรงเรียน ไร่สีนวล

ข้อมูลสถานศึกษา

๑. ข้อมูลทั่วไป ::

บริการศึกษา* 2564
รหัสสถานศึกษา* 1010720002
ชื่อสถานศึกษา* ไร่สีนวล
ประเภทระดับสังกัด* สพป.
ที่ตั้งสถานศึกษา* 51/2 อ่างทองเจริญ
สาขาค/นชข* สตรีชาย
จังหวัด* กรุงเทพมหานคร
ภูมิภาค* กลาง
ประเภทสถานศึกษา* โรงเรียน
หน่วยงานต้นสังกัด* สพป.กรุงเทพมหานคร
สาขาค/นชข* เขตบางกอกน้อย
รหัสไปรษณีย์* 10700
การศึกษาขั้นสูงสุด* ปวช.

๒. ข้อมูลผู้ประเมินตนเอง ::

ตำแหน่ง* นางสาว
ชื่อ* สิริคุณา
นามสกุล* พงษ์ดา
ตำแหน่ง* ครู ภาควิชาประถมศึกษาและพลศึกษา
เบอร์โทรศัพท์* 024113401
อีเมล* -
เบอร์มือถือ* 0846791790

๓. สถานศึกษาดำเนินการตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2560 เรื่องมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันและการบริหารกองทุนเงินช่วยเหลือสถาบันศึกษา ::

ดำเนินการ ไม่ดำเนินการ

✕ ย้อนกลับ

หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับระบบ หรือต้องการความช่วยเหลือ โปรดติดต่อเจ้าหน้าที่ : โทร. 0-2599-3392 ในวันจันทร์ - ศุกร์ เวลา 08.30 - 16.30 น. E-mail : service.edteam@gmail.com
© สงวนลิขสิทธิ์ 2564 : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและทบวงมหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร กระทรวงศึกษาธิการ. version 1.002

2. เลือกเมนูด้านซ้าย โดยคลิกที่ปุ่ม = เพื่อแสดงเมนู จากนั้นคลิก “แบบประเมินตนเอง-สถานศึกษา”

The screenshot shows the 'ระบบบริการออนไลน์ (E-Service)' interface. On the left, there is a navigation menu with the following items: 'แบบประเมินตนเอง' (Self-Assessment), 'แบบประเมินตนเอง - สถานศึกษา' (Self-Assessment - Institution), 'ข้อมูลสถานศึกษา' (Institution Information), 'รายงาน' (Report), and 'ออกจากระบบ' (Logout). The 'ข้อมูลสถานศึกษา' section is active, displaying a form with the following fields: 'ปีการศึกษา *' (Academic Year) with value '2564', 'รหัสสถานศึกษา *' (Institution Code) with value '1010720016', 'ชื่อสถานศึกษา *' (Institution Name) with value 'วัดพลับพลาชัย', and 'ประเภทต้นสังกัด *' (Parent Institution Type) with value 'สพป.'.

3. ผู้ประเมินทำการประเมินตนเองเบื้องต้น โดยคลิกปุ่ม “เริ่มทำแบบประเมินตนเอง”

The screenshot shows the 'แบบประเมินตนเอง - สถานศึกษา' (Self-Assessment - Institution) page. A red box highlights the 'เริ่มทำแบบประเมินตนเอง' (Start Self-Assessment) button. The page also displays a search bar, a table with columns for 'No.', 'สถานศึกษาปลอดแอลกอฮอล์และบุหรี่' (Alcohol and Tobacco-Free Institution), 'เรื่อง' (Subject), 'ช่วงวันที่ให้ประเมิน' (Assessment Period), 'คะแนนแอลกอฮอล์' (Alcohol Score), 'คะแนนบุหรี่' (Tobacco Score), 'เกณฑ์การประเมิน' (Assessment Criteria), 'ผู้ประเมิน' (Assessor), and 'วันที่ประเมิน' (Assessment Date). The footer contains contact information and the version number 'version 1.001'.

ระบบจะแสดงแบบประเมินตนเองตามระยะเวลาที่เปิดให้มีการประเมินตนเอง

ระบบจะแสดงแบบประเมินสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่โดยแบ่งออกเป็น 7 มาตรการ ผู้ประเมินสามารถคลิกเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับการดำเนินงานของสถานศึกษา ระบุ “ใช่” หรือ “ไม่ใช่”

** คลิกปุ่ม “ถัดไป” เพื่อประเมินมาตรการถัดไป

** คลิกปุ่ม “ย้อนกลับ” เพื่อแก้ไขการประเมินก่อนหน้า

ระบบบริการออนไลน์ (E-Service)
โรงเรียน วัดพลับพลาชัย

สำหรับชุมชนและสถานศึกษา เพื่อดำเนินการปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่

แบบประเมินตนเอง - สถานศึกษา

มาตรการที่ 1

มาตรการที่ 2

มาตรการที่ 3

มาตรการที่ 4

มาตรการที่ 5

มาตรการที่ 6

มาตรการที่ 7

สรุปคะแนน

บันทึกคะแนน

เรื่อง : การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ ปีการศึกษา : 2564

มาตรการที่ 1 : การกำหนดนโยบายของสถานศึกษา ช่วงวันที่ให้ประเมิน : 01/01/2564 - 31/12/2564

การกำหนดนโยบาย "สถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่" ของสถานศึกษา วันที่ประเมิน : 02/06/2564 12:25:43

ผู้ประเมิน : นางสาวปวีตรา นามสมมติ

ข้อ	หัวข้อ/ประเด็น	ปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์			ปลอดบุหรี่		
		ใช่	ไม่ใช่	คะแนน	ใช่	ไม่ใช่	คะแนน
1.1	มีการจัดทำนโยบายสถานศึกษาเป็นเขตปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ เป็นลายลักษณ์อักษร และลงนามโดยผู้บริหาร (4 คะแนน)	✓	○	4	○	✓	0
1.2	มีการถ่ายทอดนโยบายสู่การปฏิบัติ โดยการประกาศเป็นลายลักษณ์อักษร รวมทั้งเผยแพร่ นโยบายสู่นักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา โดยมีการระบุนโยบายห้ามดื่มและขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การห้ามสูบบุหรี่ ในสถานศึกษา ความที่กฎหมายกำหนด (4 คะแนน)	✓	○	4	✓	○	4
1.3	มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์นโยบายผ่านช่องทางที่หลากหลาย (4 คะแนน)	○	✓	0	✓	○	4
รวม				8			8

✕ ย้อนกลับ
ถัดไป >

คู่มือการขับเคลื่อนสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
สำหรับสถานศึกษาต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา

4. หลังจากทำการประเมินตนเองทั้ง 7 มาตรการเรียบร้อยแล้ว ระบบจะแสดงสรุปผลคะแนนที่ได้และเกณฑ์การประเมินตนเองอยู่ในระดับใด เพื่อผู้ประเมินสามารถตรวจสอบผลการประเมินตนเองเบื้องต้นได้ และสามารถคลิกปุ่ม “ย้อนกลับ” เพื่อดำเนินการแก้ไขข้อมูลการประเมินตนเอง ทั้ง 7 มาตรการได้ หรือถ้าผู้ประเมินตรวจสอบความถูกต้องของการประเมินเบื้องต้นแล้วให้คลิกปุ่ม “ถัดไป”

ระบบบริการออนไลน์ (E-Service)
โรงเรียน วัดพลับพลาชัย

แบบประเมินตนเอง - สถานศึกษา
หน้าหลัก > แบบประเมินตนเอง > แบบประเมินตนเอง - สถานศึกษา

✓ มาตรการที่ 1
✓ มาตรการที่ 2
✓ มาตรการที่ 3
✓ มาตรการที่ 4
✓ มาตรการที่ 5
✓ มาตรการที่ 6
✓ มาตรการที่ 7
สรุปคะแนน
บันทึกคะแนน

ปีการศึกษา : 2564

ช่วงวันที่ให้ประเมิน : 01/01/2564 - 31/12/2564

วันที่ประเมิน : 02/06/2564 12:25:43

เรื่อง : การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่

สรุปผลรวมการประเมิน

ผู้ประเมิน : นางสาวปวีตา นามสมมติ

ตำแหน่ง :
แบบประเมินตนเอง สำหรับสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ มีเป้าหมายเพื่อให้ประเมินตนเองตาม 7 มาตรการ สถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ ส่งต่อไป

No.	มาตรการ	หัวข้อ/ประเด็น	คะแนนประเมิน (เครื่องดื่มแอลกอฮอล์)	คะแนนประเมิน (บุหรี่)
1	มาตรการที่ 1	การกำหนดนโยบายของสถานศึกษา การกำหนดนโยบาย "สถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่" ของสถานศึกษา	8	8
2	มาตรการที่ 2	การบริหารจัดการในสถานศึกษา การบริหารจัดการในสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่	18	6
3	มาตรการที่ 3	การจัดสภาพแวดล้อมสถานศึกษา การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อ "สถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่"	10	11
4	มาตรการที่ 4	การสอดแทรกในการเรียนการสอนและกิจกรรมนอกหลักสูตร การสอดแทรกเรื่องเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ในการเรียน การสอน และกิจกรรมนอกหลักสูตร	18	18
5	มาตรการที่ 5	การมีส่วนร่วมของ นักเรียน/นักศึกษา การมีส่วนร่วมของนักเรียน นักศึกษา ในการขับเคลื่อนสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่	7	8
6	มาตรการที่ 6	การดูแลช่วยเหลือ นักเรียน/นักศึกษา การดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา ไม่ให้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และสูบบุหรี่	18	18
7	มาตรการที่ 7	การมีกิจกรรมร่วมกับระหว่างสถานศึกษากับชุมชน การมีกิจกรรมร่วมกับระหว่างสถานศึกษากับชุมชน	9	12
รวม			88	81

:: เกณฑ์การประเมินตนเอง ::

คะแนน (เต็ม 200 คะแนน)	เกณฑ์การประเมินตนเอง
ไม่น้อยกว่า 70 คะแนน (ร้อยละ 35)	ควรเสริมสร้างและพัฒนาต่อไป
ไม่น้อยกว่า 100 คะแนน (ร้อยละ 50)	ผ่านเกณฑ์ขั้นพื้นฐาน
ไม่น้อยกว่า 130 คะแนน (ร้อยละ 65)	ผ่านเกณฑ์ขั้นดี
ไม่น้อยกว่า 170 คะแนน (ร้อยละ 85)	ผ่านเกณฑ์ขั้นดีมาก

ผ่านเกณฑ์ ขั้นดี

ย้อนกลับ
ถัดไป >

5. ผู้ประเมินระบุข้อมูลส่วนการสนับสนุนเพิ่มเติม จากนั้นคลิกปุ่ม “แสดงผลการประเมินตนเอง” เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อนการบันทึกคะแนน

ระบบบริการออนไลน์ (E-Service)
สำหรับชุมชนและสถานศึกษา เพื่อดำเนินการปลดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่

โรงเรียน วัดพลับพลาชัย

แบบประเมินตนเอง - สถานศึกษา

หน้าหลัก > แบบประเมินตนเอง > แบบประเมินตนเอง - สถานศึกษา

มาตรฐานที่ 1 มาตรฐานที่ 2 มาตรฐานที่ 3 มาตรฐานที่ 4 มาตรฐานที่ 5 มาตรฐานที่ 6 มาตรฐานที่ 7 สรุปคะแนน บันทึกคะแนน

เรื่อง : การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ ปีการศึกษา : 2564
ข้อมูลส่วนการสนับสนุน ช่วงวันที่ประเมิน : 01/01/2564 - 31/12/2564
ผู้ประเมิน : นางสาวปวีศา นามสมมติ วันที่ประเมิน : 02/06/2564 12:25:43

:: 1. กิจกรรมอื่นๆ ที่สถานศึกษาดำเนินการ (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ) ::

สถานศึกษาของท่าน มีการดำเนินการโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข
 อื่นๆ

:: 2. สถานศึกษาของท่าน มีความประสงค์ที่จะประเมินเชิงคุณภาพหรือไม่ (สอบถามความคิดเห็นเพื่อเป็นข้อมูลเตรียมการในอนาคต) ::

ยังไม่มีความประสงค์ มีความประสงค์

:: 3. อื่นๆ ::

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่

แนวทางแก้ไข

ข้อเสนอแนะ

< ย้อนกลับ แสดงผลการประเมินตนเอง บันทึกคะแนน

6. ระบบจะแสดงตัวอย่าง (ร่าง) แบบประเมินตนเองเบื้องต้น ในรูปแบบ PDF File โดยสามารถพิมพ์เป็นเอกสาร หรือบันทึกเป็น PDF File ได้

ระบบบริการออนไลน์ (E-Service) โรงเรียน วัดพลับพลาชัย

Preview PDF x

210602140002SC21038000015... 1 / 3 100%

(ร่าง) แบบประเมินตนเองเบื้องต้น
สำหรับสถานศึกษา เพื่อดำเนินการปลดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่

หน้า 1/3

ผ่านเกณฑ์ ขึ้นตี

ปีการศึกษา : 2564

กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

เรื่อง : การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่

รหัสสถานศึกษา : 1010720016

ชื่อสถานศึกษา : โรงเรียนวัดพลับพลาชัย

หน่วยงานต้นสังกัด : สพป.กรุงเทพมหานคร

ที่อยู่ : 5/2 ไม้ตรีจิตต์
ตำบล/แขวง ป้อมปราบ อำเภอ/เขต เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย
จังหวัด กรุงเทพมหานคร 10100

ผู้ประเมิน : นางสาวปวีศา นามสมมติ วันที่ประเมิน : 02/06/2564 12:25:43

ชื่อ	หัวข้อ / ประเด็น	ปลดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (เต็ม 100 คะแนน)	ปลดบุหรี่ (เต็ม 100 คะแนน)
มาตรการที่ 1 : การกำหนดนโยบายของสถานศึกษา	การกำหนดนโยบาย "สถานศึกษาปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่" ของสถานศึกษา	8 คะแนน	8 คะแนน
1.1	มีการจัดทำนโยบายสถานศึกษาเป็นเขตปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ เป็นลายลักษณ์อักษร และลงนามโดยผู้บริหาร (4 คะแนน)	✓	

7. หากข้อมูลถูกต้องให้คลิกปุ่ม “บันทึกคะแนน” เพื่อบันทึกผลการประเมิน โดยเมื่อบันทึกแล้วจะไม่สามารถแก้ไขข้อมูลการประเมินได้อีก

ระบบบริการออนไลน์ (E-Service)
สำหรับชุมชนและสถานศึกษา เพื่อดำเนินการปลดเครื่องดีเอ็มแอลกอฮอล์และนุหรี

โรงเรียน เขาคินประชาอุบล

บันทึกคะแนน

มาตรฐานที่ 1 มาตรฐานที่ 2 มาตรฐานที่ 3 มาตรฐานที่ 4 มาตรฐานที่ 5 มาตรฐานที่ 6 มาตรฐานที่ 7 สรุปคะแนน บันทึกคะแนน

เรื่อง : การดำเนินงานสถานศึกษาปลดเครื่องดีเอ็มแอลกอฮอล์และนุหรี
ข้อมูลส่วนการสนับสนุน
ผู้ประเมิน : นางสาวกาญจนา พรหมมา

ปีการศึกษา : 2564
ช่วงวันที่ให้ประเมิน : 01/01/2564 - 15/10/2564
วันที่ประเมิน : 14/10/2564 13:59:44

:: 1. กิจกรรมอื่นๆ ที่สถานศึกษาดำเนินการ (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ) ::

สถานศึกษาของท่าน มีการดำเนินการโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข
 อื่นๆ

:: 2. สถานศึกษาของท่าน มีความประสงค์ที่จะประเมินเชิงคุณภาพหรือไม่ (สอบถามความคิดเห็นเพื่อเป็นข้อมูลเตรียมการในอนาคต) ::

ยังไม่มีความประสงค์ มีความประสงค์

:: 3. อื่นๆ ::

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานควบคุมเครื่องดีเอ็มแอลกอฮอล์และนุหรี

แนวทางแก้ไข

ข้อเสนอแนะ

< ย้อนกลับ แสดงผลการประเมินตนเอง บันทึกคะแนน

8. เมื่อบันทึกคะแนนแล้ว ให้คลิกปุ่ม “แสดงผลการประเมินตนเอง” เพื่อพิมพ์แบบประเมินตนเองเบื้องต้นฉบับสมบูรณ์

ระบบบริการออนไลน์ (E-Service)
สำหรับชุมชนและสถานศึกษา เพื่อดำเนินการปลดเครื่องดีเอ็มแอลกอฮอล์และนุหรี

โรงเรียน เขาคินประชาอุบล

บันทึกคะแนน

มาตรฐานที่ 1 มาตรฐานที่ 2 มาตรฐานที่ 3 มาตรฐานที่ 4 มาตรฐานที่ 5 มาตรฐานที่ 6 มาตรฐานที่ 7 สรุปคะแนน บันทึกคะแนน

เรื่อง : การดำเนินงานสถานศึกษาปลดเครื่องดีเอ็มแอลกอฮอล์และนุหรี
ข้อมูลส่วนการสนับสนุน
ผู้ประเมิน : นางสาวกาญจนา พรหมมา

ปีการศึกษา : 2564
ช่วงวันที่ให้ประเมิน : 01/01/2564 - 15/10/2564
วันที่ประเมิน : 14/10/2564 13:59:44

บันทึกคะแนนแบบประเมินตนเองเรียบร้อยแล้ว

< ย้อนกลับ แสดงผลการประเมินตนเอง

9. ระบบจะแสดงตัวอย่างแบบประเมินตนเองฉบับสมบูรณ์ ในรูปแบบ PDF File โดยสามารถพิมพ์เป็นเอกสาร หรือ บันทึกเป็น PDF File ได้

เอกสารอ้างอิง

1. สถานการณ์การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศไทยและของโลก พ.ศ. 2559 -2561 โดยศูนย์ปัญหาวิจัยปัญหาสุรา (ศวส.) หน่วยระบาคติวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
2. สำนักงานสถิติแห่งชาติ. การสำรวจพฤติกรรมการดื่มสุราของประชากร พ.ศ. 2564.
3. สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กรมควบคุมโรค. พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551. พิมพ์ครั้งที่ 23. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แสงจันทร์การพิมพ์, 2562
4. พระราชบัญญัติ ภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560. (2560, มีนาคม 18). ราชกิจจานุเบกษา, 134 (32ก),35.
5. พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (2542, สิงหาคม 19). ราชกิจจานุเบกษา, 116 (74ก),2-3.
6. พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. (2545, ธันวาคม 19). ราชกิจจานุเบกษา, 119 (123ก),
7. พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. (2553, กรกฎาคม 22). ราชกิจจานุเบกษา, 127 (45ก).
8. พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. (2562, พฤษภาคม 1). ราชกิจจานุเบกษา, 136 (57ก).
9. พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546. (2546, ตุลาคม 2). ราชกิจจานุเบกษา, 120 (95ก). 2.
10. สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. คู่มือดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2558). พิมพ์ครั้งที่ 3. นนทบุรี: สำนักบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2563
11. สำนักส่งเสริมกิจการศึกษา สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือการดำเนินงานสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุขฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2565
12. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือการคัดเลือกสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อรับรางวัลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปี 2564
13. สำนักงานโครงการ TO BE NUMBER ONE. โครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (TO BE NUMBER ONE) เป็นหนึ่งโดยไม่พึ่งยาเสพติด. สืบค้นจาก <http://www.tobefriend.in.th/abouttobe/content2.php>
14. โครงการ D.A.R.E ประเทศไทย สืบค้นจาก <https://sites.google.com/site/sor42com/ngan-rnrngkh-pxngkan-ya-seph-tid/wwwsorbpp42com/prawati-khru/thima-khxng-khorngkar>
15. เนื้อหาหลักสูตร D.A.R.E สืบค้นจาก <https://sites.google.com/site/sor42com/ngan-rnrngkh-pxngkan-ya-seph-tid/wwwsorbpp42com/prawati-khru/thima-khxng-khorngkar>
16. สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า (สคล.). คู่มือโรงเรียนคำพ่อสอน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สามลดา, 2560
17. สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า (สคล.). คำชี้แจงและความสำคัญ โปริสัต์วิน้อย ลูกขอพ่อแม่เลิกเหล้า ปีการศึกษา 2564. สืบค้นจาก <https://xn--42cf1cjb3azgb8e6ab5d9ad805a1il1h.com/wp-content/uploads/2021/07/%E0%B8%84%E0%B8%B3%E0%B8%8A%E0%B8%B5%E0%B9%89%E0%B9%81%E0%B8%88%E0%B8%87%E0%B9%82%E0%B8%9E%E0%B8%98%E0%B8%B4%E0%B9%96%E0%B9%94-2.pdf>
18. สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า (สคล.). คำชี้แจงการสมัครครูดีไม่มีอบายมุข (รุ่น 11) ปีที่ 11 ปีการศึกษา 2564. สืบค้นจาก <https://xn--42cf1cjb3azgb8e6ab5d9ad805a1il1h.com/wp-content/uploads/2021/07/%E0%B8%84%E0%B8%B3%E0%B8%8A%E0%B8%B5%E0%B9%89%E0%B9%81%E0%B8%88%E0%B8%87%E0%B9%82%E0%B8%9E%E0%B8%98%E0%B8%B4%E0%B9%96%E0%B9%94-2.pdf>

NO
ALCOHOL

สำนักงานคณะกรรมการ
ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
กรมควบคุมโรค

Ebook and Download